

การศึกษาแบบฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

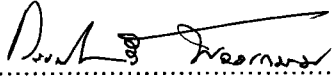
ของ
นฤมล พ็ชรปิยะกุล

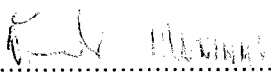
งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
วิชา ปถ 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และวิชา ปถ 693 การวิจัยทางการประถมศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตุลาคม 2544

อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณางานวิจัยเรื่องนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับ ป.ด 692 และ ป.ด 693 ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2544

ประกาศขอบคุณการ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ภรณ์ทิการ์ พวงเกษม ประธานที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการที่ปรึกษาทางสถิติและกรรมการสอบ ซึ่งได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ รวมทั้งข้อเสนอแนะ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทั้งยังให้กำลังใจอย่างดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ธนวดี ธีรภัทรสกุล อาจารย์พรรณนิภา สันติพงษ์ อาจารย์นัยนา คณานุรักษ์ ผู้เชี่ยวชาญกรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และอาจารย์ ไตรรัตน์ พิพัฒน์โภคผล ที่กรุณาเป็นผู้ตรวจให้คะแนนแบบฝึกในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพนธ์ จำเริญญ ที่ให้ความช่วยเหลือในการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และขอบพระคุณ อาจารย์บุญญา พัทธปิยะกุล กรุณาวาดภาพประกอบแบบฝึกและแบบทดสอบวัดการคิดลายมือเป็น อย่างสูง

ขอขอบคุณอาจารย์นพดล กองศิลป์ อาจารย์พนิตดา วงษ์พานิช และคุณสุพรรณดี การสมโชค ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการพิมพ์งานและจัดทำรูปเล่ม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา อีกทั้งขอรำลึกถึงสถานศึกษา คุณครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้การศึกษอันเป็นพื้นฐานในความสำเร็จครั้งนี้

นฤมล พัทธปิยะกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึก	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก	31
สมมติฐานการวิจัย	33
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การสร้างและหาคุนภาพเครื่องมือ	34
การดำเนินการทดลอง	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
ความมุ่งหมายของการวิจัย	47
สมมติฐานการวิจัย	47
ขอบเขตของการวิจัย	47
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	48

บทที่	หน้า
อภิปรายผล	48
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	56
ภาคผนวก ข	60
ภาคผนวก ค	112
ภาคผนวก ง	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย	135

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า	
1	ตาราง 1	แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือของเพ็ญศรี วงศ์ไวจันทร์	18
2	ตาราง 2	แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือของศิริวรรณ เสนา	20
3	ตาราง 3	แสดงรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือของศิริวรรณ เสนา	21
4	ตาราง 4	แสดงเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพลายมือ	38
5	ตาราง 5	ตารางบันทึกคะแนนคุณภาพลายมือประเภทร้อยแก้ว	39
6	ตาราง 6	ตารางบันทึกคะแนนคุณภาพลายมือประเภทร้อยกรอง	40
7	ตาราง 7	แสดงรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพลายมือ	41
8	ตาราง 8	แสดงแบบแผนการทดลอง	42
9	ตาราง 9	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการคัดลายมือของนักเรียนก่อนการทดลองกับ หลังการทดลอง	46
10	ตาราง 10	แสดงคะแนนของนักเรียนรายบุคคลที่ได้จากแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ จำนวน 2 ฉบับ	57

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาที่สำคัญอย่างยิ่งของคนไทยในการติดต่อสื่อสารเพราะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่ายิ่งของชาติไทย คนไทยทุกคนควรภาคภูมิใจกับศิลปสมบัติทางปัญญาที่บรรพบุรุษได้อุตสาหะสร้างสรรค์ไว้ ควรรู้จักใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งจะต้องรักษาดูแลเอาใจใส่ และพัฒนาภาษาไทยให้ดำรงอยู่คู่กับความเป็นเอกราชของชาติไทยตลอดไป ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีการบรรจุวิชาภาษาไทยไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยกำหนดให้ภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ทั้งนี้เพราะภาษาไทยมีความสำคัญ ทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และเป็นเครื่องมือแก่ผู้เรียนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่างๆในชีวิตประจำวัน เช่น การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินและการประกอบอาชีพ (กรมวิชาการ. 2536 : 6) การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือ ความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้และมีเหตุผล (กรมวิชาการ. 2536 : 7)

ภาษาไทยประกอบด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีการฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ให้สัมพันธ์กัน ในทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ การเขียนนับว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญมาก การเขียนถือว่าเป็นเครื่องถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญมาก เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของอดีตจนถึงปัจจุบัน (วรรณิ โสมประยูร. 2537 : 139) และการเขียนเป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนวิชาต่างๆ เพื่อเขียนบันทึกความทรงจำ เพื่อรายงาน เพื่อจดจำถ้อยคำของครูหรือเพื่อน เพื่อย่อสิ่งที่ได้ฟังและเพื่อตอบในเวลาทดสอบ เป็นต้น (ศิลา จายนิโยธิน. 2510 : 1) ดังนั้น การเขียนให้ผู้อื่นอ่านออกง่ายและเข้าใจนั้น ลายมือนับว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะถ้าลายมือของผู้เขียนไม่ชัดเจน เช่น เขียนหวัด หักขอบเล่นหาง มีรอยขีด ลบ ชีด ผ่า ก็จะทำให้งานสกปรก การสื่อความไปยังผู้อ่านก็ไม่ตรงตามที่เขียนไว้ (เพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์. 2539 : 1) ลายมือของผู้เขียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการแรก ที่จะสร้างความสนใจของผู้อ่านได้ จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการฝึกให้อ่านง่าย และเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ได้อย่างดี (รัตนาคุณธรรม. 2535 : 1) การสอนคัดลายมือนั้น กรมวิชาการได้กำหนดไว้ในหลักสูตรภาษาไทย พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยมีรายละเอียด ตามระดับชั้นการสอนคัดลายมือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

เน้นการคัดตัวหวัดแกมบรรจง มุ่งวัดความถูกต้องแม่นยำในการเขียนตัวอักษร ความสามารถในการวางท่าทางการเขียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533 : 290)

ในปัจจุบันการเขียนด้วยลายมือของนักเรียนพบว่ามีข้อบกพร่องมากคือ เขียนตัวอักษรอ่านยากเช่นโยหน้า โยหลัง สกปรก เขียนรูปพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ บกพร่อง เขียนห้วงบอด คัดลอกข้อความผิด เว้นวรรคตอนผิด เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาและข้อบกพร่องในการคัดลายมือของ กรรณิการ์ พวงเกษม (2531 : 2) ว่าการเขียนตัวอักษร สระ วรรณยุกต์ไม่เรียบร้อย ไม่ถูกต้อง ตามลักษณะพยัญชนะไทย กล่าวคือ การเขียนตัวอักษรเอนหลัง เขียนตัวอักษรโยหน้า เขียนกด เขียนเบามากไป ทำให้บางส่วนของตัวอักษรหายไป เขียนเกร็ง การเว้นช่องไฟไม่เหมาะสม การเว้นวรรคไม่ถูกต้อง เขียนตัวอักษรกลับ เขียนผิดลักษณะตัวอักษรและเขียนย่ำหัวตัวอักษร ปัญหาและข้อบกพร่องของการคัดลายมือเหล่านี้ นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งในการสื่อความหมาย ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ซึ่งจะมีผลเสียในการติดต่อสื่อสาร ในชีวิตประจำวันเช่น ในด้านการเรียนการสอน การทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ชิวพันธ์ (2532 : 1) กล่าวไว้ว่าปัญหาสำคัญของการคัดลายมือที่พบอีกประการหนึ่งคือ ลายมือของนักเรียนที่อ่านยาก มีลีลาการเขียนไม่ถูกต้อง มักจะออกมาในลักษณะเล่นลวดลายของอักษรเชิงศิลปะ ซึ่งเป็นการทำลายเอกลักษณ์ของภาษาไทย เช่น เขียนหนังสือไม่มีหัวบั้ง เขียนลายมือหวัด ยากแก่การสื่อความหมาย ถ้าใช้ลักษณะตัวหนังสือที่ไม่ถูกต้อง นักเรียนก็จะจำและนำไปใช้อย่างผิดๆ จึงทำให้เอกลักษณ์ของภาษาไทยสูญหายไป และยังมีผลให้ลายมือของนักเรียนไม่ดีด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสนา (2541 : 4) กล่าวไว้ว่า จากการที่ได้มีโอกาสพูดคุย กับครูผู้สอนภาษาไทยหลายท่านพบว่า ในระดับชั้นที่สูงๆ ขึ้นไป ครูผู้สอนมักมิได้ให้ความสำคัญการคัดลายมือเท่าใดนัก นอกจากนี้ยังพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญในเรื่องของการสอนคัดลายมือ เมื่อเป็นดังนั้นครูผู้สอนจึงไม่มีการคัดเลือกเนื้อหา และกำหนดปริมาณของเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของนักเรียนที่จะฝึกหัด และไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่นอน เมื่อนักเรียนนำผลงานไปส่งครูก็จะทำหน้าที่ตรวจให้คะแนนเท่านั้น แต่ไม่มีการบอกถึงข้อบกพร่องที่นักเรียนจะต้องปรับปรุงแก้ไข และในบางครั้งครูก็ใช้กิจกรรมการคัดลายมือเพื่อเป็นการลงโทษนักเรียน จึงทำให้นักเรียนไม่ชอบและเกลียดการคัดลายมือ และเห็นว่าการคัดลายมือเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเวลา 10 ปี ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีข้อบกพร่องด้านลายมือหลายอย่างที่ควรแก้ไข เช่น เขียนห้วงบอด เขียนตัวอักษรชิดกันมาก เขียนตัวอักษรเล็กเกินไป และเขียนตัวอักษรเลียนแบบการ์ตูน ซึ่งเป็นการเขียนที่ไม่ถูกแบบแผนของการเขียนและคัดลายมือ จึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาแบบฝึกคัดลายมือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีทั้งประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง และมีรูปภาพประกอบ เนื้อหากะทัดรัดเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน โดยผู้วิจัยคัดเลือกจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาสาระดี ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการสอนคัดลายมือให้แก่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาแบบฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ได้แบบฝึกคัดลายมือที่มีประสิทธิภาพ สำหรับใช้ฝึกคัดลายมือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นอื่นๆ ที่จะพิจารณานำไปสร้างแบบฝึกคัดลายมือให้แก่นักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 219 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 54 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ แบบฝึกคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
ตัวแปรตาม ได้แก่ พัฒนาการด้านลายมือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การคัดลายมือ หมายถึง การเขียนด้วยวิธีการคัดลอกด้วยมือโดยใช้ปากกาหมึกแห้งอย่างมีระเบียบ ถูกต้อง ชัดเจน สวยงาม สะอาด และรวดเร็ว ลักษณะตัวอักษรหวัดแกมบรรจง ถูกต้องตรงตามแบบที่กำหนดให้

2. แบบฝึกคัดลายมือ หมายถึง แบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนฝึกคัดลายมือโดยมีลักษณะทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง มีรูปภาพประกอบ เนื้อหาคะทัดรัด เหมาะกับความสนใจของผู้เรียน เนื้อหาในแบบฝึกนำมาจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่านประกอบ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีลักษณะดังนี้

2.1 เนื้อหาสาระมีคุณค่าต่อผู้อ่าน

2.2 ใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาที่สละสลวยเหมาะสมกับวัย

2.3 ปริมาณของเนื้อหาเหมาะสมกับช่วงความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.4 เนื้อหามีคุณลักษณะที่ดี ได้แก่ คำศัพท์ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย มีการสอดแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ

1.1 ความหมายของการคัดลายมือ

ราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 178) ได้กำหนดความหมายของคำว่า “คัด” ไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ว่าคัดหมายถึง เลือกลง แยกสิ่งที่ยังรวมกันอยู่ เช่น คัดออกเอาไว้ ลอกข้อความหรือลวดลายออกจากต้นฉบับ ลอกข้อความออกมาเขียนด้วยตัวบรรจง

เปลื้อง ณ นคร (2528 : 51) กล่าวว่า การคัดลายมือหรือลิขนศิลป์ หมายถึง วิธีเขียนตัวหนังสือให้เรียบร้อย ชัดเจนและสวยงาม

สมภาร มี่ศรี (2530 : 10) กล่าวว่า การคัดลายมือ หมายถึง การเขียนหนังสือ หรือคัดลอกข้อความด้วยมืออย่างมีระเบียบ ชัดเจน และสวยงาม

วรรณ โสมประยูร (2537 : 150) กล่าวว่า ลายมือ หมายถึง ลีลาการเขียนตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ประโยค และข้อความ การเขียนของแต่ละบุคคลนั้นมีความแตกต่างกันตามความสามารถของผู้เขียน

จากความหมายต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การคัดลายมือ หมายถึง การเขียนหรือคัดลอกตัวอักษร คำ ประโยคหรือข้อความด้วยมืออย่างมีระเบียบ ถูกต้องและสวยงาม

1.2 จุดมุ่งหมายของการคัดลายมือ

ประเทิน มหาจันทร์ (2519 : 134-135) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการคัดลายมือไว้ว่า

1. ให้เด็กได้ใช้ประโยชน์จากลายมือในการเขียนด้านอื่น ๆ เช่น เขียนเพื่อแสดงความคิด เพื่อสื่อสาร
2. ช่วย让孩子ได้ใช้ทักษะทางการเขียนลายมือ เพื่อตอบสนองความต้องการทางการเขียนของเรา
3. ช่วยให้การเขียนเป็นไปอย่างเรียบร้อย ได้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและมีความรวดเร็วพอที่จะใช้เขียนในกิจกรรมอื่น ๆ ได้
4. เพื่อให้มีเวลาฝึกฝนการเขียนที่ได้กำหนดไว้อย่างแน่นอนแล้ว
5. เพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนลายมือของเด็กแต่ละคน และหาทางแก้ไข

6. เพื่อส่งเสริมให้เด็กภาคภูมิใจในลายมือของตนได้มี การวัดผลการเขียนด้วยตนเอง ได้มีการปรับปรุงแก้ไขลายมือของตนเอง

7. เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้แก้ไขท่าทางที่ นั่ง วิธืเขียน รู้จักใช้เครื่องเขียนอย่างถูกต้อง สุโขทัยธรรมมาธิราช (2527 : 536) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการคัดลายมือ ดังนี้

1. เพื่อให้เขียนตัวหนังสือไทยได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตัวอักษรไทย วรรคตอนและการ สะกดตัว

2. เพื่อให้เขียนได้รวดเร็ว

3. เพื่อให้เขียนได้อย่างประณีต สะอาด เป็นระเบียบ ชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

4. เพื่อให้วางทำนอง การจับดินสอ และวิธีเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการเขียน บันลือ พฤษะวัน (2535 : 18-19) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการคัดลายมือไว้ว่า

1. เพื่อให้เห็นความสำคัญของการคัดที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์

2. เพื่อให้รู้จักสังเกตและวิเคราะห์ตัวอักษรที่ตนคัดได้ดี คัดได้สวย และรู้สึกมีความภาคภูมิใจที่สามารถช่วยตัวเอง หากบกพร่องก็แก้ไขด้วยตนเองได้ดี โดยดูแบบอย่างและเลียนแบบได้

3. เพื่อฝึกให้เกิดความคล่องแคล่วจากการคัดไปสู่การเขียน

4. ฝึกความประณีตในการทำงาน เป็นการเสริมสร้างการบรรจงในการเขียน

5. ฝึกให้เป็นคนมีวินัยในตนเอง โดยมุ่งทำหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความสุขุมรอบ คอบในการปฏิบัติงาน ให้เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย

เพ็ญศรี วงศ์ไวจ์โรจน์ (2539 :7) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการคัดลายมือว่า เพื่อให้ให้นักเรียน คัดลายมือได้ถูกต้องตามแบบ จนสามารถใช้ประโยชน์โดยการเขียนแสดงความคิดเห็น ความต้องการ และฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบ ประณีต สะอาด สวยงาม เป็นสำคัญ

ศิริวรรณ เสนา (2541 : 22) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการคัดลายมือ คือ มุ่งเน้นการคัด ลายมือที่ถูกต้องตามแบบ เขียนถูกวิธีและสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังฝึกให้นักเรียนเป็น คนมีระเบียบ สะอาด สวยงาม และมีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

จากความเห็นดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการคัดลายมือเพื่อมุ่งเน้น การเขียนหรือการคัดลอกที่ถูกต้องตามแบบ เขียนถูกวิธี มีระเบียบ สะอาด สวยงาม รวดเร็ว และทำ ให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

1.3 ประเภทของการคัดลายมือ

ในการแบ่งประเภทของการคัดลายมือแบ่งตามลักษณะการเขียนซึ่ง เป็ลื่อง ณ นคร (2519 : 60-61) ได้แบ่งประเภทของการคัดลายมือไว้ดังนี้

1. เขียนตัวบรรจง ตัวอักษรเต็มบรรทัด ตัวหนังสือสูง 8 มม. หรือ 1 ซม. เป็นอย่างมาก จะเริ่มฝึกตั้งแต่นักเรียนเริ่มเรียนหนังสือ ตัวอักษรตัวตรง เรียบ การวางสระ วรรณยุกต์ ช่องไฟถูก ต้อง และต้องเน้นเรื่องความเร็วด้วย

2. เขียนหวัดแกมบรรจง เป็นการเขียนหลังจากการเขียนตัวบรรจงดีแล้วย่อขนาดตัวอักษรให้เล็กลงเป็นครึ่งบรรทัด หรือเล็กกว่าครึ่งบรรทัดเล็กน้อย เป็นการเขียนตามความถนัดต้องการความเร็วแต่ยังเขียนให้เป็นตัวคือตัวอักษรต้องชัดเจน

3. เขียนหวัด ถ้าเขียนตัวบรรจงและหวัดแกมบรรจงได้ดีแล้ว ตัวหวัดก็จะดีไปด้วยการเขียนหวัดเป็นการเขียนอย่างรวดเร็ว ไม่ต้องใช้ความประณีตหรือความชัดเจนอะไรมากนัก

ในส่วนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 2) ได้กล่าวถึงการคัดลายมือว่า

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เน้นการคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เน้นการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด และตัวหวัดแกมบรรจง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เน้นการคัดตัวหวัดแกมบรรจง

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่ากรมวิชาการ ได้แบ่งประเภทของการคัดลายมือออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ

1. การคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด
2. การคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
3. การคัดตัวหวัดแกมบรรจง

ส่วนการเขียนภาษาอังกฤษก็แบ่งประเภทลายมือออกเป็น 3 ประเภท เช่นเดียวกัน คือ ประเภทที่ 1 แบบ manuscript writing ลักษณะการเขียนเป็นแบบตัวพิมพ์ อักษรแยกเป็นตัวๆ ไม่ติดกัน พอเทียบได้กับการเขียนแบบตัวบรรจง ประเภทที่ 2 แบบ slanter manuscript คือ การเขียนเป็นตัวพิมพ์ แต่เส้นเอียง เทียบได้กับตัวหวัดแกมบรรจง และประเภทที่ 3 ได้แก่ แบบ cursive writing คือ การเขียนอักษรแบบตัวเขียน ตัวอักษรในคำหนึ่งๆ มีเส้นติดต่อกันเหมือนแบบตัวหวัด

จากการแบ่งประเภทของการคัดลายมือทั้งของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า มีลักษณะการแบ่งที่คล้ายกัน คือ แบบตัวบรรจง แบบตัวหวัดแกมบรรจง และแบบตัวหวัด การสอนคัดลายมือนั้นต้องให้นักเรียนเริ่มฝึกคัดลายมือแบบตัวบรรจง แบบหวัดแกมบรรจง และแบบหวัด ตามลำดับ

สำหรับประเภทของการคัดลายมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ การคัดตัวหวัดแกมบรรจง ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรที่กำหนดให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กลุ่มตัวอย่าง) ได้เรียน

1.4 ลักษณะของอักษรไทย

ในการคัดลายมือนั้นนักเรียนต้องมีความเข้าใจในลักษณะของตัวอักษร จึงจะคัดได้ถูกต้องจากการศึกษาวิจัยของ ประเทิน มหาจันทร์ (2506 : 9-13) ได้อธิบายถึงลักษณะของอักษรไทยไว้ดังนี้ ... ตัวอักษรไทยเต็มไปด้วยเส้นขมวด เส้นหยัก เส้นโค้ง ต้องการความประณีตในการเขียนมาก และตัวอักษรไทยมีลักษณะธรรมชาติที่เป็นลักษณะเฉพาะ เส้นที่ประกอบเป็นตัวอักษรมักเป็น

เส้นโค้ง มีลักษณะที่อ่อนช้อยเหมือนลายกนกของไทย ตัวอักษรมีลีลาของเส้นที่ววนสลบซับซ้อน และตัวอักษรบางตัวมีรูปร่างและลีลาการเขียนคล้ายคลึงกัน ส่วนการเขียนจะเขียนจากซ้ายไปขวา ไม่มีการเว้นช่องไฟระหว่างคำ แต่มีการเว้นวรรคตอน และตัวอักษรไทยไม่มีการเขียนติดต่อกัน นอกจากนั้น การเขียนสระไว้ข้างหน้า ข้างหลัง ข้างบนและข้างล่าง ตัวพยัญชนะ หรือการเขียนวรรณยุกต์ไว้เหนือบรรทัดทำให้เขียนช้า

คำอธิบายข้างต้นนี้สอดคล้องกับความเห็นของ เปลื้อง ณ นคร (2519 : 26) ซึ่งสรุปลักษณะของอักษรไทยที่เห็นได้ชัดเจนไว้ 4 ประการคือ

- ประการที่ 1 ตัวอักษรไทยประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนหัว ส่วนตัว และส่วนหาง
- ประการที่ 2 การวางวรรณยุกต์ต้องวางให้ถูกที่
- ประการที่ 3 การเว้นจังหวะหรือช่องไฟต้องเสมอกัน ไม่ชิดหรือห่างเกินไป
- ประการที่ 4 ขนาดตัวอักษร บางตัวมีขนาดไม่เท่ากัน ดังนั้นในการเขียนต้องให้ตัวอักษรได้ขนาดกัน

นอกจากนี้ สุรสีห์ ฉิ่งทิน (2533 : 8) ได้กล่าวถึงส่วนของพยัญชนะและเส้นต่างๆ ที่ใช้ประกอบเป็นพยัญชนะ ดังนี้ หัวของตัวอักษร หมายถึง เส้นที่ขมวดเป็นวงกลมหรือเป็นเหลี่ยมหางของตัวอักษร หมายถึงส่วนที่เขียนเลยหลังคาของตัวพยัญชนะ เช่น หางของตัว ช ช ๒ ๗ ศ ส เเชิงของตัวอักษร หมายถึงส่วนที่เขียนเลยเส้นฐานของตัวพยัญชนะ เช่น เเชิงของตัว ฎ ฏ ฐ เส้นหลังคาหมายถึง เส้นที่ลากขนานหรือโค้งติดกับเส้นบรรทัด อยู่ตอนบนของตัวอักษร เส้นฐาน หมายถึง เส้นที่ลากขนานกับเส้นบรรทัด อยู่ส่วนล่างของตัวอักษร เส้นเสา หมายถึง เส้นที่ลากทำมุมกับเส้นบรรทัด...

จะเห็นได้ว่า ลักษณะอักษรไทยมีลีลาที่ซับซ้อน เพราะเส้นที่ประกอบเป็นตัวอักษรมี ทั้งเส้นตรง เส้นขมวด เส้นหยัก และเส้นโค้ง และการเขียนอักษรนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะตัวอักษร การวางสระ วรรณยุกต์ ตลอดจนการเว้นช่องไฟของตัวอักษร

1.5 ปัญหาและข้อบกพร่องในการคัดลายมือ

อัมพร สุขเกษม (2511 : 156) ได้อ้างถึง ฟรีแมน (Freeman) ที่กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้การคัดลายมือของเด็กที่หัดเขียนใหม่ผิดปกติ มีดังนี้

1. ตัวอักษรเอน เพราะ
 - แขนแนบตัวเกินไป
 - หัวแม่มือเกร็งเกินไป
 - จับเครื่องเขียนห่างปลายเกินไป
 - วางกระดาษไม่ถูกต้อง
2. เขียนกดเกินไปเพราะ
 - หัวแม่มือเกร็งเกินไป
 - เคลื่อนไหวมือช้า
 - จับเครื่องเขียนแน่นเกินไป

- ทำนั่งไม่ถูก
- 3. อักษรผิดธรรมดา เพราะ
 - เคลื่อนไหวไม่สะดวก
 - เคลื่อนไหวช้าไป
 - จับเครื่องเขียนแน่นเกินไป
 - นั่งไม่ถูก
- 4. ช่องไฟห่างเกินไป เพราะ
 - ขยับเครื่องเขียนไปทางขวามือเร็วเกินไป
 - มือเคลื่อนตามแนวนอนมาก
- 5. เขียนช้า เพราะ
 - จังหวะการเขียนไม่ดี
 - ท่าทางไม่ถูกต้อง
 - จับเครื่องเขียนไม่ถูกต้อง
 - ขาดการฝึกฝนบ่อยๆ
 - กัดไม่เสมอกัน หนักบ้างเบาบ้าง
- 6. ตัวอักษรเล็กเกินไป เพราะการเคลื่อนไหวมือและแขนไม่คงที่ คือนิ้วมือเคลื่อนไหวแนวตั้งมาก
- 7. ตัวอักษรใหญ่เกินไป เพราะการเคลื่อนไหวมือและแขนไม่คงที่ คือนิ้วมือเคลื่อนไหวแนวนอนมาก
- 8. ตัวเอนผิดปกติหรือไม่ตรงบรรทัด เพราะวางหน้ากระดาษไม่ถูกต้อง
ฮิลเดรธ (Hildreth. 1956 : 514-557) ได้ศึกษาสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้การเขียนมีคุณภาพต่ำว่ามีสาเหตุ 2 ประการคือ
 1. ข้อบกพร่องในตัวผู้เขียน หมายถึงความไม่สมประกอบทางสมองและทางกาย ได้แก่
 - 1.1 ความไม่ถนัดทางภาษาและการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อบางส่วนไม่ดีพอ
 - 1.2 ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์
 - 1.3 ความยากลำบากในการสร้างความประทับใจหรือการจดจำสิ่งที่ได้พบเห็น (ไม่สามารถจดจำตัวอักษรได้)
 - 1.4 ความถนัดมือซ้ายหรือถนัดทั้งสองมือ
 - 1.5 ความผิดปกติของสายตา
 - 1.6 ความพิการทางกาย เช่น อากาศเกร็ง เป็นน่อง
 2. ข้อบกพร่องทางวิธีสอน หมายถึงใช้วิธีสอนไม่ถูกต้อง เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เหมาะสม สิ่งแวดล้อมไม่ดี ได้แก่
 - 2.1 การสอนที่เริ่มเร็วเกินไป เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน
 - 2.2 ขาดการนิเทศที่ถูกต้อง

2.3 ขาดการฝึกฝนเป็นรายตัว ฝึกเหมือนกันทั้งหมด โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และใช้วิธีบังคับเด็กมากเกินไป

2.4 ฝึกเขียนด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง

2.5 ใช้วัสดุที่ไม่เหมาะสม เช่น โต๊ะ ม้านั่ง สมุด ดินสอ

2.6 เปลี่ยนแปลงการเขียนจากแนวหนึ่งไปยังแนวใหม่เสมอ

2.7 ละเลยการฝึกหัดในชั้นสูงๆ ขึ้นไป

จากปัญหาและข้อบกพร่องในการคัดลายมือของนักเรียนนั้นพอสรุปได้ว่าเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ตัวผู้เขียนเองและวิธีการสอน

- ตัวผู้เขียนเอง เช่น เขียนตัวอักษรไม่ชัดเจน เขียนกดเกินไป และความผิดปกติของสายตา

- วิธีการสอน เช่น การสอนฝึกเขียนด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง ขาดการฝึกฝน และใช้วัสดุไม่เหมาะสม เป็นต้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาตร มีศรี (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าข้อบกพร่องในการคัดลายมือของนักเรียน ได้แก่ ความเป็นระเบียบของตัวหนังสือ หัวของตัวหนังสือบอด การวางสระวรรณยุกต์ เป็นต้น และงานวิจัยของปรียา บุญวาทิน (2522 : บทคัดย่อ) ได้แสดงถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับอิทธิพลของท่าจับดินสอที่มีต่อการเขียนของเด็กพบสาเหตุที่เด็กจับดินสอไม่ถูกต้อง เกิดจากเด็กไม่ได้รับการฝึกฝนที่ดี ครูสอนไม่ได้เน้นอย่างจริงจัง รวมทั้งทางบ้านไม่ได้สนใจที่จะแก้ไขให้ถูกต้อง

1.6 หลักการสอนคัดลายมือ

ประเทิน มหาจันทร์ (2519 : 135-136) กล่าวถึงหลักการสอนคัดลายมือไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายสำคัญของการสอนคัดลายมือ ก็คือการปรับปรุงการเขียนหนังสือให้อ่านง่าย จุดมุ่งหมายที่รองลงมาก็คือ ให้เขียนได้เรียบร้อย เขียนได้รวดเร็ว และเขียนได้อย่างสบาย ทำทางที่หนึ่ง ตลอดจนการเคลื่อนไหวเป็นไปโดยสะดวก ทั้งให้สามารถปรับวิธีเขียนให้เหมาะกับการเขียนในกิจกรรมอื่นๆ ได้

2. การที่จะให้เด็กรู้จักวิธีคัดลายมือ ที่ได้ผลที่สุด ผู้สอนควรให้คำแนะนำในเรื่องการจัดวางกระดาษ การจับเครื่องเขียน ทำทางที่เขียน และที่สำคัญควรเน้นในเรื่องรูปตัวอักษรที่ถูกต้อง เพราะเรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรรู้อีก่อนอื่น ทั้งจัดว่ามีความสำคัญยิ่ง เป็นเสมือนหัวใจของการคัดลายมือ

3. การเขียนจะไม่เป็นไปตามธรรมชาติ หากไม่มีการประสานกันอย่างกลมกลืนระหว่างสายตาและมือ การใช้กิจกรรมต่างๆ เข้าช่วย เช่น กิจกรรมในวิชาศิลปะการฝีมือจะช่วยให้ประสานในด้านต่างๆ ดีขึ้น คุณภาพของตัวอักษร ความรวดเร็วและความสะดวกสบายในการเขียนย่อมขึ้นอยู่กับการประสานกันอย่างกลมกลืนในด้านต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว

4. สิ่งที่จะช่วยให้การเขียนมีประสิทธิภาพสูงที่ควรกล่าวถึงอีกอย่างหนึ่งคือ เครื่องเขียนที่เหมาะสม คือมีขนาดที่จับถือได้อย่างสบาย ทั้งมีคุณภาพในการเขียนที่ดีด้วย เด็กเล็กที่ฝึกเขียนใหม่ ๆ ควรให้ใช้ดินสออ่อนๆ

5. เด็กทุกคนมีความมุ่งมั่น ที่จะนำประโยชน์อันได้จากการเขียนลายมือไปปรับใช้กับการเขียนในกิจกรรมอื่นๆ เช่น ในการเขียนที่ต้องใช้ความเร็ว และใช้คุณภาพของตัวอักษรที่แตกต่างกันออกไปเพื่อให้เหมาะกับชนิดของงาน ผู้สอนควรส่งเสริมด้านนี้ด้วย

6. ทักษะทางการคัดลายมือ นอกจากจะเกี่ยวกับเรื่องเครื่องเขียนและศิลปะของการเขียนแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับความถนัดทางภาษาและความคิดของผู้เขียนอีกด้วย ฉะนั้นในการฝึกฝนการคัดลายมือเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเขียนให้ดีขึ้น ผู้สอนจะต้องพึงเล็งในเรื่องดังกล่าวด้วย

7. ความเข้าใจและความสามารถของผู้สอนเกี่ยวกับศิลปะของการคัดลายมือ มีส่วนสำคัญในอันที่จะช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดการคัดลายมือไปให้เด็กได้อย่างถูกต้อง ผู้สอนจะต้องมีลายมือที่ดีด้วย จึงจะสอนได้ผลดี

8. ประสิทธิภาพในการคัดลายมือของเด็กแต่ละคน ไม่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญาของผู้เขียน กล่าวคือคนที่คัดลายมือดีไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนฉลาดเสมอไป เด็กสามารถปรับปรุงการคัดลายมือของเขาให้ดีขึ้นได้หากได้ศึกษาข้อบกพร่อง รู้จักวิธีแก้ไขและฝึกฝนการเขียนให้ถูกต้อง

การสอนคัดลายมือเป็นการสอนขั้นละเอียด เด็กจะต้องเขียนตัวอักษรได้พอสมควรแล้วจึงเริ่มฝึกคัดลายมือได้ การคัดลายมือนอกจากจะต้องพึงเล็งถึงรูปตัวอักษรแล้วยังต้องคำนึงถึงเรื่องความมีระเบียบ ความสะอาด และความรวดเร็วในการคัดด้วย ตลอดเวลาที่สอนคัดลายมือนี้ผู้สอนจะได้ปลูกฝังลักษณะต่างๆ เช่น ความละเอียดถี่ถ้วน ความมีระเบียบเรียบร้อยให้เป็นนิสัยติดตัวเด็กต่อไปในภายหน้า ฉะนั้นความเอาใจใส่ของผู้สอนจึงมีความสำคัญต่อการคัดลายมือเป็นอันมาก เด็กจะมีลายมือดี เขียนได้เรียบร้อย เขียนได้รวดเร็วหรือไม่เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนเป็นสำคัญ

1.7 แนวทางในการพัฒนาการคัดลายมือ

บันลือ พุททชะวัน (2535 : 17-18) ได้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาการคัดลายมือ ดังนี้

1. การคัดลายมือ ถือว่าเป็นการฝึกคัดตัวหนังสือหรือข้อความได้สวยงาม โดยใช่การคัดลอกเป็นแนว เรียกว่า การคัดด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดในชั้นแรกเรียน

2. ฝึกคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ทั้งนี้เพื่อมุ่งไปสู่การเขียนหนังสือเพื่อสื่อความ ควรฝึกในระดับชั้น ป. 2 ขึ้นไป (ใช้การคัดครึ่งบรรทัดเพื่อให้คัดได้เร็วขึ้น)

3. ฝึกเขียนหวัดแบบบรรจงเพื่อให้เขียนได้เร็ว อันเป็นแนวทางนำไปสู่การใช้เขียนเพื่อจะสื่อความหมายได้ดีควรฝึกการเขียนสลักกับการคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

การฝึกคัดลายมือหรือการให้คัดลอกข้อความเนื้อหาที่เป็นความรู้ ย่อมเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบผลการอ่านและเขียนสะกดคำได้เป็นอย่างดี

1. ในการคัดและคัดลอกข้อความย่อมจะบ่งบอกความสามารถในการอ่านที่สัมพันธ์กับการเขียน ถึง 3 ลักษณะ

- หากเด็กคัดลอกตัวอักษรทีละตัว เช่น เริ่มจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และ/หรือ ตัวสะกด ลักษณะการก้มและเงยศีรษะดูข้อความที่คัดจะถี่มาก
- หากเด็กคัดลอกโดยอ่านเป็นคำๆ การก้มเงยย่อมลดความถี่ลง
- หากเด็กคัดโดยอ่านแล้วจำมาคัดได้ที่ละวลีและประโยค จะใช้การก้มเงยน้อยลงมาก การคัดและเขียนจะเป็นที่พอใจ

2. ในการคัดลอกข้อความนั้น เด็กจำเป็นต้องใช้สมาธิ ดังนั้น ข้อความหรือรูปประโยคที่ให้คัดจำเป็นต้องได้รับการคัดเลือก พิจารณาว่าช่วงความจำในรูปประโยคนั้นเหมาะสมกับเด็กของตนเพียงใด เช่น ประโยค 4-6 คำ หรือร้อยกรองควรแบ่งช่วงในการเขียนออกไป เช่น กลอนแปด อาจแบ่งเป็น 3-2-3 เป็นต้น

3. พิจารณาข้อความในเชิงความหมายคำศัพท์ เพราะความยากง่ายในความหมายของข้อความจำเป็นต้องได้รับการพิจารณา เพราะการคัดลายมือนี้ มุ่งให้เด็กได้จำและเข้าใจความหมายของข้อความที่คัดในรูปประโยคไปพร้อมกันจึงจะได้ผลดี

การสอนคัดลายมือ

การสอนคัดลายมือ นับเป็นการเขียนเพื่อเลียนแบบ มุ่งจะฝึกให้เขียนหรือคัดได้ตรงตามสะอาดตา การคัดลายมือย่อมฝึกได้ควบคู่กับการฝึกเขียนทั้งปวง ให้ใช้เป็นกิจกรรมสลับกันได้ (บันลือ พฤกษ์วัน. 2522 : 167-169)

จุดประสงค์

- เพื่อฝึกนิสัยในการทำงานให้เป็นระเบียบ รักความสะอาดและประณีต
- เพื่อจะฝึกให้เด็กมีสมาธิในการทำงานให้ยาวนานขึ้น
- เพื่อมุ่งให้มีทักษะในการเขียนให้ถูกต้องสวยงาม รวมทั้งรู้จักทิศทางที่จะเริ่มตัวอักษรด้วย

แนวในการฝึก

1. วางรูปแบบก่อนที่จะคัด ควรจะกำหนดรูปแบบ (โรงเรียน-วันที่-เลขไทยและเลขอารบิก) การขีดเส้นคั่นหน้ากระดาษ การจับดินสอ การวางสมุด ควรได้กำหนดแน่นอนไว้ก่อนที่จะลงมือคัดแน่นอนและทำโดยสม่ำเสมอ

2. วางกฎเกณฑ์ในการฝึกเป็นขั้นตอนไป เนื่องจากเด็กเขียนหนังสือได้บ้างจากการเขียนคัดลอกข้อความเพื่อความสวยงาม ประณีต จึงควรค่อยฝึกทีละกฎเกณฑ์ และสะสมจากกฎเกณฑ์หนึ่งเป็นสองและสามตามลำดับ เช่น

- การเริ่มตัวอักษร ในครั้งแรกๆ ควรกำหนดให้เขียนหัวตัวอักษรให้กลม มีขนาดพอเหมาะรวมทั้งการเริ่มตัวอักษรให้ถูกทิศทาง โดยเริ่มจากหัวตัวอักษร ไม่พยายามยกมือที่ลากเส้น แต่ควรลากติดต่อกันไปจนเป็นตัวอักษรที่สมบูรณ์ เว้นแต่ ส ศ ช เมื่อครูกำหนดหัวตัวอักษรแล้วเวลาตรวจก็ต้องพิจารณาหัวตัวอักษรและแก้ไข

- ตัวอักษรต้องตรง หมายถึง เส้นของตัวอักษรตั้งตรง (90 องศา) ไม่เอียง เอนโย้ไปข้างหน้าหรือหลัง เมื่อทุกตัวอักษรตั้งตรงก็จะแลดูสวยงาม

- ขนาดของตัวอักษรควรมีขนาดพอดี ขนาดความกว้างเป็น 2 ใน 3 ของส่วนสูงโดยประมาณ บางครั้งจะพบว่าเด็กเขียนตัวอ้วนหรือผอมเกินไป จำต้องแก้ไข แนะนำเรียกมาชี้แจง คัดแบบอย่างให้ดูไว้นอกเส้นคั่นหน้าทุกครั้ง เมื่อเห็นเด็กปฏิบัติไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ก็เขียนแบบอย่างให้ดูบนกระดานดำ

- กวดขันการวางและเขียนสระ วรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ถูกที่ ไม่คลาดเคลื่อน และให้เด็กทราบกฎเกณฑ์ สังเกตการเขียนการวางรูปสระ รูปวรรณยุกต์ จากแบบเรียน หรือแผนภูมิที่คัดเลียนแบบ

- การเขียนตัวอักษรไม่นั่งเส้น นั่นคือ ตัวอักษรส่วนล่างไม่ทับเส้นบรรทัดโดยตลอด การเขียนไม่นั่งเส้นนี้ ครูควรจะทำแบบอย่างให้ดูโดยการฝึกคัดบนกระดานดำ เพราะตัวอักษรที่มีส่วนล่างกว้าง เช่น บ ป ข ซ จะเขียนอย่างไรจึงจะไม่นั่งเส้น ครูต้องแนะนำให้แบบอย่าง เด็กส่วนใหญ่จะเห็นว่าเส้นบรรทัดตอนล่างจะเป็นส่วนของตัวอักษรได้ดี จึงลากไปได้สะดวกและง่ายขึ้น

- เว้นระยะห่างระหว่างตัวอักษร ซึ่งเรียกว่าช่องไฟ ควรสม่ำเสมอไม่ชิดหรือห่างกันจนเกินไป ครูควรชี้ให้เห็นช่องไฟ หากเว้นช่องไฟได้สม่ำเสมอก็จะทำให้ดูสวยงามดี

ตามที่กำหนดเกณฑ์ในการฝึกคัดลายมือทั้ง 6 ข้อไว้นี้ ก็เพื่อใช้เป็นแนวในการฝึกคัด และตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้เด็กคัดลายมือได้ถูกต้องและสวยงาม

หลังฝึกคัดตามข้อกำหนดหรือตามกฎเกณฑ์ทั้ง 6 ข้อที่กล่าวนี้ นอกจากครูจะแก้ไขช่วยเหลือแล้ว ควรส่งเสริมให้เด็กของตนใช้กฎเกณฑ์ทั้ง 6 ข้อตรวจสอบลายมือของตนดูว่า เขาควรจะแก้ไขในด้านใดบ้าง จะช่วยให้เด็กสามารถปรับปรุงการคัดลายมือของตนได้ดีทีเดียว

3. นอกจากกฎเกณฑ์ทั่วไปที่กำหนด ก็ควรพิจารณาการคัดลายมือที่จัดวรรคตอนตามบท ร้อยกรองหรือบทประพันธ์ ที่ต้องเน้นรูปแบบให้ตรงกับวรรคตอนที่บทประพันธ์นั้นๆ เขียนไว้ ควรส่งเสริมให้คัดบทร้อยกรองที่ไพเราะ มีคติเตือนใจ เพื่อให้เด็กฝึกสังเกตการวางรูปแบบของบทประพันธ์นั้น ก็นำเอากฎเกณฑ์ทั่วไปมาใช้ได้

ในการฝึกคัดลายมือควรกำหนดความสั้นยาวของงานที่เด็กจะต้องฝึก นั่นคือ ในระดับชั้นประถมศึกษาต้นๆ ควรใช้เวลาฝึกประมาณไม่เกิน 20 นาที ชั้นสูงขึ้นอาจเป็น 30 นาที ก็คงจะเป็นการพอเพียง โปรดอย่าเข้าใจว่า ถ้าท่านให้การบ้านหรืองานได้ฝึกคัดลายมือมากแล้วจะช่วยให้เด็กของท่านลายมือดีขึ้น สวยขึ้น การให้ทำงานหรือฝึกควรสัมพันธ์กับช่วงความสนใจ จึงจะช่วยให้การฝึกทักษะของเด็กได้ผลดี

ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3-6 เมื่อสังเกตเห็นว่า การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดนั้นเด็กทำงานได้ดีแล้วจึงฝึกให้คัดลายมือครึ่งบรรทัดบ้างก็ทำได้ เพราะจะช่วยให้การคัดหรือเขียนแบบนี้นำไปใช้ประโยชน์ประจำวันได้กว้างขวางกว่า

ส่วนเรื่องของการเขียนหวัดแกมบรรจง (ลายมือเขียนธรรมดา) คงอนุโลมในการฝึกคัดลอกข้อความในการจดบันทึก ครูควรหมั่นตรวจสอบสมุดจดงานของเด็กเป็นครั้งคราว ย่อมช่วยเด็กของเราได้มาก และไม่ควรถกเก็บสะสมสมุดดังกล่าวที่โต๊ะครู (ของท่าน) ไว้จนนานเกินไป ควรรีบเร่ง

ตรวจงานและบอก อธิบายเกณฑ์ในการตรวจงานให้เด็กทราบ เด็กจะได้กวดขัน ปรับปรุงในเรื่องการทำงาน การจดบันทึกได้ดีขึ้น

4. กิจกรรมที่จะช่วยหรือใช้การคัดลายมือได้อีกทางหนึ่งก็คือ การมอบหมายให้นักเรียนจัดทำสรุปข่าวเหตุการณ์จากสื่อมวลชน แล้วนำมาปิดประกาศให้เพื่อนนักเรียนได้ทราบข่าวความเคลื่อนไหวหลาย ๆ ที่ชวนให้เพื่อนสนใจก็ทำได้ ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการคัดลายมือและฝึกเขียนด้วย

อนึ่ง การตรวจผลงานเด็กระดับนี้ มักจะมีวิธีการแปลกแตกต่างกัน บ้างก็ให้คะแนน ให้ดาว เขียนผล พอใช้ จะดี บางครั้งครูก็ใช้หมึกแดงขีดตัวอักษรที่จะให้เด็กแก้ไข และโทษ ย่อมเป็นการทำลายน้ำใจและความรู้สึกของเด็กผู้เรียนได้ เพราะผู้เรียนเองจะรู้สึกภูมิใจที่ตนแสดงความสามารถ “ฉันทำได้ ฉันก็ทำได้” ลักษณะและวิธีการดังกล่าว จึงควรหลีกเลี่ยงไม่ควรให้เกิดขึ้น จะเป็นเหตุใหญ่ที่เด็กเองจะคลายความเชื่อมั่นในตนเอง

แนวการประเมินผลงานการคัดลายมือ ครูอาจให้เป็นคะแนน 9/10 หรือ 8/10 หรืออาจใส่ดาวที่ผลงานให้ก็ได้ แต่สิ่งที่เด็กควรได้รับก็คือ คำชมเชย เช่น คัดได้สวย ลายมือเชิดดีขึ้น รักษาความสะอาดได้ดี ควรจะเป็นคำพูดที่ครูหาทางชมเชยไว้ก่อนอื่น เพื่อให้กำลังใจเป็นอันดับแรก ส่วนการจะให้แก้ไขก็ควรดำเนินการอย่างละม่อม เรียกมาพบและชี้ให้เห็นว่า ผลงานนั้นเกือบจะดีแล้ว ถ้าแก้ไขบางส่วนและควรให้เด็กได้รู้และค้นพบสิ่งที่ตนบกพร่อง หากเป็นการบกพร่องซ้ำ ครูก็ควรชี้แนะให้ดูผลงานที่ผ่านมา และควรบอกให้ทราบว่าครูไม่ยากให้ทำงานบกพร่องซ้ำ ๆ อีก

นอกเหนือจากเกณฑ์การประเมินทั้ง 6 ข้อดังกล่าว จำต้องพิจารณาบางส่วนเพิ่มเติม เช่น การย่อหน้า วรรคตอน และรูปแบบของบทความหรือย่อกรอง โดยคอยชี้แนะให้เห็นความสำคัญของส่วนนั้น ๆ ด้วย

ควรให้มีการจัดแสดงผลงานในตอนสุดท้าย โดยให้เด็กผู้เรียนจัดแสดงผลงานกันเอง และส่งเสริมให้ทุกคนได้มีโอกาสปรับปรุงตกแต่งผลงานของตนได้อย่างอิสระ ทั้งนี้เพราะเชื่อว่าการศึกษาเด็กสามารถประเมินผลงานของตน ตรวจสอบผลงานและปรับปรุงงานเอง ย่อมเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ในการปรับตนได้เป็นอย่างดี นับเป็นเป้าหมายอันสำคัญในการจัดการศึกษา (บันลือ พฤกษ์วัน. 2535 : 22-23)

1.8 การเลือกข้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ

การพิจารณาคัดเลือกข้อความสำหรับฝึกคัดลายมือนั้น มีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. 2529 : 87)

1. ข้อความที่ให้นักเรียนคัดจะต้องพยายามให้ประกอบด้วย พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ครบหมดทุกตัว หรือให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ กับจะต้องให้มีตัวเลขและเครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ รวมอยู่ด้วย

2. ต้องนับจำนวนอักขระของข้อความนั้นว่ามีอยู่ทั้งสิ้นเท่าใด และแต่ละวรรคแต่ละตอนมีเท่าใด เพื่อจะได้คิดคะแนนปริมาณได้ถูกต้อง

3. สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ ปีที่ 6 ควรให้คัดจากต้นฉบับที่มีเครื่องหมายกำกับ บอกแก้คำตกหรือคำที่เขียนผิด กับให้แก้วรรคตอนหรือย่อหน้าที่ผิด ๆ ด้วย ไม่ควรให้คัดจาก

ข้อความที่ถูกต้องเสมอไป ผู้ออกข้อสอบจะต้องกำหนดไว้ด้วยว่าให้มีการแก้ที่แห่ง และคิดแห่งละกี่คะแนน

บนสื่อ พุทธศักราช (2535 : 20-21) กล่าวถึง เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อความที่จะตัดไว้ดังนี้

1. ควรเป็นข้อความที่มีใจความสั้นกระชับรัด อ่านแล้วได้ความดี
2. เนื้อหาและเรื่องราวสอดคล้องกับประสบการณ์ของเด็ก และระดับการอ่าน
3. รูปประโยคกะทัดรัด ประมาณ 1-8 คำ เหมาะที่จะเสริมช่วยความจำในการอ่าน
4. จำนวนประโยคหรือความยาวของเรื่องเหมาะกับหน้ากระดาษที่ว่าง อาจเหลือเล็กน้อย

น้อย

ที่ต้องกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อความ ที่จะตัดนี้จำเป็นต้องเป็นความที่สามารถอ่านเป็นประโยค ประโยคละบรรทัด ทั้งนี้เมื่อเด็กพัฒนาถึงขั้นฝึกเขียนเร็วจะเข้าใจได้เองว่าการคัดหรือเขียนข้อความที่ขาดต่อเนื่องของความคิด ของคำกิติ นับเป็นส่วนที่ไม่ค่อยจะถูกต้องอีกส่วนหนึ่งการคัตนั้นมีส่วนสัมพันธ์การมุ่งใจความ ความหมายของข้อความ และเมื่อคัตแล้วเด็กควรอ่านแล้วได้ใจความดีอีกด้วย

จากเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อความที่จะให้คัด ควร

- ควรใช้ข้อความที่สั้น จะเป็นเรื่องสั้น นิทานสั้น ควรจบความในหน้ากระดาษที่คัด
- ควรใช้แผนภูมิประสบการณ์ที่ครูและนักเรียนช่วยกันสร้างมาเป็นข้อความสำหรับคัดเสมอๆ เพราะเป็นข้อตกลงร่วมกัน
- การจัดรูปประโยคของแผนภูมิประสบการณ์ เป็นผลงานที่ครูและเด็กคัดเลือกแล้ว
- ใจความของแผนภูมิประสบการณ์นั้นเมื่ออ่านแล้วเข้าใจได้ดีเพราะเป็นประสบการณ์ของเด็กเอง
- จากประสบการณ์ทางคำพูดได้รับการปรุงแต่งมาสู่ภาษาเขียน เมื่อเด็กคัดและจำรูปประโยค รูปคำ ย่อมได้ตัวอย่างแนวการใช้ในรูปประโยค ทั้งยังเป็นแนวในการอ่านแบบเตารูปประโยคที่ได้ดียัง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (รัตนา คุณาธรรม. 2535 : 22-23 ; อ้างอิงมาจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ : ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงการคัดลายมือหรือการคัดลอกข้อความว่า เพื่อให้สามารถเขียนได้ถูกต้อง สวยงาม เป็นระเบียบสะดวกแก่การอ่าน การคัตนั้นไม่จำเป็นจะต้องได้มาจากหนังสือเรียนเสมอไป ข้อความหรือถ้อยคำต่างๆ อาจได้มาจากชื่อของนักเรียนในห้อง จากตัวอย่างบนกระดานดำ จากบัตรคำ จากบัตรเชิญงานต่างๆ จากข้อความที่ตัดในหนังสือพิมพ์ จากประกาศแจ้งความ คำขวัญ คำโฆษณา จากความจำเกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็ก ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับแนวการสอนคัดลายมือ ของ วรณี โสมประยูร (2515 : 46) ที่ว่า การสอนคัดลายมือ ควรดึงประสบการณ์ของเด็กมาให้สัมพันธ์กับการคัดลายมือ เพื่อช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าการเขียนของเขามีความหมาย และความสำคัญต่อตัวเด็กเอง ซึ่งจะทำให้เด็กภูมิใจและต้องการ

พัฒนาทักษะการคัดลายมือให้สูงขึ้น และการฝึกทักษะการคัดลายมือควรให้เด็กคัดเป็นการบ้านทุกวัน ข้อความที่คัดนอกจากจะเป็นร้อยแก้วดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ก็สามารถที่จะนำร้อยกรองมาเป็นข้อความในการคัดได้อีกด้วย โดยนำมาจากคำกลอน คำพังเพยหรือสุภาษิตก็ได้

จะเห็นได้ว่าการคัดเลือกบทคัดนี้มีความสำคัญอยู่ไม่น้อย ทั้งนี้จำต้องมุ่งให้ได้ประโยชน์แก่เด็กผู้เรียนตามความมุ่งหมายของการคัดไทย เช่น ความประณีต บรรจง คัดตัวอักษรได้สวยงาม เป็นระเบียบ และคัดได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และจำเป็นต้องให้ได้ความเข้าใจความหมายของข้อความที่คัดนั้น เป็นผลพลอยได้ที่ประกอบกันอีกด้วย

1.9 ระยะเวลาที่เหมาะสมกับการคัดลายมือ

นอกจากการคัดเลือกข้อความที่มีความสำคัญแล้ว ระยะเวลาและช่วงความสนใจในการคัดของเด็กก็ถือว่ามีสำคัญเช่นกัน

ดั่งที่ ประเทิน มหาจันทร์ (2519 : 133-134) กล่าวว่า การสอนคัดลายมือมิใช่ว่าจะเริ่มสอนหรือยุติการสอนเมื่อไรก็ได้ แต่จะต้องสอนในระยะเวลาที่เด็กพร้อม การสอนคัดลายมือควรกระทำเมื่อเด็กเขียนหนังสือได้พอสมควรแล้ว การเขียนลายมือจะมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับวิธีสอนที่ถูกต้อง มีตัวอย่างที่ดี และมีเวลาฝึกฝนต่อเนื่องกันนานพอสมควร สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการสอนคัดลายมือนั้นกำหนดไว้โดยประมาณดังนี้

สำหรับระยะเวลาของการฝึกคัดลายมือในแต่ละครั้งนั้น ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดไว้ต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงความสนใจของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (รัตนา คุณาธรรม. 2535 : 23 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ : ม.ป.ป.) และวรรณิ โสมประยูร (2515 :46) กล่าวว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมกับการคัดลายมือในแต่ละครั้งนั้นประมาณ 20 นาที นพคุณ คุณาชีวะ และคณะ (2523 : 265) กล่าวว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการฝึกคัดลายมือประมาณ 15-20 นาที และบันลือ พฤษะวัน (2535 ; 23) กล่าวว่า ระยะเวลาสำหรับฝึกคัดลายมือที่เหมาะสมสำหรับเด็กประมาณ 10-15 นาที ส่วนอัมพร สุขเกษม (2511 : 466) และ ทศนีย์ สุภเมธี (2527 : 103-104) กล่าวว่า ระยะเวลาสำหรับฝึกคัดลายมือที่เหมาะสมสำหรับเด็กอยู่ในช่วง 10 นาที และไม่ควรมีเนื้อหาในการคัดมากเกินไป ในการคัดให้ฝึกคัดทุกวันหรือวันเว้นวัน

เนื่องจากลายมือเป็นสิ่งสำคัญที่ควรที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ในการเลือกลักษณะเนื้อความ และระยะเวลาที่จะให้นักเรียนฝึกคัดลายมือ จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงคัดเลือกคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง สำหรับทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนครั้งที่ใช้ในการฝึกทั้งหมด 18 ครั้ง ใช้ระยะเวลาในการฝึกครั้งละ 15 นาที ทำการฝึกทุกวันเพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และคงทน ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) ของ ธอร์นไดค์

(Thorndike)

1.10 เกณฑ์การประเมินการคัดลายมือ

1.10 เกณฑ์การประเมินการคัดลายมือ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 12) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดลายมือไว้ว่า ฝึกวิธีเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง การวางตำแหน่งตัวอักษรให้ถูกที่ การเว้นช่องไฟให้พองาม และการรักษาระดับบรรทัดในการเขียน ฝึกเขียนตัวหนังสือไทยให้มีหัว หักไม่บอด ตัวอักษรให้โตเสมอกัน การเขียนเน้นลายมือที่อ่านง่าย เป็นระเบียบและสวยงาม และในการวัดและประเมินผลการคัดลายมือนั้น กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดจุดประสงค์ของการคัดลายมือสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่า

คัดลายมือถูกต้อง รวดเร็วและเป็นระเบียบ สวยงาม” (กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 278)

เพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์ (2539 ; 15) ได้แบ่งเกณฑ์การพิจารณาการคัดลายมือออกเป็น 4 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1. ความสะอาด คือ ไม่มีรอยลบ ขูด ชีด ฆ่า
 2. ความสวยงาม คือ เขียนตัวหนังสือเป็นแบบเดียวกัน เช่น แบบหัวกลมตัวมนหรือแบบหัวกลมตัวเหลี่ยม
 3. ความถูกต้อง เช่น การคัดลอกข้อความ
 4. ความเป็นระเบียบ เช่น การเว้นวรรคตอน (ช่องไฟ) ย่อหน้า
- ซึ่งมีรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ ดังปรากฏในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือของเพ็ญศรี วงศ์ไวจันทร์

รายการ	คะแนนเต็ม (100)
1. ความสะอาด	30
- ไม่มีรอยลบ	15
- ไม่มีรอยเประอะเปื้อน	15
2. ความสวยงาม	40
- ตัวพยัญชนะเป็นแบบเดียวกัน (ตัวมน)	8
- ตัวพยัญชนะอยู่ระดับเดียวกัน	8
- หัวไม่บอด	8
- การวางสระ	8
- การวางวรรณยุกต์	8
3. ความเป็นระเบียบ	20
- การวางรูปแบบ	5
- การย่อหน้า	5
- การเว้นวรรคตอน	5
- การเขียนไม่ฉีกคำ	5
4. การคัดลอกข้อความได้ถูกต้องครบถ้วน	10
- คัดลอกข้อความถูกต้อง	5
- คัดลอกข้อความครบถ้วน	5
รวมคะแนน	100

จากตาราง 1 มีรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ ดังนี้

1. ความสะอาด คะแนนเต็ม 30 คะแนน แบ่งเป็น 2 ข้อ ข้อละ 15 คะแนน
 - 1.1 ถ้ามีการลบทุก 1 ตำแหน่ง หัก 1 คะแนน
 - 1.2 ถ้ามีรอยเประอะเปื้อน ทุก 1 ตำแหน่ง หัก 1 คะแนน
2. ความสวยงาม คะแนนเต็ม 40 คะแนน แบ่งเป็น 5 ข้อ ข้อละ 8 คะแนน
 - 2.1 ถ้าพยัญชนะไม่เป็นแบบเดียวกัน (ตัวมน) ทุก 3 ตัว หัก 1 คะแนน
 - 2.2 ถ้าตัวพยัญชนะไม่อยู่ในระดับเดียวกัน ทุก 3 ตัว หัก 1 คะแนน
 - 2.3 ถ้าเขียนหัวบอดทุก 3 ตัว หัก 1 คะแนน
 - 2.4 ถ้าวางสระผิดตำแหน่งทุก 3 ตัว หัก 1 คะแนน
 - 2.5 ถ้าวางวรรณยุกต์ผิดตำแหน่งทุก 2 ตัว หัก 1 คะแนน
3. ความเป็นระเบียบ คะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น 4 ข้อย่อย ข้อละ 5 คะแนน

3.1 ถ้าวางรูปแบบคำประพันธ์ผิด หัก 3 คะแนน ถ้าวางรูปแบบข้อความผิด โดยเขียน
ขีดกรอบด้านซ้ายขวาเกินไปหัก 3 คะแนน

3.2 ถ้าย่อหน้าผิดจากรูปแบบที่กำหนดให้ หัก 3 คะแนน

3.3 ถ้ามีการเว้นวรรคตอนผิด 1 ตำแหน่งหัก 1 คะแนน

3.4 ถ้าเขียนฉีกคำ หมายถึงเขียนแยกคำ ทุก 2 คำ หัก 1 คะแนน และ 1 คำ หัก ½
คะแนน

4. การคัดลอกข้อความได้ถูกต้องครบถ้วน คะแนนเต็ม 10 คะแนน แบ่งเป็น 2 ข้อ ข้อละ 5
คะแนน

4.1 ถ้าคัดลอกข้อความผิดทุก 2 คำ หัก 1 คะแนน และ 1 คำหัก ½ คะแนน

4.2 ถ้าคัดลอกข้อความไม่ครบถ้วน ตกหล่นทุก 2 คำหัก 1 คะแนน และ 1 คำหัก ½
คะแนน

ศิริวรรณ เสนา (2541 : 61) ได้แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือออกเป็น 5
ด้าน ดังนี้

1. ความสวยงาม
2. ความสะอาด
3. ความเป็นระเบียบ
4. การคัดลอกข้อความ
5. ความเร็วในการคัด

ตาราง 2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการตัดลายมือของ ศิริวรรณ เสนา

รายการ	คะแนนเต็ม (100)
1. ความสวยงาม	40
1.1 รูปร่างตัวอักษรเป็นแบบเดียวกัน (ตัวเหลี่ยม)	8
1.2 ลักษณะตัวอักษร	8
1.3 ตัวอักษรเป็นระเบียบและอยู่ระดับเดียวกับบรรทัด	8
1.4 คุณภาพของเส้น	8
1.5 ช่องไฟระหว่างตัวอักษร	8
2. ความสะอาด	15
2.1 ไม่มีรอยขีด ลบ ชีตฆ่า	10
2.2 ไม่มีรอยเปื้อน	5
3. ความเป็นระเบียบ	15
3.1 การวางรูปแบบ (ร้อยกรอง, ร้อยแก้ว)	5
3.2 การวางสระ วรรณยุกต์ การันต์	10
4. การตัดลอกข้อความ	20
4.1 ตัดลอกข้อความถูกต้อง	10
4.2 ตัดลอกข้อความครบถ้วน	10
5. ความเร็วในการคัด	10
รวมคะแนน	100

ตาราง 3 แสดงรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ ของ ศิริวรรณ เสนา

ประเภท ของการวัด	รายละเอียดในการให้คะแนน	คะแนน เต็ม	เกณฑ์การหักคะแนน	
			จำนวน	คะแนนที่หัก
1. ความสวยงาม (40 คะแนน)	1.1 ถ้ารูปร่างตัวอักษรไม่เป็น แบบเดียวกัน(ตัวเหลี่ยม)	8	3 ตัว	1 คะแนน
	1.2 ถ้าลักษณะตัวอักษร หัว บอด ไม่มีหัว ขนาดของ ตัวอักษรไม่เหมาะสม ขาดความเป็นระเบียบ และไม่อยู่ในระดับเดียวกับ บรรทัด	8	3 ตัว	1 คะแนน
	1.3 ถ้าวางสระ วรรณยุกต์ การ์นต์ ผิดตำแหน่ง	8	3 ตัว	1 คะแนน
	1.4 ถ้าคุณภาพของเส้นไม่ สม่ำเสมอ	8	2 ตัว	1 คะแนน
	1.5 ถ้าช่องไฟระหว่างตัว อักษรไม่เท่ากัน			
2. ความสะอาด (15 คะแนน)	2.1 ถ้ามีรอยขูด ลบ ขีด ฆ่า	10	1 ตำแหน่ง	1 คะแนน
	2.2 ถ้ามีรอยเปื้อน	5	1 ตำแหน่ง	1 คะแนน
3. ความเป็น ระเบียบ (15 คะแนน)	3.1 ถ้าวางรูปแบบผิดจาก รูปแบบที่กำหนดให้ - การวางรูปแบบข้อความ (ย่อหน้า) - การวางรูปแบบคำ ประพันธ์	5	1 ตำแหน่ง	2 คะแนน
	3.2 ถ้ามีการเว้นวรรคตอนผิด และเขียนฉีกคำ	10	1 ตำแหน่ง	1 คะแนน
4. การคัดลอก ข้อความ (20 คะแนน)	4.1 ถ้าคัดลอกข้อความผิด	10	1 คำ	1 คะแนน
	4.2 ถ้าคัดลอกข้อความตก หล่นหรือเกิน	10	1 คำ	1 คะแนน
5. ความเร็ว ในการคัด (15 คะแนน)	5.1 ปริมาณของงานที่ได้ภายใน ที่กำหนด	10	ใช้เวลา มากกว่าที่ กำหนด 1 นาที	1 คะแนน

จากหลักเกณฑ์ในการประเมินการคัดลายมือที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยยึดหลักเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือของเพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์ (2539) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ได้รับการปรับปรุงมาจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2526) และสมภาร มิสรี (2530) ซึ่งมีรูปแบบรายละเอียดที่ชัดเจนและง่ายต่อการตรวจให้คะแนน และศิริวรรณ เสนา (2541) ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ได้รับการปรับปรุงจากเกณฑ์การให้คะแนนของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการนั้นมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาลทั่วประเทศ

สรุปได้ว่าเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้ประยุกต์มาจากเกณฑ์การให้คะแนนของเพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์ (2539) และศิริวรรณ เสนา (2541) ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ

2.1 งานวิจัยในประเทศ

ประภา โชติบุตร (2517 : 4) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแบบคัดลายมือตัวพยัญชนะไทยที่เหมาะสมสำหรับเด็กเริ่มเรียน โดยเปรียบเทียบพยัญชนะไทยแบบตัวมนกับตัวเหลี่ยมทั้ง 7 ตัว คือ จ ว ถ ด ล อ และ ฎ ผลการวิจัยพบว่า เด็กเริ่มเรียนเขียนพยัญชนะไทยทั้ง 7 ตัว ของแบบตัวเหลี่ยมได้สวยเหมือนกว่าแบบตัวมน นอกจากนี้เด็กเริ่มเรียนเขียน ถ และ ด แบบตัวมนได้เร็วกว่าแบบตัวเหลี่ยม ส่วนการเขียน จ ว ล อ และ ฎ ทั้ง 2 แบบ มีความเร็วไม่แตกต่างกัน

สมภาร มิสรี (2530 : 50) ได้ศึกษาความก้าวหน้าด้านคุณภาพลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากสอนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า ข้อบกพร่องในการคัดลายมือของนักเรียนตามลำดับมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ความเป็นระเบียบของตัวหนังสือ ระดับของตัวหนังสือ หัวของตัวหนังสือบอด การวางสระ การวางวรรณยุกต์ การเว้นวรรคตอน การวางรูปแบบ การย่อหน้า ความสะอาด การคัดลอกข้อความไม่ถูกต้อง ต่อมาภายหลังการสอนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพลายมือแตกต่างจากก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุดาพร แซ่ลิ้ม (2532 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์การเขียนลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเขียนพยัญชนะบกพร่องมากที่สุด การเขียนลายมือบรรจง นักเรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องการวางรูปแบบไม่ถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือช่องไฟไม่สม่ำเสมอ เขียนตัวอักษรเอนหน้า คัดลอกไม่ถูกต้อง วางสระ วรรณยุกต์ไม่ถูกต้องและเขียนหัวบอด การเขียนหวัดแกมบรรจงนักเรียนมีข้อบกพร่องในการคัดลอกไม่ถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ เขียนหัวบอด วางวรรคตอนไม่ถูกต้อง การเขียนลายมือหวัด นักเรียนมีข้อบกพร่องในการเขียนเส้นต่างๆ ไม่ปกติมากที่สุด ได้แก่ เขียนเส้นโค้งเป็นเส้นหยัก เขียนเส้นโค้งเป็นเส้นตรง รองลงมาคือ เขียนไม่มีหัว

พะยอม สุขมาก (2533. บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองใช้ตัวอักษรไทยแบบตัวเหลี่ยมในการคัดลายมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 108 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการฝึกการเขียนอักษรไทยแบบตัวเหลี่ยมจากครูผู้สอนที่ได้รับการฝึกอบรมจาก ผู้วิจัย และกลุ่ม

เปรียบเทียบที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมจากผู้วิจัย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนการคัดลายมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

รัตนา คุณารธรรม (2535 : 56) ได้ศึกษาการพัฒนาและการใช้แบบฝึกการคัดลายมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการคัดลายมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการคัดลายมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญศรี วงศ์ไวจรณ์ (2539 : 54) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกคัดลายมือเพื่อพัฒนาคุณภาพลายมือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้แบบฝึกคัดลายมือที่มีคุณภาพลายมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริวรรณ เสนา (2541 : 82) ได้ศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ฝึกคัดลายมือโดยใช้เนื้อความที่สอดคล้องกับหลักสูตรระดับประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนที่ฝึกคัดลายมือโดยใช้เนื้อความทั่วไป มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บอร์น (สมมารถ มีศรี. 2530 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Borns. 1971) ได้สำรวจการคัดลายมือระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในมลรัฐวิสคอนซิน (Wisconsin) สรุปผลการวิจัยได้ว่า "ความชัดเจน อ่านง่าย ของลายมือเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญมาก ที่รองมากก็คือ การเขียนตัวเอียงการประสมคำและการเว้นระยะ ส่วนความเร็วในการเขียนนั้นสำคัญน้อยที่สุด และระยะเวลา 10 นาที ทุกวันหรือวันเว้นวัน นอกจากนี้ ครูจะต้องรู้จักความสำคัญของการจัดตำแหน่งของร่างกาย กระดาษ และดินสอให้ถูกต้อง รวมทั้งดูแลเอาใจใส่นักเรียนที่ถนัดซ้ายด้วย"

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

3.1 ความสำคัญของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะหลังจากเรียนเนื้อหาไปแล้ว แบบฝึกเป็นสิ่งที่ช่วยการสอนของครูให้ประสบความสำเร็จ เพราะการใช้แบบฝึกที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด จะช่วยทุ้มเวลาในการสอนกฎเกณฑ์ การยกตัวอย่างทั้งยังเป็นการวัดผลการเรียนการสอนในแต่ละเรื่องด้วย (ศศิธร สุทธิแพทย์. 2518 : 63) ในการฝึกทักษะจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกหัด เพื่อทบทวนความเข้าใจ และฝึกในเรื่องที่ได้เขียนไปแล้ว ครูส่วนมากจะใช้แบบฝึกหัดที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียน ให้นักเรียนฝึกหัดหลังจากเรียนแล้ว แต่หนังสือแบบฝึกหัดบางเล่มมีแบบฝึกหัดเพียงเล็กน้อย หรือไม่มีเลย จึงเป็นหน้าที่ของครูโดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะเข้าใจมากขึ้น (ขจีรัตน์ หงษ์ประสงค์. 2519 : 13) และมีความชำนาญ แม่นยำ ในบทเรียนนั้นๆ จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี (ประยงค์ งามจิตร. 2533 : 4)

สรุปได้ว่าแบบฝึกมีความสำคัญสำหรับนักเรียนเพราะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีพัฒนาการทางภาษาที่ดี มีความชำนาญ

3.2 ประโยชน์ของแบบฝึก

แพตตี (เพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์, 2539 : 29 - 30 อ้างอิงมาจาก Patty : 469 - 472) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกต่อการเรียนรู้ไว้ 10 ประการคือ

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสร้างในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู เพราะแบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบหรือมีระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษา เป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะทางการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนั้น ได้แก่
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
5. แบบฝึกที่จะเป็นเครื่องวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้ต่อไป
7. การให้เด็กทำแบบฝึกหัดช่วยให้ครูมองจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันทั่วทั้ง
8. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียน จะช่วยให้เด็กฝึกฝนอย่างเต็มที่
9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกหัดจากตำราเรียนหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกทักษะต่างๆ มากขึ้น
10. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

3.3 ลักษณะของแบบฝึก

บิลโลว์ (เพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์, 2539 : 30 อ้างอิงมาจาก Billow : 87) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกที่ดีนั้นจะต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของเด็ก เรียงลำดับจากง่ายไปยาก เปิดโอกาสให้เด็กฝึกเฉพาะอย่าง ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี ภูมิหลังทางภาษาของ

เด็ก แบบฝึกที่ดีควรจะเป็นแบบฝึกสำหรับเด็ก และซ่อมเสริมสำหรับเด็กอ่อนในขณะเดียวกัน นอกจากนี้แล้วควรรีใช้หลายลักษณะและมีความหมายต่อผู้ฝึกอีกด้วย

รีเวอร์ (Rivers. 1968 : 97-105) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้คือ

1. บทเรียนทุกเรื่องควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกมากพอ ก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไป
2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้เพียงแบบฝึกเดียว
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
4. สิ่งที่ฝึกแต่ละครั้งควรเป็นบทฝึกสั้นๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน
6. แบบฝึกควรให้นักเรียนได้ใช้ความคิดด้วย

7. แบบฝึกควรมีหลายๆ แบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

8. การฝึกควรฝึกให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนแล้ว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

นิตยา ฤทธิโยธี (2520 : 1) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับ วัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำให้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือไม่ใช้เวลามากหรือน้อยจนเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และท้าทายให้แสดงความสามารถ

ประชุม สุวรรณตรา (2523 : 61) กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า แบบฝึกที่ดี มีคำสั่งและคำอธิบายที่ชัดเจน มีตัวอย่างที่ให้ความคิดหลายแนว มีภาพประกอบ เส้นบรรทัดที่เว้นให้เติมควรมีขนาดพอเหมาะ และการวางรูปแบบเป็นระเบียบสวยงาม

ฮาลเรสส์ (สมบูรณ์ ทินกร, 2535 : 32 – 33 อ้างอิงมาจาก Halress, 93 – 94) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า การเขียนแบบฝึกต้องเน้นในภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน และควรสร้างโดยใช้หลักจิตวิทยาในการแก้และสนองตอบ ดังนี้

1. ใช้แบบฝึกหลาย ๆ ชนิด เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจพิจารณาได้ว่า แต่ละแบบแต่ละข้อต้องการให้ทำอะไร

2. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนั้น ต้องให้นักเรียนสามารถแยกออกมาพิจารณาได้ว่า แต่ละแบบแต่ละข้อต้องการให้ทำอะไร

3. ให้นักเรียนได้ฝึกการตอบแบบฝึกแต่ละชนิด แต่ละรูปแบบว่ามีวิธีการตอบอย่างไร

4. ให้นักเรียนได้ฝึกการตอบสนองสิ่งเร้าด้วยการแสดงออกทางความสามารถและ

ความเข้าใจลงในแบบฝึก

5. นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้จากบทเรียน มาตอบในแบบฝึกให้ตรงเป้าหมายที่สุด

6. ความสนใจ การให้ความสนใจในสิ่งใดจะช่วยให้จำในเรื่องนั้น ๆ ได้ดีขึ้น

7. เครื่องช่วยความจำต่าง ๆ เช่น โน้ตย่อ จะเป็นเครื่องช่วยความจำของเด็ก

ได้ยาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงกล่าวได้ว่าลักษณะที่ดีของแบบฝึกจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีคำสั่งและคำอธิบายที่สั้นและชัดเจน มีเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

3.4 หลักในการสร้างแบบฝึก

3.4.1 ทฤษฎีและแนวคิดการสร้างแบบฝึก

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ เพียเจท์ (Piaget) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาทางด้านสติปัญญา (Cognitive Psychologist) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่ว่า “คนเราคิดได้อย่างไร” การเรียนรู้ที่จะคิดแก้ปัญหาได้อย่างไร ลักษณะของความสามารถในการคิดเป็นอย่างไรเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ความคิดในเรื่องเหล่านี้จะช่วยให้ครุมีความสามารถที่จะพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนให้เพิ่มพูนขึ้น และสามารถเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน (กิ่งฟ้า สินธุวงษ์ 2526 : 139 – 149)

เพียเจท์ (Piaget) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนรู้เป็นผลผลิตของการพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาการเกี่ยวข้องกันแต่แตกต่างกัน

พัฒนาการเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นบนรากฐานของการพัฒนาการทางด้านกายภาพและชีวภาพ การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการ พัฒนาการทางสติปัญญาเกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคน ทุกชาติ ทุกภาษา ในลักษณะเดียวกันแต่แตกต่างกันตามวัยที่จัดไว้ เป็นช่วงพัฒนาการแต่ละขั้นตอน สิ่งที่เกิดควบคู่กับพัฒนาการคือการรับรู้เข้าใจหรือความสามารถในการเรียนรู้

พัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) มี 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensori – motor stage) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 18 เดือนหรือ 2 ปี ในขั้นนี้เด็กสามารถรับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 มีปฏิภิกิริยาสะท้อนและแสดงความสามารถในการเคลื่อนไหวโดยอัตโนมัติ มีพัฒนาการการใช้ว้ยะต่าง ๆ สัมผัสกับสิ่งของ เริ่มเข้าใจการคงอยู่ของวัตถุ เริ่มใช้ภาษาสื่อสารได้มีพัฒนาการการเล่นจากการเล่นคนเดียว กับการเล่นตามแบบคนอื่นและมีการเล่นเป็นกลุ่มได้บ้างบางครั้ง เป็นขั้นตอนที่สำคัญและเป็นรากฐานของการพัฒนาในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนปฏิบัติการ (Preoperational stage) เริ่มตั้งแต่ 18 เดือนหรือ 2 ปี ถึง 7 ปี ขั้นนี้ใช้จินตนาการและภาษาของตนเองเป็นเครื่องมือสื่อสารแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างง่าย ๆ มีความคิดเป็นแบบทางเดียว แปรกลับไปมาไม่ได้ มีเหตุผลที่ขึ้นอยู่กับความต้องการและความพอใจของตนผู้เดียว ไม่สามารถเข้าใจเหตุผลของผู้อื่น แก้ปัญหาโดยการลองผิดลองถูก ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเดียว ไม่สามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เข้าใจในเรื่องปัจจุบันกาลได้ดี เรื่องอดีตกาลได้บ้างและเชื่อมโยงกันได้บางครั้งแต่ไม่สามารถเชื่อมโยงไปถึงอนาคตกาลได้ ชอบเลียนแบบและเล่นเกมสมมติ เริ่มที่จะแยกประเภทหรือเรียงลำดับเหตุการณ์ได้บ้างแต่เป็นไปในลักษณะที่ขึ้นอยู่กับตัวแปรตัวเดียวที่ตนเองพึงพอใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการรูปธรรม (Concrete operational stage) เริ่มตั้งแต่อายุ 7 – 11 หรือ 12 ปี ขั้นนี้เด็กสามารถรับรู้เหตุการณ์ สิ่งของที่มีตัวตน สัมผัสจับต้องได้หรือมีตัวอย่างแสดง

ประกอบทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร 2 ตัวได้ เป็นขั้นเริ่มต้นของการรับรู้เข้าใจที่เพียเจต์ เรียกว่า การปฏิบัติการ (Operation) ได้แก่การนับ การจำแนก การเรียงลำดับ มีความคิดเชิงเหตุผลที่ต้องอาศัยสิ่งของที่มีตัวตน จับต้องได้และมีตัวอย่างแสดงประกอบคำหนึ่งถึงเหตุผลของผู้อื่น แต่ยังไม่สามารถจำแนกหรือวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาอย่างเป็นระบบหรือขั้นตอน ซึ่งในตอนปลายของขั้นนี้เริ่มเข้าใจการแทนที่หรือการทดแทน และเรื่องการจำแนกที่ซับซ้อนได้

ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการนามธรรม (Formal Operational stage) เริ่มตั้งแต่ 11 – 15 ปี ขั้นนี้สามารถแสดงความคิดเห็นเชิงนามธรรมเกี่ยวกับข้อคิดปัญหาและเรื่องราวได้ โดยไม่ต้องอาศัยของจริงหรือสิ่งของประกอบ จำแนกและวิเคราะห์ปัญหาที่สลับซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ จัดกระทำกับข้อมูลที่มีตัวแปรหลายตัวเกี่ยวข้องได้โดยมองเห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกตัว คิดเรื่องราวอดีต อนาคต นำมาสรุปรวบรวม วิเคราะห์ได้ สามารถรับรู้เข้าใจ “Operation” ได้ดี

จากลำดับพัฒนาการทั้ง 4 ขั้นของ เพียเจต์ (Piaget) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในขั้นที่ 3 ขั้นคิดปฏิบัติด้วยรูปธรรม เด็กวัยนี้เริ่มคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยรูปธรรมที่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ มีพัฒนาการทางภาษาสูงขึ้น บางคนสามารถสนทนาเรื่องราวต่าง ๆ ได้ รู้จักเหตุผลและแก้ปัญหา ใช้ภาษาในการแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์ได้ ชอบอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความลึกลับและประวัติดุคดี เป็นระยะที่เด็กกำลังเติบโตทางการอ่าน การเขียน จะเขียนจากความจำ เขียนเป็นประโยค ด้านการเรียนรู้ทางภาษา เด็กจะเริ่มเรียนรู้อย่างไม่เป็นกฎเกณฑ์ แต่การเรียนรู้ทางภาษาในลักษณะการฝึกทักษะเด็กจะเรียนรู้ได้เร็ว การนำความรู้จากประสบการณ์เดิมมาฝึกทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น การใช้แบบฝึกทักษะที่ถูกวิธีจะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านภาษามากขึ้น ควรฝึกตามหลักการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532)

1. ฝึกน้อย ๆ ในเวลาสั้น ๆ ใช้เวลาครั้งละประมาณ 5 - 10 นาที
2. ครูต้องทำแบบฝึกทักษะเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในบทเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น
3. จัดทำสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการอ่าน การเขียนอย่างต่อเนื่อง
4. ฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าความรู้จากการอ่าน
5. จัดกิจกรรมเขียนตามคำบอกทุกวัน วันละ 10 คำ
6. สอนซ่อมเสริมระหว่างเรียน โดยให้นักเรียนเก่งสอนนักเรียนอ่อนในช่วงที่เด็กอื่น ๆ ทำงานกลุ่ม
7. จัดทำบันทึกพฤติกรรมและความสามารถทางการเรียนของนักเรียน เป็นรายบุคคล

3.4.2 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบฝึก

ก่อ สวัสดิพานิช (2514 :1 – 2) ได้ให้ข้อเสนอแนะหลักการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกให้รอบคอบว่า ต้องการจะให้เกิดทักษะใดใช้แบบฝึกแบบไหนใช้อย่างไร

2. ใช้แบบฝึกสั้น ๆ แต่หลาย ๆ แบบเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

- อ่าน
3. ให้ฝึกในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น คัดบนกระดานหรือบนกระดาษมาปิดให้
4. ประเมินผลแบบฝึก ต้องประเมินดูว่า เด็กเกิดความชำนาญในทักษะนั้นเพียงใด
- นี่
- รชนี ศรีไพรวรรณ (2517 : 412-413) กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกมีหลายประการดังนี้
1. ให้สอดคล้องกับจิตวิทยา พัฒนาการของเด็ก และลำดับขั้นของการเรียน
 2. ให้จุดมุ่งหมายว่าการฝึกคนด้านใดแล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับความมุ่งหมายที่วางไว้
 3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก
 4. ในแบบฝึกมีคำชี้แจงง่ายๆ สั้นๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ ถ้าเด็กยังไม่ได้อ่านไม่ได้ ครูต้องชี้แจงด้วยคำพูดที่ใช้ภาษาง่ายๆ ให้เด็กสามารถทำตามคำสั่งได้
5. แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง ครูต้องตรวจพิจารณาดูให้ถี่ถ้วน อย่าให้มีข้อผิดพลาด
- ได้
6. การให้เด็กทำแบบฝึกหัด แต่ละครั้งต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก
 7. ควรทำแบบฝึกหลายๆ แบบ เพื่อให้เด็กรู้จักกว้างขวาง และส่งเสริมให้เกิดความคิด
 8. กระดาษที่ให้เด็กทำแบบฝึกหัดต้องเหนียวและทนทานพอสมควร
- รณาท พ่วงสุวรรณ (2518 : 34 – 37) กล่าวถึงหลักในการสร้างและวางแผนการสร้างแบบฝึกสรุปได้ดังนี้
1. ตั้งวัตถุประสงค์
 2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
 3. ชั้นต่าง ๆ ในการสร้างแบบฝึก
 - 3.1 ศึกษาปัญหาในการเรียนการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาของเด็กและจิตวิทยาการเรียนการสอน
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
 - 3.5 วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบแบบฝึกให้สัมพันธ์กับโครงสร้างเรื่อง
 - 3.6 เลือกเนื้อหาต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนด
- สันทัต ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข (2523) ได้กล่าวถึงลักษณะของภาพที่เด็กชอบหลักการพิจารณาเลือกรูปภาพ และประโยชน์ของภาพประกอบการฝึก สรุปได้ดังนี้
- ลักษณะของภาพที่เด็กชอบ
- 1) ภาพสีมากกว่าภาพขาวดำ
 - 2) ภาพที่เหมือนจริงมากกว่าภาพประดิษฐ์
 - 3) ภาพที่แสดงให้เห็นการกระทำหรือเรื่องราว
 - 4) ภาพที่ไม่ซับซ้อน เห็นได้ง่ายและมีขนาดใหญ่
 - 5) ภาพที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมหรือสิ่งที่เด็กรู้จักมาแล้วเป็นอย่างดี
- โรจนา แสงรุ่งรวี (2531 : 20) กล่าวถึงการสร้างแบบฝึกให้ดีมีประสิทธิภาพว่าครูต้องคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นสำคัญ โดยดูความพร้อม ระดับสติปัญญา ความสามารถ ความเหมาะสม ใน

การใช้สำนวนภาษา ตลอดจนเนื้อหาและระยะเวลาในการทำแบบฝึก ซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจที่จะนำเอาแบบฝึกที่ครูสร้างขึ้นมากำหนดข้อบกพร่อง หรือส่งเสริมทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น

พฐู ทังแดง (2534 : 17) กล่าวถึงในการสร้างแบบฝึกจะต้องใช้ภาษาที่เหมาะสมกับ วัย และความสามารถของนักเรียน คำนึงถึงหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบฝึก เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว และส่งเสริมความคิด สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

นงเยาว์ บวงสรวง (2535 : 31) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกว่า การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะนั้น จะต้องคำนึงจิตวิทยาการเรียนรู้มีวิธีการฝึกทักษะที่เหมาะสม มีจุดมุ่งหมายในการฝึกที่ชัดเจนและสร้างแบบฝึกให้มีรูปแบบที่น่าสนใจโดยคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถของนักเรียนสำหรับคำที่จะนำมาสร้างแบบฝึกนั้นควรเป็นคำจากหนังสือแบบเรียนโดยพิจารณาคัดเลือกคำที่นักเรียนมีปัญหาในการเขียนสะกดคำ แบบฝึกที่สร้างขึ้นควรมีการหาประสิทธิภาพให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อจะนำไปใช้ในการพัฒนาการเขียนสะกดคำ และในการนำแบบฝึกไปใช้นั้น ควรมีการแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทราบผลทันที เพื่อแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าและข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

ราเลส (Rarless : no date) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ว่า การเขียนแบบฝึกหัดต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียนและควรสร้างโดยใช้หลักดังนี้

1. ใช้แบบฝึกหลาย ๆ ชนิดเพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนั้น ต้องให้นักเรียนสามารถพิจารณาได้ว่า แต่ละแบบแต่ละข้อต้องการอะไร
3. ให้นักเรียนได้ฝึกการตอบแบบฝึกหัดแต่ละชนิดแต่ละรูปแบบว่ามีวิธีการตอบอย่างไร
4. นักเรียนได้มีโอกาสตอบสนองสิ่งที่เร้าดังกล่าว ด้วยการแสดงออกทางความสามารถและความเข้าใจลงในแบบฝึกหัด
5. นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากบทเรียนมาตอบในแบบฝึกหัดให้ตรงเป้าหมายที่สุด จะเห็นได้ว่า การสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นหลัก โดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีรูปแบบหลายแบบที่น่าสนใจ

3.5 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึก ให้เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียนนั้นและวัยของนักเรียนนั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้มีความสามารถในการเขียน ควรนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการเรียนและการสร้างแบบฝึกการเขียน ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2523 : 65 - 73) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก และแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศ และสภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจทางภาษาแตกต่างกัน ก่อนสอนควรมีการทดสอบความสามารถทางภาษาของเด็กเสียก่อน เด็กคนใดมีความสามารถสูงก็สนับสนุนให้มีทักษะสูงยิ่งขึ้นไปอีก ส่วนเด็กคนใดมีทักษะต่ำ ควรพยายามสอนซ่อมเสริมให้เป็นพิเศษ

2. การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การที่นักเรียนจะแคล่วคล่องชำนาญในภาษา ก็เพราะได้มีประสบการณ์ตรง ได้ลงมือกระทำเอง การเรียนโดยมีครูเป็นผู้บรรยายโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือกระทำ หรือมีโอกาสจะได้รับประโยชน์จากการเรียนน้อยที่สุด

3. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) การฝึกฝนก็เป็นกฎของการเรียนรู้ ซึ่งนักจิตวิทยา ชื่อธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเนื่องเมื่อได้ฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ผู้เรียนจะมีทักษะทางภาษาดี มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดทัศนคติที่ดีก็ต่อเมื่อได้ฝึกฝนและกระทำซ้ำ ถ้าผู้เรียนได้ฝึกฝน ได้ทำแบบฝึกหัด ได้ใช้ทักษะภาษามากเท่าใดก็จะช่วยให้มีทักษะดีมากขึ้นเท่านั้น

4. กฎแห่งผล (Law of Effect) นักเรียนได้เรียนแล้วย่อมต้องการทราบผลการเรียนของตนว่าเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นเมื่อมีงานให้นักเรียนทำ ครูควรรีบตรวจและคืนนักเรียนโดยรวดเร็ว ผู้เรียนจะมีความพอใจที่ได้รับผลการเรียน

5. กฎของการใช้และไม่ได้ใช้ (Law of Use and Disuse) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะต้องมีการใช้และฝึกฝนอยู่เสมอ จึงจะแคล่วคล่องและชำนาญในการใช้ภาษา หากเรียนแล้วไม่ได้ใช้นาน ๆ ก็จะมีผลไปหมด หรือมีทักษะไม่ดีเท่าที่ควร

6. แรงจูงใจเป็นสิ่งที่สำคัญมาก (Motivation) เพราะเป็นสิ่งเร้าเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน ตั้งใจฝึกฝนทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทย แรงจูงใจมี 2 ประเภท คือ

6.1 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation)

6.2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation)

พรรรณี ชูทัย (2522 : 12-195) ได้สรุปแนวคิดของนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัดว่า ควรประกอบด้วย

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) แบบฝึกที่สร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยาข้อนี้จึงต้องให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดนั้นได้พอสมควร . และควรมีคำเฉลยให้นักเรียนสามารถตรวจคำตอบได้หลังจากทำแบบฝึกเสร็จแล้ว

2. การฝึกหัดของ วัตสัน (Watson) การสร้างแบบฝึกตามหลักจิตวิทยานี้จึงควรเน้นให้มีการกระทำซ้ำๆ เพื่อให้จำได้นาน และสามารถเขียนได้ถูกต้อง เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกหัดอยู่เสมอ

3. การเสริมแรงของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ในการสอนฝึกทักษะ ครูจึงควรให้การเสริมแรงโดยการให้กำลังใจอย่างดีแก่นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและรู้สึกประสบความสำเร็จในงานที่ทำ

4. แรงจูงใจ (Motivation) เป็นสิ่งสำคัญในการเรียน ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัว อยากรู้ อยากเรียน แบบฝึกที่น่าสนใจจะเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนอยากทำอยากฝึกและเกิดการเรียนรู้

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบฝึกโดยอาศัยแนวทาง ดังกล่าวนี

1. สร้างให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาต่างๆ เช่น ทฤษฎีของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ทฤษฎีการเรียนรู้ (Cognitive Theory) และการเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) เป็นต้น
2. จูงใจการเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) ผู้เรียน โดยมีกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกเป็นกลุ่มและรายบุคคล มุ่งสร้างบรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนาน
3. แบบฝึกเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

จากแนวทางที่สร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาคุณภาพหลายมือ ผู้วิจัยจะสร้างแบบฝึกหลายรูปแบบ เพื่อให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของนักเรียน แบบฝึกดังกล่าวมีจำนวนทั้งหมด 15 แบบฝึก ซึ่งแต่ละแบบฝึกใช้เวลา 15 นาที แบบฝึกจะมีลักษณะเป็นชีวประวัติ นิทาน เพลงกีฬา และมีรูปภาพประกอบ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

4.1 งานวิจัยในประเทศ

สมศรี เพ็ชรยิ้ม (2520 : 137 – 138) ได้สร้างแบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่องตัวสะกดมาตราแม่กด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบภายหลังจากการทำแบบฝึกหัดมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01 แสดงว่านักเรียนทำแบบฝึกหัดนี้แล้วมีความรู้เพิ่มขึ้น

กัญญา ปัญญาสุทธิ์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการผันวรรณยุกต์ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยทดลองกับนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จำนวน 50 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ย ของการทำแบบทดสอบหลังการทำแบบฝึก มากกว่าคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบก่อนการทำแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า แบบฝึกนี้ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ขจีรัตน์ หงษ์ประสงค์ (2524 : 97) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้องเสียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกแล้วนักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำพ้องเสียงเพิ่มขึ้น โดยมีผลการเขียนสะกดคำพ้องเสียงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นช่วยให้นักเรียนเขียนสะกดคำพ้องเสียงได้ถูกต้องมากขึ้น

ยุพดี พูลเวชประชาสุข (2525 : 57 – 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนสะกดคำ และทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำมีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ มีทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนโดยการเขียนตามคำบอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญรัตน์ มีสมบุรณ์ (2529 : 45) ได้สร้างแบบฝึกภาษาไทย เรื่องตัวสะกดมาตราแม่กน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบ้านฉางในจังหวัดระยอง จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.54/90.05 และคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำแบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 แสดงว่านักเรียนทำแบบฝึกนี้แล้วมีความสามารถในการสะกดคำในมาตราแม่กนเพิ่มขึ้น

โรจนา แสงรุ่งรวี (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำด้วยการใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำก่อนและหลังการสอนด้วยการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำแตกต่างกันในทางที่สูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนา คุณาธรรม (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาและการใช้แบบฝึกการคัดลายมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการคัดลายมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการคัดลายมือสูงขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แสดงว่าแบบฝึกการคัดลายมือสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในการคัดลายมือได้

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ชวอร์ต และโดห์ริง (Schwartz and Doehring, 1977 : 55) ได้ศึกษาถึงความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 2 – 6 จำนวน 160 คน โดยใช้รูปภาพที่มีความหมายแบบทดสอบการเขียนสะกดคำแบบเลือกตอบและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำยาก พบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปภาพที่มีความหมายมีแนวโน้มของการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนการเขียนสะกดคำแบบธรรมดา

ชเวนดินเกอร์ (Schwandinger, 1977 : 51) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนในระดับ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงและแบบเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงมีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบเขียนตามคำบอก

แคลนตัน (Clanton, 1977 : 2690 – 2691 – A) ได้ศึกษาถึงผลของวิธีการตัดอักษรตามวิธีการสอนสะกดคำ โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดชนิดที่ลบอักษรออกจากคำ แล้วให้นักเรียนเติมอักษรที่หายไป ทำการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 แบบฝึกหัดโดยทดลองกับนักเรียนระดับ 6 และ 7 จำนวน 194 คน ผลการวิจัยพบว่าคะแนนการทดสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่คะแนนกลุ่มทดลองหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก

ลอเรย์ (Lawrey. 1978 : 817-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนในระดับที่ 1 ถึงระดับที่ 3 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยนักเรียนในการเรียนรู้โดยนักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการทำแบบฝึก

แมคพีค (McPeake. 1979) ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มศึกษาถึงความสามารถในการอ่านและเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาที่เมือง ชิจูเอท (Scituate) และ แมสซาชูเซท

(Massachusetts) จำนวน 129 คน พบว่า ทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ยกเว้นนักเรียนชายในกลุ่มที่มีความบกพร่องด้านการอ่านและพบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แต่ระยะเวลา 2 สัปดาห์ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ในการสะกดคำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษาและคะแนนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนสะกดคำ กล่าวคือ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงจะได้คะแนนในการสะกดคำสูงด้วย และพบว่าเวลาที่ใช้สำหรับการศึกษาการสะกดคำวันละ 20 นาที มีประโยชน์ที่จะทำให้นักเรียนสะกดคำได้ดียิ่งขึ้น

แมนกีรี และบาลด์วิน (Mangieri and Baldwin. 1979) ได้ศึกษาเรื่องการเขียนสะกดคำเพื่อจะตัดสินว่า การเข้าใจความหมายของคำมีส่วนสัมพันธ์กับการสะกดคำมากน้อยเพียงใด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 ในรัฐคาโรไลนา (Carolina) จำนวน 180 คน โดยใช้คำ 180 คำ ที่สุ่มมาจากหนังสือประมวลคำศัพท์ในคู่มือครู จำนวน 30,000 คำ พบว่า นักเรียนทราบความหมายของคำที่จะเขียน นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำนั้นได้ถูกต้อง แม้ว่าคำนั้นจะเป็นคำที่ยากซึ่งประกอบด้วยคำหลายพยางค์ก็ตาม แสดงว่าการทราบความหมายของคำมีส่วนสัมพันธ์กับการเขียนสะกดคำศัพท์ในระดับสูง

กลาดีน (Gladene.1980) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การสะกดคำระหว่างข้อความที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกันและข้อความที่มีเนื้อหาไม่ต่อเนื่องกัน โดยการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสามารถในการเขียนสะกดคำอยู่ในระดับต่ำ โรงเรียนสัสคาโลน (Saskatoon) ประเทศ แคนาดา (Canada) จำนวน 35 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์การสะกดคำที่มีความหมาย กลุ่มที่ 2 สะกดคำที่ไม่มี ความหมายและกลุ่มที่ 3 ใช้โปรแกรมตัวเลข ผลการวิจัย พบว่าในการทดลองระยะเวลา 5 สัปดาห์ ผลการทดลองของทั้ง 3 กลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกดังกล่าวมาแล้วนี้ทำให้พบว่าการสอนโดยมีแบบฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในด้านทักษะสูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างแบบฝึกคัดลายมือ เพื่อพัฒนาลายมือของนักเรียนที่มีข้อบกพร่อง

สมมติฐานการวิจัย

พัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการฝึกด้วยแบบฝึกคัดลายมือ สูงกว่าก่อนได้รับการฝึก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 219 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 54 คน เพราะเป็นโรงเรียนที่มีการจัดชั้นเรียนแบบลดความสามารถ ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสูง กลาง และต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอน
2. แบบทดสอบวัดการคิดลายมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แผนการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการสอน โดยมีลำดับขั้น ดังนี้

1. นำเนื้อความที่ได้รับการพิจารณาแล้ว ไปจัดทำแผนการสอน ซึ่งแผนการสอนประกอบไปด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล
2. นำแผนการสอนที่สร้างแล้ว เสนอต่อประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดังปรากฏในภาคผนวก) ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไข

2. ศึกษาหลักจิตวิทยาพัฒนาการภาษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกเนื้อหา จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

3. พิจารณาคัดเลือกเนื้อหาความ สำหรับคัดลายมือ จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่าน ประกอบ วารสาร นิตยสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหา สำหรับฝึกคัดลายมือ

3.1 เนื้อหาสาระมีคุณค่าต่อผู้อ่าน

3.2 ใช้ถ้อยคำ และสำนวนภาษาที่สละสลวยเหมาะสมกับวัย

3.3 ปริมาณของเนื้อหา เหมาะสมกับช่วงความสนใจของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6

3.4 เนื้อหามีคุณลักษณะที่ดี ได้แก่ คำศัพท์ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย และมีการ สอดแทรกคุณธรรม และค่านิยมที่ดี

4. นำเนื้อหาความจากที่คัดเลือกได้ในข้อ 3 เสนอต่อประธานผู้ดูแลงานวิจัย ตรวจสอบแก้ไข และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดังปรากฏในภาคผนวก) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อ ความ และแนวคิดที่วิเคราะห์ได้จากบทเรียน โดยพิจารณาประเมินตามแบบประเมินความเหมาะสม ของเนื้อหาที่ใช้เป็นสื่อสำหรับฝึกคัดลายมือ จำนวน 15 แบบฝึก

ผลการพิจารณา ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรปรับปรุงเนื้อหาแบบฝึกเรื่องสุนทรภู่ บางระจัน และสุริโยทัย ให้สั้นลงเพราะมีเนื้อหาการคัดมากกว่าแบบฝึกอื่น ผู้วิจัยจึงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง ผลปรากฏว่าเนื้อหาเหมาะสม

5. นำเนื้อหาที่ได้รับการพิจารณาแล้ว ไปจัดทำแผนการสอน ซึ่งแผนการสอนประกอบ ไปด้วย ชั้นนำ ชั้นสอน ชั้นสรุป และชั้นประเมินผล

6. นำแผนการสอนที่สร้างแล้ว เสนอต่อประธานผู้ดูแลงานวิจัย เพื่อตรวจสอบแก้ไข แล้วนำไป ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดังปรากฏในภาคผนวก) ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสม

ผลการพิจารณาแผนการสอน ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอน คือ กระดาษสำหรับคัดลายมือในทุกแผนการสอน และเพิ่มภาคผนวกท้ายแผนการสอน ได้แก่บทร้อยกรอง เรื่องมดง่ามกับจ๊กจั่น เพลงสามัคคีชุมนุม แผนผังกลอนสุภาพ เกมคำศัพท์สลับอักษร ไว้ท้ายแผน การสอนที่กล่าวถึง

7. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 55 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง ด้านเวลาที่เหมาะสม ของขั้นตอนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน แล้วนำแผนการสอนที่ใช้แล้วมาแก้ไขข้อ บกพร่อง ก่อนนำไปใช้สอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

8. นำแผนการสอนที่ทดลองใช้แล้วมาแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปใช้สอนกับนักเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หนังสือเรียนภาษาไทย หนังสืออ่านประกอบ เพื่อพิจารณาในการคัดเลือกคำ และข้อความให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดการคัดลายมือจำนวน 6 ฉบับ ใช้เวลาฉบับละ 15 นาที โดยคัดตัวหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด

- แบบทดสอบวัดการคัดลายมือที่เป็นร้อยแก้ว จำนวน 3 ฉบับ
- แบบทดสอบวัดการคัดลายมือที่เป็นร้อยกรอง จำนวน 3 ฉบับ

3. นำแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ เสนอต่อประธานผู้ดูแลงานวิจัยตรวจแก้ไข และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดังปรากฏในภาคผนวก) เพื่อพิจารณาความถูกต้องและคัดเลือกแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่า ควรใช้แบบทดสอบวัดการคัดลายมือฉบับร้อยแก้วฉบับที่ 1 เรื่องพระบรมราชาและพระราชดำรัสด้านการศึกษา และแบบทดสอบวัดการคัดลายมือฉบับร้อยกรองฉบับที่ 1 เรื่องหัวข้อธรรมในคำกลอน

4. นำแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ ที่ได้รับการคัดเลือกและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 55 คน

5. ผู้วิจัยนำผลงานการคัดลายมือ จากการทำแบบทดสอบวัดการคัดลายมือทั้ง 2 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการนำแบบทดสอบวัดการคัดลายมือไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่าเนื้อหาและเวลาที่ใช้ในการคัดมีความเหมาะสม ผลการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัยและอาจารย์ไตรรัตน์ พิพัฒโภคผล ซึ่งเป็นอาจารย์สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ตรวจโดยยึดหลักเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ตรวจ 2 คน โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ปรากฏว่าแบบทดสอบฉบับร้อยแก้วได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 และแบบทดสอบฉบับร้อยกรองได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99

เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ ของเพ็ญศรี วงศ์ไวจโรจน์ (2539) ซึ่งประยุกต์จากเกณฑ์ของกรมวิชาการ และของศิริวรรณ เสนา (2541) ซึ่งประยุกต์จากเกณฑ์การพิจารณาประเมินผลการคัดลายมือของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

5.2 ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพลายมือ โดยได้ประยุกต์จากเกณฑ์ในงานวิจัยของ เพ็ญศรี วงศ์ไวจโรจน์ และศิริวรรณ เสนา เพื่อให้เกณฑ์ดังกล่าวมีความเหมาะสมชัดเจนเป็น

รูปธรรม เพิ่มความสะดวกในการตรวจ การบันทึกคะแนน และเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนในระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (ดังปรากฏในตาราง 4 - 7)

ตาราง 4 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพลายมือ

รายการ	คะแนนเต็ม 100
1. ความสวยงาม	(40)
1.1 รูปร่างตัวอักษร เป็นแบบเดียวกัน (ตัวมน)	8
1.2 ตัวอักษรอยู่ในระดับเดียวกัน	8
1.3 หัวไม่บอด	8
1.4 การวางสระ วรรณยุกต์ ตัวการ์นต์	8
1.5 ช่องไฟระหว่างตัวอักษร	8
2. ความสะอาด	(20)
2.1 ไม่มีรอย ชูด ลบ ขีดฆ่า	15
2.2 ไม่มีรอยเปื้อน	5
3. ความเป็นระเบียบ	(20)
3.1 การวางรูปแบบ	5
3.2 การย่อหน้า	5
3.3 การเว้นวรรคตอน	5
3.4 การเขียนไม่ฉีกคำ	5
4. การตัดลอกข้อความ	(15)
4.1 คัดลอกข้อความถูกต้อง	10
4.2 คัดลอกข้อความครบถ้วน	5
5. ความเร็วในการคัด	(5)
รวมคะแนน	100

ตาราง 7 แสดงรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพลายมือ

ประเภทของการวัด	รายละเอียดในการให้คะแนน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์การหักคะแนน	
			จำนวน	คะแนนที่หัก
1. ความสวยงาม (40 คะแนน)	1.1 ถ้ารูปร่างตัวอักษรไม่เป็นแบบเดียวกัน (ตัวมน)	8	2 ตัว	1 คะแนน
	1.2 ถ้าตัวอักษรไม่อยู่ในระดับเดียวกัน	8	2 ตัว	1 คะแนน
	1.3 ถ้าเขียนหัวบอด ไม่มีหัว	8	2 ตัว	1 คะแนน
	1.4 ถ้าวางสระ วรรณยุกต์ การันต์ผิดตำแหน่ง	8	2 ตัว	1 คะแนน
	1.5 ถ้าช่องไฟระหว่างตัวอักษรไม่มี เขียนต่อเนื่องเป็นตัวอักษรเดียวกัน	8	2 ตัว	1 คะแนน
2. ความสะอาด (20 คะแนน)	2.1 ถ้ามีรอยขีด ลบ ชีด ซ้ำ	15	1 ตำแหน่ง	1 คะแนน
	2.2 ถ้ามีรอยเปื้อน	5	1 ตำแหน่ง	1 คะแนน
3. ความเป็นระเบียบ (20 คะแนน)	3.1 ถ้าวางรูปแบบผิด จากรูปแบบที่กำหนดให้	5	1 ตำแหน่ง	2 คะแนน
	3.2 ถ้าย่อหน้าผิดจากรูปแบบที่กำหนด	5	1 ตำแหน่ง	2 คะแนน
	3.3 ถ้ามีการเว้นวรรคตอนผิด	5	1 ตำแหน่ง	1 คะแนน
	3.4 ถ้าเขียนฉีกคำ หรือแยกคำ	5	2 ตำแหน่ง	1 คะแนน
4. การคัดลอกข้อความ (15 คะแนน)	4.1 ถ้าคัดลอกข้อความผิด	10	1 คำ	1 คะแนน
	4.2 ถ้าคัดลอกข้อความไม่ครบถ้วน ตกหล่นหรือเกิน	5	1 คำ	1 คะแนน
5. ความเร็วในการคัด (5 คะแนน)	5.1 ปริมาณของงานที่ได้ภายในกำหนด	5	ใช้เวลามากกว่าที่กำหนด 1 นาที	1 คะแนน

5.3 นำเกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือ เสนอต่อประธานผู้ดูแลงานวิจัยตรวจแก้ไข และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (ดังปรากฏในภาคผนวก) เพื่อพิจารณาความถูกต้องและเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสม

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One group pretest posttest design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 60) ซึ่งมีตารางแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ตาราง 8 แสดงแบบแผนการทดลอง

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง ดังนี้

T ₁	แทน	การสอบก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การสอบหลังการทดลอง
X	แทน	การฝึกคัดลายมือจากแบบฝึก

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 การทดลองใช้เวลาทดลอง 15 ครั้ง ครั้งละ 15 นาที ทำการสอนทุกวัน ในช่วงเวลา 08.25 – 08.40 น. เป็นเวลา 3 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยทดสอบวัดการคัดลายมือ ฉบับร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยทำการทดสอบวันละ 1 ฉบับ
2. ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยสอนเอง
3. ทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ ฉบับเดียวกับ การทดสอบก่อนการเรียน สำหรับแบบทดสอบวัดการคัดลายมือทั้ง 2 ฉบับนั้น ทำการสอบวันละ 1 ฉบับ
4. ตรวจสอบแบบทดสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจผลการทดสอบแล้ว นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้
เปรียบเทียบพัฒนาการด้านลายมือ ของกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร t - test แบบ
Dependent Samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 137)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	X	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
	n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 143)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{n (n - 1)}}$$

เมื่อ	S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน จากการตรวจแบบทดสอบวัด
การคัดลายมือแต่ละฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน ดังนี้
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 122)

$$r_{tt} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน ค่าความเชื่อมั่น
	N	แทน จำนวนนักเรียน
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบของผู้ตรวจ คน ที่ 1
	$\sum Y$	แทน ผลรวมของคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบของผู้ตรวจคน ที่ 2
	$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนระหว่างผู้ตรวจคนที่ 1 กับผู้ ตรวจคนที่ 2
	$\sum X^2$	แทน ผลรวมของคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบของผู้ตรวจคน ที่ 1 แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบของผู้ตรวจคน ที่ 1 แต่ละตัวยกกำลังสอง

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

ใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample ซึ่งมีสูตรดังนี้
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 165)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	D	แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน จำนวนคู่
	$\sum D$	แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นราย บุคคล ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลอง กับหลังการทดลอง
	$\sum D^2$	แทน ผลรวมยกกำลังของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกัน ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลองกับหลัง การทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่ม
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣD	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
ΣD^2	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองแต่ละตัวยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้
ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการทางสถิติ (t test) แบบกลุ่มเดียว (t test แบบ Dependent Sample) ได้ผลดังปรากฏในตารางที่ 9

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการคัดลายมือของนักเรียนก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

แบบทดสอบ	กลุ่ม	n	\bar{X}	\bar{X}_d	$S_{\bar{d}}$	t
ร้อยแก้ว	ก่อนเรียน	54	76.47	5.94	.3261	18.23 ***
	หลังเรียน	54	82.42			
ร้อยกรอง	ก่อนเรียน	54	78.28	4.27	.2679	15.94 ***
	หลังเรียน	54	82.55			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 9 จะเห็นว่า หลังการทดลองนักเรียนมีพัฒนาการด้านลายมือดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ภายหลังจากที่นักเรียนฝึกคัดลายมือจากแบบฝึก นักเรียนมีพัฒนาการด้านลายมือดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาแบบฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

พัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการฝึกด้วยแบบฝึกคัดลายมือสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 54 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) เพราะเป็นโรงเรียนที่มีการจัดชั้นเรียนแบบละความสามารรถ ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสูง กลางและต่ำ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบฝึกคัดลายมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกคัดลายมือโดยมีลักษณะทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง มีรูปภาพประกอบ เนื้อหาจะตัดรัดเหมาะกับความสนใจของผู้เรียนจำนวน 15 แบบฝึก

2.2 แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ จำนวน 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดการคัดลายมือที่เป็นร้อยแก้ว ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดการคัดลายมือที่เป็นร้อยกรอง แล้วนำไปทดสอบหาคุณภาพโดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำผลการทดลองที่ได้มาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยประยุกต์มาจากงานวิจัยของ เพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์ และของศิริวรรณ เสนา จากนั้นนำคะแนนที่ผู้วิจัยและอาจารย์ไตรรัตน์ พิพัฒโภคผล ได้ตรวจแบบทดสอบการคัดลายมือของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างมาตรวจหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ให้คะแนน 2 คน โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ฉบับที่ 1 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 ฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ โดยแบบทดสอบวัดการคัดลายมือทั้ง 2 ฉบับนั้น ทำการทดสอบวันละ 1 ฉบับ

3.2 ดำเนินการสอน ผู้วิจัยสอนเองโดยใช้แบบฝึก 15 แบบฝึก ใช้เวลาสอนวันละ 25 นาที สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 3 สัปดาห์

3.3 ทดสอบหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ ชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนการทดลอง โดยแบบทดสอบวัดการคัดลายมือทั้ง 2 ฉบับนั้น จะทดสอบวันละ 1 ฉบับ

3.4 ตรวจสอบแบบทดสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกคัดลายมือ มีการพัฒนาการคัดลายมือสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกคัดลายมือมีพัฒนาการด้านลายมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าแบบฝึกคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาลายมือของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา คุณาธรรม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาและการใช้แบบฝึกการคัดลายมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกคัดลายมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการคัดลายมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบฝึกการคัดลายมือสามารถพัฒนาความรู้และความสามารถในการคัดลายมือได้และเพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกคัดลายมือเพื่อพัฒนาคุณภาพลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น กรุงเทพมหานคร พบว่าคุณภาพลายมือของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกคัดลายมือสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และศิริวรรณ เสนา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความ สำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ฝึกคัดลายมือโดยใช้เนื้อความที่สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง มีพัฒนาการด้านลายมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แบบฝึกคัดลายมือนี้สามารถพัฒนาลายมือของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ทั้งนี้เนื่องจาก

1. แบบฝึกที่ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวอย่างในการฝึกคัดลายมือนี้เป็นแบบฝึกที่มีลักษณะการเขียนแบบตัวมน นักเรียนได้ฝึกคัดตามแบบ การที่นักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่ถูกต้องช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับกรณีการ์ พวงเกษม (2535 : 19) ที่ว่า การเรียนภาษานั้น การเลียนแบบถือว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญ ดังนั้นในการเขียนครูควรเขียนให้ถูกต้อง เขียนคำที่มีวรรณยุกต์ การ์นต์ วางให้ถูกที่ นำตัวอย่างที่ถูกต้องมาให้ให้นักเรียนดู เมื่อนักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะทางด้านภาษาที่ดีติดตามมาด้วย และสอดคล้องกับสุรางค์ โค้วตระกูล (2537 : 171 - 172) ที่กล่าวว่าการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถที่จะเลียนแบบเหมือนตัวแบบได้ก็เป็นเพราะผู้เรียน

บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความจำระยะยาวซึ่งบางคนอาจจะทำได้ดีกว่าตัวแม่แบบที่ตนสังเกต บางคนก็สามารถเลียนแบบได้เหมือนมาก ซึ่งบางคนก็อาจจะทำได้เพียงคล้ายคลึงกับตัวแบบ

2. แบบฝึกที่ผู้วิจัยนำมาให้นักเรียนฝึกคัดลายมือเป็นแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างโดยศึกษาจากหลักในการสร้างแบบฝึก หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการฝึก ตลอดจนศึกษาหลักสูตรและขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความสนใจในการอ่าน ความยากง่ายของคำศัพท์ ประโยค สำนวนภาษาแล้วนำคุณลักษณะดังกล่าวมาสร้างเป็นแบบฝึกคัดลายมือทั้งประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรองจำนวน 15 แบบฝึก จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าหลังจากที่นักเรียนได้รับแบบฝึกคัดลายมือที่ผู้วิจัยแจกให้แล้ว นักเรียนจะรีบอ่านทันที เพื่อต้องการที่จะทราบว่าตนเองจะได้คัดเกี่ยวกับเรื่องใดและเมื่อผู้วิจัยบอกให้เริ่มคัดนักเรียนก็จะคัดอย่างกระตือรือร้นและมีความสุข ทั้งนี้เป็นเพราะเรื่องที่คัดตรงกับความสนใจของนักเรียน จึงทำให้เกิดสมาธิและความตั้งใจในการที่จะคัดให้ได้ลายมือที่สวยงาม ส่งผลให้ผลงานการคัดลายมือของนักเรียนพัฒนาสวยงามขึ้น สอดคล้องกับวรรณิ์ บำรุงกุล (2530 : 88 - 89) ที่กล่าวว่า ลักษณะของภาษาที่อยู่ใกล้ตัวหรืออยู่ในช่วงความสนใจของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนมีความสนใจและความกระตือรือร้นต่อเนื้อความที่ตนเองได้ฝึกอยู่เสมอ

3. นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยจัดขึ้น เช่น การแสดงท่าทางการนั่ง การจับดินสอดและการวางกระดาษที่ถูกต้องสำหรับคัดลายมือ การเล่นเกมเกี่ยวกับการเขียน พยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ที่ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด หรือการอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการคัดลายมือ การมีลายมือที่สวยงาม รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมการร้องเพลง การอ่านทำนองเสนาะ การเล่นเกม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นถือว่าเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีความมั่นใจและกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของกรรณิการ์ พวงเกษม (2535 : 18 - 20) ที่ว่าเด็กในระดับประถมศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นในการทำและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจริง ๆ เพื่อให้นักเรียนจะได้เรียนรู้ด้วยความเข้าใจและควรเป็นกิจกรรมที่จูงใจและส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้และเต็มใจที่จะรับการฝึกฝน

4. นักเรียนฝึกคัดลายมือบ่อย ๆ จึงทำให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนลายมือดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ในเรื่อง "กฎแห่งการฝึก" ที่กล่าวว่าถ้าบุคคลได้กระทำหรือฝึกฝนและทบทวนบ่อย ๆ ก็จะทำให้กระทำสิ่งนั้นได้ดีและเกิดความชำนาญ (มาลินี จุฑะรพ. 2538 : 83) วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำถ้าได้ทำบ่อย ๆ ความชำนาญจะเกิดขึ้น (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535 : 37)

5. นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองจากคะแนนในการทำแบบฝึกแต่ละแบบฝึก ทำให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องจึงได้ใช้ความสามารถของตนเองพัฒนาคุณภาพลายมือให้ดีขึ้น นอกจากนั้นการนำผลงานของนักเรียนแต่ละคนมาเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ทุกคนได้รับทราบทั้งส่วนดีและส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขลายมือของตนในครั้งต่อไปด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามคำกล่าวของวรรณิ์ โสมประยูร (2539 : 172) ว่าการประเมินและติดตามผลเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาทักษะการเขียน เพื่อดูความก้าวหน้าและแก้ไขปรับปรุงสร้างเสริมทักษะการเขียนให้พัฒนาสูงขึ้นตามศักยภาพและระดับวุฒิภาวะของเด็ก

6. นักเรียนได้รับแรงเสริมเป็นระยะในระหว่างเรียน และทำแบบฝึกหัดโดยการให้กำลังใจ การชมเชยที่เขียนในผลงานและชมเชยในห้องถึงพัฒนาการทางลายมือที่ดีขึ้น จึงทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการให้แรงเสริมของสกินเนอร์ (Skinner) ที่กล่าวว่า ถ้าต้องการให้พฤติกรรมใดคงอยู่ตลอดไป จำเป็นที่จะต้องให้แรงเสริม (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2537 : 141 - 143)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าการใช้เนื้อความที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื้อหา กะทัดรัด มีรูปภาพประกอบทำให้นักเรียนมีความสุขในการคัด มีสมาธิในการเขียน จึงทำให้นักเรียน ได้พัฒนาลายมือดีขึ้น

1.2 การคัดลายมือเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรเอาใจใส่ลายมือของนักเรียนตั้งแต่เริ่มเรียน เพราะเวลานักเรียนเริ่มคัดเขียนในรูปแบบใดแล้วก็จะมีทักษะในลักษณะนั้นจึงยากที่จะแก้ไข ดังนั้นครู ผู้สอนภาษาไทยควรเอาใจใส่กวดขันการคัดลายมือของนักเรียนเป็นประจำ ถ้าครูผู้สอนพบข้อบกพร่อง ของนักเรียนคนใดควรบอกข้อบกพร่องในเรื่องนั้น ๆ ให้กับนักเรียนได้ทราบและควรชี้ให้นักเรียนเห็น ความสำคัญของปัญหา ประโยชน์ที่ได้รับจากการปรับปรุงข้อบกพร่องเพื่อสร้างแรงจูงใจและจะเป็น การช่วยกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองให้ดีขึ้นนำไปสู่ลายมือที่สวยงาม และเขียนได้ ถูกต้องตามแผนการเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ไทย

1.3 แบบฝึกคัดลายมือและกิจกรรมการเรียนการสอนคัดลายมือควรมีหลายรูปแบบ เพื่อ ช่วยเร่งความสนใจให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานและมีความพร้อมที่จะคัด ตลอดจนถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคลมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน

1.4 เนื้อหาในการคัดควรกำหนดให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ฝึกคัด และควรมีการตรวจ ผลงานทันทีเมื่อจบการฝึกคัดแล้ว เพื่อนักเรียนจะได้ทราบผลการทำงานของตนเองทำให้นักเรียนมี กำลังใจและกระตือรือร้นในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป นอกจากนี้การสรุปรวมผลงานที่ดีใน แต่ละสัปดาห์ไปติดบนป้ายนิเทศทำให้นักเรียน มีความตั้งใจในการคัดมากขึ้น ลายมือสวยงาม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องลายมือเป็นต้น ว่า ลักษณะตัวอักษรในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ การฝึกของครู อุปกรณ์ที่ใช้คัดลายมือ เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษ ความพร้อมของผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบของการฝึกคัดลายมือแบบตัวเหลี่ยมกับการคัด ลายมือแบบตัวมนที่ส่งผลต่อลายมือของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2531). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____ . (2535). ปัญหาและวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- ก่อ สวัสดิพัฒนาธิชัย. (2514). "แนวการสอนภาษาไทย." คู่มือครูสอนภาษาไทย. เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู.
- กัญญา ปัญญาสุทธิ. (2522). การสร้างแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการผันวรรณยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ขจีรัตน์ หงษ์ประสงค์. (2524). การสร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้องเสียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- จุฬารัตน์ วงศ์ศรีนาถ. (2537). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากโดยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. อัดสำเนา.
- ทฤษฎี ธีระวัฒนาพันธ์. (2536). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง "ตัวสะกดมาตรา แม่กต" ด้วยการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กับวิธีสอนปกติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2527). วิธีสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.
- นงเยาว์ บวงสรวง. (2535). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับวิธีการเขียนตามคำบอก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่ายางวิทยา จังหวัดเพชรบุรี. ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- นิตยา ฤทธิ์โยธี. (2520). "การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ," ใน เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางการสอนภาษาไทย. หน้า 1. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. อัดสำเนา.
- บันลือ พงกษะวัน. (2535). พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญรัตน์ มีสมบูรณ์. (2529). แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่อง "ตัวสะกดมาตราแม่กน" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. อัดสำเนา.
- ประชุม สุวรรณตรา. (2523). การเขียนแบบสร้างสรรค์. ขอนแก่น : ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2519). หลักการสอนภาษาในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประภา โชติบุตร. (2517). การเปรียบเทียบแบบคัดลายมือตัวพยัญชนะไทยที่เหมาะสมสำหรับเด็กเริ่มเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

- เปลื้อง ณ นคร. (6 มิถุนายน 2528). "การคัดลายมือและการสะกดตัว," *วัฒนธรรมไทย*. 24 (51) :
- เปลื้อง ณ นคร. (15 กรกฎาคม 2519). "การคัดลายมือและการสอน," *วิทยาศาสตร์*. 27 : 60-61 ;
- พฐ ทั้งแดง. (2534). *เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ที่ฝึกโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึกวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- พยอม สุขมาก. (2533). *การทดลองใช้อักษรไทยแบบตัวเหลี่ยมในการสอนคัดลายมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. ม.ป.ท.
- พรณี ชูทัย. (2522). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เพ็ญศรี วงศ์ไวยโรจน์. (2539). *การสร้างแบบฝึกคัดลายมือเพื่อพัฒนาคุณภาพลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ยุพดี พูลเวชประชาสุข. (2525). *การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำการเขียนตามคำบอก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2517). "แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน," ใน *คู่มือครูแนวความคิดและทักษะบางประการเกี่ยวกับกุศโลบายกับการสอนเด็กที่เริ่มเรียนที่พูดสองภาษา*. หน้า 412-412. นครราชสีมา : สำนักงานศึกษาธิการ เขต11.
- รัตนา คุณาธรรม. (2535). *การพัฒนาและ การใช้แบบฝึกการคัดลายมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. อัดสำเนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- โรจนา แสงรุ่งรวี. (2531). *ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำด้วยการใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วราภรณ์ บำรุงกุล. (2530). *เอกสารคำสอนวิชาภาษาไทย 427 วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- วิชาการ, กรม. (2535). *กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กอง. (2535). *สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กระทรวงศึกษาธิการ. การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย*. เอกสารกองวิชาการ ลำดับที่ 22/2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- ศศิธร สุทธิแพทย์. (2518). แบบฝึกหัดสำหรับสอนเรื่องวลีในภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ศิริวรรณ เสนา. (2541). การศึกษาคูณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการ
ด้านลายมือและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์.
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ศิลา จายนีโยธิน. (2510). การสอนเขียน. เอกสารประกอบการสอนวิชา กศ. 411 การสอนวิชา
ภาษาศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา ตอนที่ 4 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
อัดสำเนา.
- สมบุรณ์ ทินกร. (2535) การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถและความซื่อสัตย์ในการเขียนสะกดคำ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ
แบบการใช้แบบฝึกหัดตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมมารณ มีศรี. (2530). การศึกษาความก้าวหน้าด้านคุณภาพลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
4 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร หลังการสอนซ่อมเสริมโดยใช้แบบฝึก.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมศรี เพ็ชรยิ้ม. (2520). การสร้างแบบฝึกหัดทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องตัวสะกดมาตราแม่กต สำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัด
สำเนา.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2529). การประเมินผลกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่
2 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2529). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2527). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5 – การอ่าน (Thai 5) หน่วยที่ 6-10. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์พรชัย. (2522). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดาพร แซ่ลิ้ม. (2532). การวิเคราะห์การเขียนลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา
2531 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร. วิทยา
นิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ; มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2537). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2532). กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- อัมพร สุขเกษม. (ตุลาคม 2511). "การสอนเขียนแก่เด็กเริ่มเข้าเรียน," ประชาศึกษา. 3: 151-159.

- Billow, F.L. (1962). "The Teacher Work Out His Own Exercise," *The Technique of Language Teaching*. P. 87. London : Longman Green.
- ✧ Clanton, Patricin Brantley. (1977). The Effectiveness of the Letter Cloze procedure as a Method of teaching spelling. *Dissertation Abstracts International*. 1977 (38) : 7220-A.
- Gladene, R. (August, 1980). "A Comparison of Meaningful and Nonmeaningful Content in Computer Assisted Spelling Program," *S.S.T.A. Research Center Report*. 15 (66).
- Harless, J.H. "The Two Meanings of Mathematics," *A Handbook of Program Learning*. Anand Press. India nodete.
- ✧ Lawrey, E.B. and B.L. Eleanor. (August, 1978) "The Effects of Four Drill and Practice Time Unit on the Recording Performances of Students with Specific Learning Disabilities," *Dissertation Abstracts International*. 39 (2) : 817-A.
- Mangieri, J.N. and S.R. Baldwin. (1979). "Meaning As a Factor in Predicting Spelling difficulty," *The Journal of Educational Research*. 285-287.
- ✧ Mcpeake, J.G. (June, 1979). "The Effects of Original Systematic Study Worksheets Reading Level and Sex on the Spelling Achievement of Sixth Grade Students," *Dissertation Abstracts*. 39 : 7199-A.
- Patty, Green. (1963). "Language Workbooks and practice Materials," *Developing Language Skills in the Elementary School*. New York : Allyn and Bacon, Inc. X
- Rivers, Wilga M. (1968). *Teaching Foreign-Language Skills*. Chicago : The University of Chicago Press. ✧
- ✧ Schwendinger, James Rea. (December, 1977). "A Study of Modality of Inferences and Their Relationship to Spelling Achievement of Sixth Grade Students," *Resources in Education*. 12 : 51.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แสดงคะแนนของนักเรียนรายบุคคลที่ได้จากแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ
จำนวน 2 ฉบับ

ตารางที่ 10 แสดงคะแนนของนักเรียนรายบุคคลที่ได้จากแบบทดสอบวัดการคัดลายมือจำนวน
2 ฉบับ

คนที่	ฉบับที่ 1 ร้อยแก้ว				ฉบับที่ 2 ร้อยกรอง			
	ผู้วิจัย		ผู้ตรวจคนที่ 2		ผู้วิจัย		ผู้ตรวจคนที่ 2	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	87.00	91.00	89.00	92.00	89.00	93.00	89.00	93.00
2	86.00	91.00	86.00	91.00	87.00	91.00	87.00	90.00
3	91.00	93.00	91.00	93.00	89.00	92.00	88.00	91.00
4	85.00	89.00	84.00	90.00	88.00	89.00	88.00	89.00
5	76.00	80.00	76.00	81.00	80.00	83.00	79.00	82.00
6	74.00	80.00	73.00	79.00	78.00	82.00	78.00	81.00
7	78.00	82.00	76.00	82.00	80.00	81.00	80.00	81.00
8	69.00	74.00	69.00	74.00	71.00	75.00	71.00	76.00
9	90.00	93.00	91.00	93.00	89.00	94.00	89.00	94.00
10	82.00	87.00	83.00	87.00	85.00	87.00	85.00	88.00
11	73.00	80.00	73.00	71.00	75.00	80.00	76.00	80.00
12	70.00	75.00	70.00	75.00	74.00	77.00	72.00	78.00
13	81.00	86.00	82.00	86.00	82.00	87.00	82.00	87.00
14	77.00	80.00	77.00	81.00	80.00	83.00	80.00	83.00
15	90.00	95.00	91.00	94.00	90.00	95.00	90.00	94.00
16	78.00	85.00	78.00	85.00	82.00	86.00	82.00	86.00
17	75.00	84.00	75.00	84.00	75.00	85.00	75.00	84.00
18	75.00	80.00	76.00	81.00	77.00	82.00	77.00	81.00
19	75.00	84.00	75.00	84.00	77.00	83.00	77.00	83.00
20	70.00	82.00	71.00	82.00	75.00	82.00	75.00	82.00
21	71.00	81.00	71.00	81.00	72.00	82.00	72.00	80.00
22	80.00	84.00	77.00	84.00	82.00	84.00	82.00	84.00
23	89.00	92.00	91.00	93.00	90.00	93.00	90.00	94.00
24	73.00	80.00	70.00	81.00	73.00	81.00	74.00	81.00
25	73.00	81.00	70.00	70.00	81.00	80.00	74.00	81.00
26	74.00	82.00	74.00	74.00	82.00	82.00	77.00	82.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คนที่	ฉบับที่ 1 ร้อยแก้ว				ฉบับที่ 2 ร้อยกรอง			
	ผู้วิจัย		ผู้ตรวจคนที่ 2		ผู้วิจัย		ผู้ตรวจคนที่ 2	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
27	72.00	80.00	71.00	71.00	80.00	81.00	72.00	81.00
28	72.00	77.00	72.00	72.00	77.00	75.00	73.00	75.00
29	74.00	78.00	73.00	73.00	78.00	79.00	75.00	79.00
30	84.00	86.00	84.00	84.00	86.00	86.00	83.00	86.00
31	60.00	68.00	61.00	61.00	69.00	70.00	63.00	69.00
32	68.00	72.00	68.00	68.00	71.00	73.00	69.00	73.00
33	63.00	68.00	64.00	69.00	65.00	76.00	65.00	70.00
34	80.00	82.00	80.00	82.00	81.00	83.00	81.00	83.00
35	64.00	73.00	65.00	74.00	70.00	73.00	70.00	73.00
36	77.00	84.00	76.00	84.00	78.00	81.00	78.00	82.00
37	79.00	87.00	78.00	87.00	83.00	87.00	84.00	88.00
38	79.00	87.00	76.00	87.00	80.00	85.00	80.00	84.00
39	71.00	79.00	70.00	79.00	73.00	78.00	72.00	75.00
40	76.00	87.00	76.00	83.00	78.00	82.00	77.00	81.00
41	73.00	76.00	73.00	77.00	75.00	78.00	75.00	78.00
42	82.00	90.00	84.00	91.00	84.00	90.00	84.00	89.00
43	75.00	80.00	75.00	81.00	77.00	79.00	76.00	79.00
44	76.00	80.00	75.00	81.00	76.00	79.00	76.00	79.00
45	60.00	65.00	61.00	66.00	62.00	65.00	60.00	64.00
46	78.00	84.00	79.00	84.00	78.00	79.00	78.00	79.00
47	82.00	88.00	84.00	89.00	83.00	90.00	83.00	90.00
48	81.00	85.00	82.00	85.00	83.00	86.00	83.00	85.00
49	80.00	87.00	79.00	87.00	84.00	89.00	84.00	87.00
50	80.00	87.00	85.00	87.00	81.00	87.00	81.00	87.00
51	78.00	81.00	78.00	81.00	80.00	84.00	81.00	85.00
52	74.00	82.00	74.00	82.00	77.00	80.00	78.00	81.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คนที่	ฉบับที่ 1 ร้อยแก้ว				ฉบับที่ 2 ร้อยกรอง			
	ผู้วิจัย		ผู้ตรวจคนที่ 2		ผู้วิจัย		ผู้ตรวจคนที่ 2	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
53	72.00	82.00	72.00	82.00	75.00	80.00	75.00	80.00
54	77.00	81.00	76.00	82.00	78.00	81.00	78.00	81.00
X	76.46	82.28	76.48	82.56	78.31	82.72	78.24	82.35
SD	6.95	6.32	7.25	6.22	6.44	6.06	6.56	6.27

ภาคผนวก ข

- แผนการสอน
- แบบฝึกคัดลายมือ
- แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

แผนการสอน ครั้งที่ 1

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกสำนวนไทย และตอบคำถามจากเรื่องที่คัดได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพการนั่ง การจับดินสอ และการวางกระดาษหรือสมุดที่ถูกต้อง
2. การสาธิตท่าทางการนั่งเขียน การจับดินสอ และการวางกระดาษจากนักเรียน
3. แผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
4. รูปภาพไม้กำลังหาอาหาร
5. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่องไก่ได้พลอย
6. แถบข้อความที่เป็นสำนวนไทย
7. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 นักเรียนแสดงท่าทางในการเขียนที่ตนเองคิดว่าถูกต้องที่สุด เช่น การนั่ง การจับดินสอ และการวางกระดาษ หลังจากนั้นครูนำรูปภาพที่แสดงท่าทางในการเขียนที่ถูกต้องติดลงบนกระดานดำแล้วให้นักเรียนพิจารณาดูว่าตนเองนั่งถูกหรือไม่ โดยครูจะคัดเลือกนักเรียนที่สามารถแสดงท่าทางการนั่ง การจับดินสอ และการวางกระดาษที่ถูกต้องมาสาธิตให้นักเรียนดูหน้าชั้นเรียนแล้วให้นักเรียนคนอื่น ๆ ปฏิบัติตาม โดยครูทำหน้าที่คอยแนะนำ

1.2 นำแผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ที่เขียนแบบตัวมนมาให้นักเรียนดูพร้อมกับสาธิตวิธีการเขียน และฝึกนักเรียนเขียนในอากาศ

2. ขั้นสอน

2.1 ครูนำแถบประโยคมาจำนวนหนึ่ง แล้วให้นักเรียนเลือกแถบประโยคที่นักเรียนคิดว่าเป็นสำนวนไทย มาเขียนที่กระเป่าผั่ง

2.2 ให้นักเรียนดูภาพที่มีความหมายตรงกับสำนวนไทย แล้วจับคู่ภาพกับสำนวนไทย แสดงให้เพื่อน ๆ ทราบ

2.3 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.4 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือ นิทานอีสปเรื่องไก่ได้พลอยลงในกระดาดที่ครูแจกให้ด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ โดยครูใช้คำถามที่เน้น ในด้านความเข้าใจเนื้อเรื่อง ด้านการตีความ และการวิเคราะห์ความจากเนื้อหาที่คัด

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนบางคนมีท่าทางการเขียน การนั่งไม่ถูกต้อง เมื่อผู้วิจัยสาธิตวิธีการที่ถูกต้อง นักเรียนก็ปรับปรุงตนเองให้ถูกต้อง

2. นักเรียนบางคนคัดไม่ถนัด เพราะแก้อีกับโต๊ะมีขนาดไม่สัมพันธ์กันคือ แก้อีสองแต่โต๊ะเตี้ย แก้อีเตี้ยแต่โต๊ะสูง ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนโต๊ะกับแก้อีให้สัมพันธ์กัน สังเกตว่านักเรียนคัดได้สะดวกและถนัดขึ้น

3. นักเรียนเขียนพยัญชนะ พ ย ร ส ไม่ถูกต้อง วางวรรณยุกต์ ' ˆ ขนาดเล็กไปและวางไม่ถูกตำแหน่ง เช่น อย่าง คุ้ย ผู้วิจัยจึงอธิบายวิธีการเขียนพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ให้กับนักเรียนที่เขียนไม่ถูกต้อง ให้เข้าใจและพยายามฝึกเขียนให้ถูกต้อง ✓

แผนการสอน ครั้งที่ 2

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกความคิดรวบยอดของเนื้อความที่คัดได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่องว่าว
3. ว่าวปักเป้า ว่าวจุฬา ว่าวงู
4. ปริศนาคำทาย
5. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ช้่นนำ

ครูนำตัวอย่างผลงานการคัดลายมือของนักเรียน ภายหลังจากที่ได้รับการตรวจแล้วมาให้ให้นักเรียนดู ว่าพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ ไต่บ้างที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังเขียนได้ไม่ถูกต้องแล้ว ครูนำแผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มาติดบนกระดานดำพร้อมกับสาธิตวิธีการเขียนที่ถูกต้องให้นักเรียนดู และฝึกการเขียนในอากาศ

2. ช้่นสอน

- 2.1 นักเรียนตอบปริศนาคำทาย
- 2.2 นักเรียนวาดภาพว่าวที่นักเรียนรู้จัก และบอกชื่อว่าวที่ติดบนกระดาน
- 2.3 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียน

ทุกคน

2.4 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.5 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่องราว ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครึ่ง

บรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูซักถามเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ โดยครูใช้คำถามที่เน้นในด้านความเข้าใจตามเนื้อเรื่อง ด้านการตีความและการวิเคราะห์ความจากเนื้อความที่ได้คัด

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนที่ลายมือดี คัดตัวอักษรได้ถูกต้อง ผู้วิจัยเลือกให้เป็นแบบอย่างในการคัด และเขียนให้ดูบนกระดาน นักเรียนที่มีข้อบกพร่องสนใจและรีบแก้ไขข้อบกพร่องของตน

2. แบบฝึกเรื่องราว เป็นการคัดแบบร้อยแก้ว นักเรียนบางคนจะเขียนฉีกคำ บางคนจะวรรคน้อยไป มากไป ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกที่คัดได้ถูกต้องให้นักเรียนที่คัดไม่ถูกต้องดูเป็นแบบอย่างเพื่อแก้ไขในแบบฝึกครั้งต่อไป

แผนการสอน ครั้งที่ 3

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเรียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดลายภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนตอบคำถามและบอกใจความสำคัญของเรื่องที่คัดได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ผลงานการคัดลายมือเรื่องว่าว
2. รูปภาพนกนางนวล
3. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง ทำไมคนเราจึงดื่มน้ำทะเลไม่ได้
4. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูนำตัวอย่างผลงานการคัดลายมือเรื่องว่าวมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนสังเกตว่าลักษณะของข้อความที่เป็นร้อยแก้วประกอบด้วยอะไรบ้าง เช่น การย่อหน้า การเว้นวรรคตอน แล้วช่วยกันสรุปเพื่อนำไปใช้ในการคัดลายมือให้ถูกต้อง

1.2 นักเรียนช่วยกันอภิปราย เรื่องทำไมคนเราจึงดื่มน้ำทะเลไม่ได้

1.3 ครูติดภาพนกนางนวลบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเกี่ยวข้องกับน้ำทะเลอย่างไร

2. ขั้นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียน

ทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัด ประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่อง ทำไมคนเราจึงตีมน้ำทะเลไม่ได้ ลงในกระดาษด้วยตัวหัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า "ทำไมคนเราจึงตีมน้ำทะเลไม่ได้" อย่างตั้งใจมากเพราะเป็นคำถามที่ท้าทายความสามารถ

2. เมื่อครูแจกแบบฝึกการคัดลายมือให้ นักเรียนจะรีบอ่านทันที และเมื่อเริ่มคัดก็จะตั้งใจคัด

3. นักเรียนจะระมัดระวังการคัดมากขึ้น เช่น เขียนไม่ฉีกคำ วางวรรคยุกติให้ถูกต้องตำแหน่ง

แผนการสอน ครั้งที่ 4

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกประวัติความเป็นมาและผลงานของสุนทรภู่ได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำชื่อวรรณคดีต่าง ๆ และชื่อผู้ประพันธ์
2. ภาพสุนทรภู่
3. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่องสุนทรภู่
4. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 นักเรียนอ่านบทประพันธ์ ๑ บทแล้วให้เพื่อนตอบว่าใครเป็นผู้ประพันธ์

1.2 ครูนำบัตรคำชื่อวรรณคดีต่าง ๆ มาให้นักเรียนจับคู่ให้ตรงกับชื่อผู้ประพันธ์ใน

ข้อ 1.1

1.3 นักเรียนดูภาพที่ติดบนกระดานดำ แล้วช่วยกันบอกประวัติบุคคลในภาพนั้น

2. ขั้นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับ

นักเรียนทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัด ประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่อง สุนทรภู่ ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

5. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปประวัติความเป็นมาและผลงานของสุนทรภู่

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนตอบคำถามชื่อผู้ประพันธ์ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนที่มีศักยภาพด้านภาษาไทยจะตอบคำถามได้มาก
3. นักเรียนตั้งใจคัดแบบฝึกดี เขียนคำผิดน้อยลง
4. นักเรียนมีพัฒนาการด้านลายมือดีขึ้น สังเกตจากผลคะแนนที่ผู้วิจัยตรวจ

แผนการสอน ครั้งที่ 5

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกลักษณะของเพื่อนที่ดีและการปฏิบัติตนต่อเพื่อนที่ดีได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความที่เขียนด้วยลายมือต่างกัน ได้แก่ ตัวบรรจง ตัวหวัดแกมบรรจง ตัวหวัด และตัวอักษรที่เป็นศิลปะ
2. แผนภูมิบทร้อยกรองเรื่อง มดง่ามกับจ๊กจั่น
3. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง กินเผือกแม่
4. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วครูแจกข้อความที่เขียนด้วยลายมือต่างกัน ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม ได้แก่ ตัวบรรจง ตัวหวัดแกมบรรจง ตัวหวัด และอักษรที่เป็นศิลปะแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความทั้ง 4 ข้อความที่ครูแจกให้ แล้วช่วยกันสรุปว่าข้อความที่เขียนในลักษณะใดอ่านง่ายที่สุด .

1.2 นำแผนภูมิบทร้อยกรอง เรื่องมดง่ามกับจ๊กจั่น ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนสังเกตในเรื่องของการวางรูปแบบคำประพันธ์ และการย่อหน้า

2. ขั้นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียนทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัด ประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่องกินเผื่อแม่ ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

นักเรียนเขียนแผนที่ความคิดการปฏิบัติตนต่อเพื่อนที่ดี

6. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมขั้นนำ กลุ่มที่ได้ลายมือตัวหวัดจะเสร็จหลังกลุ่มอื่น และได้คะแนนน้อยกว่ากลุ่มอื่น เพราะบางคำอ่านไม่ออกต้องเดา
2. นักเรียนมีความสามัคคีในการทำแผนที่ความคิด
3. นักเรียนคัดแบบฝึกคัดลายมือได้ดีขึ้น

มดง่ามกับจ๊กจั้น

เข้าวันหนึ่งฤดูฝนแต่แดดจ้า
 ที่เก็บไว้ในหน้าร้อนเป็นครั้งคราว
 ขณะนั้นจ๊กจั้นผอมผืนผ
 แล้วบอกว่าอดอาหารหิวเต็มที
 มดง่ามถามฤดูร้อนเจ้าไปไหน
 ทำไมเจ้าไม่เก็บไว้ให้มากมาย
 จ๊กจั้นตอบฤดูแล้งข้าวร้องเพลง
 ครั้นฝนมาข้าวก็งอกทุกตำบล
 มดง่ามว่าฤดูร้อนเจ้าร้องเพลง
 ฤดูฝนไยไม่ร่าตามตำรา
 โบราณว่าขณะที่ยังดีอยู่
 ถึงเวลาตกยากลำบากใจ

พวกมดง่ามพร้อมกันมาชนเมล็ดข้าว
 ออกตากแดดเพื่อให้ข้าวคงอยู่ดี
 เดินโซเซไปหามดจนถึงที่
 ขอทานข้าวที่มดมีพอรอดตาย
 ตอนนั้นไซ้รำอาหารดีมีเหลือหลาย
 หากง่ายเป็นเสบียงไว้เลี้ยงตน
 อย่างครั้นเครงเพลินไปไม่หวังผล
 ข้าเหลือทนอดอาหารชมชานมา
 อย่างครั้นเครงนารักเป็นนักรบ
 จะมาหาขอทานข้าวเขาอยู่ไย
 ต้องคิดสู้หาทรัพย์สมบัติไว้
 เป็นเจ็บไข้ยังพอมีที่พึ่งเอย

แผนการสอน ครั้งที่ 6

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ควรได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกวิธีรักษาบ้านเมืองให้พ้นอันตรายได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพพระมหากษัตริย์ไทย
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง ร่มเกล้า ร่มเกศ
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ
4. กระดาษสำหรับเขียนแผนที่ความคิด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูนำรูปภาพพระมหากษัตริย์ไทยในสมัย สุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ มาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนตอบว่าพระมหากษัตริย์ของแต่ละพระองค์ที่มีต่อประเทศไทยมีอะไรบ้าง

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียนทุกคน
- 2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัด ประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกตัดลายมือเรื่องร่มเกล้า ร่มเกศ ลงในกระดาษด้วยตัวหัวด-
แกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกตัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกตัดลายมือ
แล้วให้นักเรียนช่วยกันทำแผนที่ความคิดการตอบแทนแผ่นดินไทย

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการตัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการตัดลายมือที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนนำความรู้จากวิชาสังคม จากประวัติศาสตร์ไทยมาตอบคำถามได้มาก
2. นักเรียนตั้งใจทำแผนที่ความคิดการตอบแทนแผ่นดินไทยด้วยความกระตือรือร้น และ
ความสามัคคี
3. นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง จึงทำให้ลายมือดีขึ้น เขียนผิดน้อยลง จึงได้คะแนน
เพิ่มขึ้น

แผนการสอน ครั้งที่ 7

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกประวัติความเป็นมาของชาวบ้านบางระจันได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ข้อความที่มีข้อบกพร่องจากสื่อพิมพ์ ได้แก่ ข้อความที่ไม่มีการย่อหน้า ข้อความที่ไม่มีการเว้นวรรคตอน ข้อความที่มีพยัญชนะ สระหรือวรรณยุกต์ตกหล่น ข้อความที่เขียนด้วยลายมือหวัด และข้อบกพร่องที่เขียนไม่ชัดเจน
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง บางระจัน
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชี้นำ

แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่มีข้อบกพร่องแตกต่างกันดังนี้ ข้อความที่ไม่มีการย่อหน้า ข้อความที่ไม่มีการเว้นวรรคตอน ข้อความที่มีพยัญชนะ สระหรือวรรณยุกต์ตกหล่น ข้อความที่เขียนด้วยลายมือหวัด และข้อความที่เขียนไม่ชัดเจน แล้วให้ในกลุ่มช่วยกันหาข้อบกพร่องของข้อความที่กลุ่มตนเองได้รับ

2. ชี้นสอน

- 2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียนทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่อง บางระจัน ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแถม-
บรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันบอกวีรกรรมของชาวบ้านบางระจัน

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนมีความสามัคคีในการเล่นเกม และนักเรียนเห็นความสำคัญของลายมืออย่างมาก
2. นักเรียนบอกวีรกรรมของชาวบ้านบางระจันได้เป็นส่วนมาก เพราะนักเรียนเคยชม
ภาพยนตร์เรื่อง บางระจัน บางคนนำคำตอบมาจากแบบฝึก และสามารถร้องเพลงศึกบางระจันได้
อย่างพร้อมเพรียงซึ่งมาจากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

แผนการสอน ครั้งที่ 8

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนร้องเพลงสยามานุสสติได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ผลงานการคัดลายมือของนักเรียน
2. แผนภูมิพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์
3. ภาพพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
4. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง สยามานุสสติ
5. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

1.1 ครูนำตัวอย่างผลงานการคัดลายมือของนักเรียน ภายหลังจากที่ได้รับการตรวจแล้ว มาให้นักเรียนดู ว่าพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ ไต่บ้างที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังเขียนได้ไม่ถูกต้อง แล้วครูนำแผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มาติดบนกระดานดำพร้อมกับสาธิตวิธีการเขียนที่ถูกต้องให้นักเรียนดู

1.2 นักเรียนบอกชื่อพระมหากษัตริย์ที่ครูติดภาพบนกระดานดำและบอกพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระองค์ เช่นการส่งทหารเข้าร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับตัดให้กับนักเรียนทุกคน
- 2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที
- 2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่องสยามานุสสติ ลงในกระดาษด้วยตัววัด-แกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

นักเรียนฝึกร้องเป็นเพลง และบอกใจความของโคลงสยามานุสสติ และบอกแนวทางในการป้องกันไม่ให้ศัตรูมารุกรานประเทศไทย

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนมีข้อบกพร่องในการวางวรรณยุกต์ สระ น้อยกว่าตอนแรก
2. นักเรียนมีพัฒนาการด้านลายมือดีขึ้น โดยสังเกตจากคะแนนที่ได้มากขึ้น
3. นักเรียนสนุกสนานกับการคัดลายมือ และการร้องเพลงปลุกใจ

แผนการสอน ครั้งที่ 9

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ควรได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนตอบคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อความที่คัดลายมือได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพคนไทยบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัย แล้วร่วมกันอภิปราย ความรู้สึกจากภาพ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำเช่นนี้
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง คนไทยไม่แล้งน้ำใจ
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. **ขั้นนำ**
 - 1.1 นักเรียนดูภาพคนไทยบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัย แล้วร่วมกันอภิปราย ความรู้สึกจากภาพ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำเช่นนั้น
 - 1.2 นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย
2. **ขั้นสอน**
 - 2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้นักเรียนทุกคน
 - 2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที
 - 2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่อง คนไทยไม่แล้งน้ำใจ ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ โดยครูใช้ตั้งคำถามที่เน้น ในด้านความเข้าใจเนื้อเรื่อง ด้านการตีความและการวิเคราะห์ความจากเนื้อความที่ได้คัด

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบคำถามดี และส่วนมากมาจากประสบการณ์โดยตรงของนักเรียน
2. นักเรียนมีความตั้งใจในการคัด พยายามเขียนให้ถูกต้อง เขียนไม่ฉีกคำเขียนให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

แผนการสอน ครั้งที่ 10

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ได้รับจากการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกสำนวนไทยได้ และตอบคำถามจากเรื่องที่คัดได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพชวานาและรูปภาพชวานากับงูเห่า
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง ชวานากับงูเห่า
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

- 1.1 ครูนำรูปภาพชวานาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนบอกความสำคัญของชวานา
- 1.2 นักเรียนบอกสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับชวานาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสำนวนไทยนั้น

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้นักเรียนทุกคน
- 2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที
- 2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่องชวานากับงูเห่า ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ และนักเรียนแต่ละคนบอกตัวอย่างคนละ 1 ตัวอย่าง

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรม สืบเนื่องจากกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. นักเรียนคัดแบบฝึกย่อยกรองได้ดีกว่าแบบฝึกย่อยแก้ว เพราะมีการแบ่งวรรคตอนชัดเจน สำหรับนักเรียนที่เขียนตัวอักษรขนาดใหญ่จะเขียนไม่พอ จึงต้องปรับปรุง

แผนการสอน ครั้งที่ 11

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ควรได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกข้อคิดในเรื่องพ่อกับลูกได้ถูกต้อง

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงสามัคคีชุมนุม
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง พ่อกับลูก
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำ

- 1.1 นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความสามัคคี พร้อมยกตัวอย่างผลของความสามัคคี
- 1.2 ครูติดเนื้อเพลงสามัคคีชุมนุม แล้วให้นักเรียนร้องเพลงตามครูที่ละวรรค แล้วจากนั้นให้นักเรียนฝึกร้องเอง

2. ขั้นสอน

- 2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้นักเรียนทุกคน
- 2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่องพ่อกับลูก ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจง
ครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องพ่อกับลูก

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างดี สืบเนื่องจากความตั้งใจและความ
กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. นักเรียนตั้งใจคัดแบบฝึก สืบเนื่องจากการที่นักเรียนรีบอ่านแบบฝึกที่ได้รับ และมีสมาธิใน
การคัดลายมือส่งผลให้นักเรียนมีข้อบกพร่องน้อยลง ได้คะแนนการคัดมากกว่าเดิม

เพลงสามัคคีชุมนุม

<p>พวกเราเหล่ามาชุมนุม ล้วนมิตร จิตซึ่แนบ (*) อันความกลมเกลียว ทุกสิ่งประสงค้จงใจ กิจใด ๕ ประสงค์มี พร้อมพริบตังมือเดียวยาม ที่หนักก็จักเบาคลาย ฉลองพระเดช บ่ ้าง สามัคคีนี้แหละล้ำเลิศ สยามรัฐจักวัฒนาปรากฏเกียรติ</p>	<p>ต่างกุมใจรักสมัครสมาน สราญเรียงอยู่ ทุกผู้ทุกนาม กันเป็นใจเดียวประเสริฐศรี จักเสร็จสมได้ ด้วยสามัคคี (*) ร่วมใจภักดี แต่พระจอมสยาม บ่ยากเย็นเห็นง่าย บ่หน่าย บ่วาง (*) ที่อันตรายก็ขจัดขัดขวาง กตเวทิกุณพระกรุณา (*) จักชูชาติเขตพระศาสนา ฟุ้งเฟื่องกระเดื่องแดนดิน (*)</p>
--	---

แผนการสอน ครั้งที่ 12

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ควรได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนเขียนแผนผังกลอนสุภาพได้
4. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากเรื่องที่คัด และอ่านทำนองเสนาะได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ฉลากทายปัญหาบรมครูด้านกลอนสุภาพ
2. แผนภูมิ แผนผังกลอนสุภาพ
3. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง คำมั่นสัญญา
4. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชี้นำ

1.1 ให้นักเรียนจับฉลากทายปัญหาบรมครูด้านกลอนสุภาพ

1.2 ให้นักเรียนสังเกตแผนภูมิ แผนผังกลอนสุภาพ

1.3 ครูแจกกลอนสุภาพให้นักเรียน 8 คน คนละ 1 วรรค ให้นักเรียนช่วยจัดเรียงให้

ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ

2. ชี้นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียน

ทุกคน

2.2 นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

3.3 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.4 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่องคำมั่นสัญญา ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแถม-
บรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อความ สำหรับฝึกคัด
ลายมือ

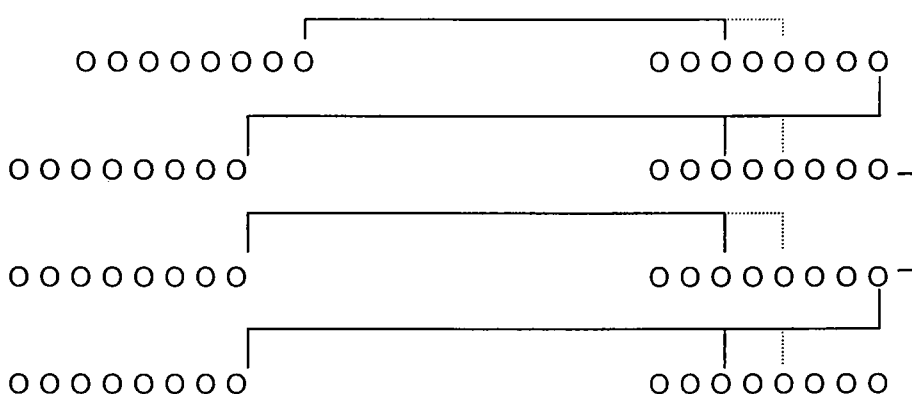
4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง
2. นักเรียนรีบอ่านแบบฝึกที่แจก และมีความตั้งใจในการคัดลายมือ
3. นักเรียนหญิงให้ความสนใจมากกว่านักเรียนชายในตอนอ่านเป็นทำนองเสนาะ และตอน
ร้องเป็นเพลง

แผนผังกลอนสุภาพ

จงเรียงบทประพันธ์ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และได้ใจความต่อเนื่อง

จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น
อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
แม้จะเรียนวิชาทางค้าขาย
จะซื่อง่ายขายดีมีกำไร

คนจะหลอกลวงลามไม่ขามใจ
ไม่ควรพูดอ้ออึ้งขึ้นมึงกู
ด้วยเขาไม่เคืองจิตระอิระอา
อย่าปากร้ายพูดจาอหังมาลัย

คำประพันธ์ที่เรียงถูกต้องตามฉันทลักษณ์และได้ใจความต่อเนื่อง

จะพูดจาปราศรัยกับใครนั้น
ไม่ควรพูดอ้ออึ้งขึ้นมึงกู
แม้จะเรียนวิชาทางค้าขาย
จะซื่อง่ายขายดีมีกำไร

อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
คนจะหลอกลวงลามไม่ขามใจ
อย่าปากร้ายพูดจาอหังมาลัย
ด้วยเขาไม่เคืองจิตระอิระอา

แผนการสอน ครั้งที่ 13

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ควรได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกใจความสำคัญข้อความที่คัดได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างผลงานการคัดลายมือของนักเรียน
2. แผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
3. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง ความเพียร
4. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ช้่นนำ

1.1 ครูนำตัวอย่างผลงานการคัดลายมือของนักเรียน ภายหลังจากที่ได้รับการตรวจแล้ว มาให้นักเรียนดู ว่าพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ใดบ้าง ที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังเขียนได้ไม่ถูกต้อง แล้วครูนำแผนภูมิพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มาติดบนกระดานดำพร้อมกับสาธิตวิธีการเขียนที่ถูกต้องให้นักเรียนดู

1.2 ให้นักเรียนเขียนสุภาษิตที่เกี่ยวกับความเพียรพยายามบนกระดาน เช่น ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น คนล่องทุข์ได้เพราะความเพียร

2. ช้่นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียนทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือ เรื่องความเพียร ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกม-บรรจงครั้งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันถอดคำประพันธ์เรื่องความเพียร จากนั้นให้นักเรียนบอกประโยชน์ของความเพียร พร้อมทั้งบุคคลตัวอย่างที่ประกอบความเพียร

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนที่มีข้อบกพร่องทางลายมือมีจำนวนน้อยลง เพราะนักเรียนพยายามเขียนให้เหมือนแบบ
2. นักเรียนมีสมาธิในการคัด สังเกตจากการตรวจนักเรียนจะคัดผิดน้อย ส่งผลให้ได้คะแนนมากขึ้น

แผนการสอน ครั้งที่ 14

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ได้รับจากการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนบอกประวัติพระศรีสุริโยไทได้

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมคำศัพท์สลับอักษร
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง พระศรีสุริโยไท
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชี้นำ

1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมคำศัพท์สลับอักษรแล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกม

1.2 ให้นักเรียนบอกชื่อวีรสตรีไทย ที่นักเรียนรู้จักและแสดงความคิดเห็นกับวีรกรรมนั้น

2. ชี้นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียน

ทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่อง พระศรีสุริโยไท ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแถม-บรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

3. ขั้นสรุป

ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ

4. ขั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

1. นักเรียนให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมดี นักเรียนตอบคำถามจากเกมได้เป็นจำนวนมาก เป็นเพราะว่านักเรียนจำนวนมากไปชมภาพยนตร์เรื่องสุริโยทัยมาแล้ว บางคนก็อ่านจากเรื่องย่อหรือฟังเพื่อนเล่าจึงตอบคำถามได้ และทำให้เป็นการเรียนที่สนุกสนาน
2. นักเรียนรีบอ่านแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยแจกให้ และเมื่อคัดแบบฝึกตั้งใจคัด พยายามคัดตามแบบ พยายามเขียนไม่ฉีกคำ

เกมคำศัพท์สลับอักษร

ให้นักเรียนเรียงพยัญชนะและสระให้เป็นคำที่ถูกต้อง และมีความหมาย

1. พ ท ำ ัก พ ร ม จ ร ร ี ด ะ ร ี
2. เ ต ง บ เ ช ต ว ี ั
3. ง ุ ท ี ั ล พ ุ ม ล
4. พ ท อ ุ ร ำ ร ม ป ำ ะ ช
5. เม เ อ จ ี ร แ ป ั ง ำ
6. ร พ ะ ว ม ำ ส
7. ศ ย ุ อ ก ร ี ร ำ ง ุ ธ ย
8. พ ั อ ร ำ ส ง ะ
9. พ ุ ถ ร น ะ ั
10. ว ด ี ร ส ร ี

คำศัพท์สลับอักษร

1. พระมหาจักรพรรดิ
2. ตะเบงชเวตตี
3. หุ่นลุมพลี
4. อุปราช
5. เจ้าเมืองแปร
6. พระสวามี
7. กรุงศรีอยุธยา
8. พระอังกสา
9. พระถัน
10. วีรสตรี

แผนการสอน ครั้งที่ 15

ความคิดรวบยอด

การคัดลายมือเป็นทักษะการเขียนอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน ซึ่งการฝึกคัดลายมือจากข้อความที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความสนใจของผู้เรียนนั้น จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคัด ทำให้ผู้เรียนสามารถคัดได้อย่างถูกต้อง สวยงาม ชัดเจน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนที่ดีต่อไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถคัดพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แบบตัวมนได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดให้
2. นักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเรื่องเทวดากับคนขับเกวียนได้
3. นักเรียนสามารถคัดข้อความที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ และมีความเร็วในการคัดภายในเวลาที่กำหนด

ระยะเวลาที่ใช้

เวลา 25 นาที

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง เทวดากับคนขับเกวียน
2. เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือเรื่อง หม้อดินกับหม้อทองเหลือง
3. กระดาษสำหรับคัดลายมือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชี้นำ

ครูเล่านิทานเรื่อง เทวดากับคนขับเกวียนให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานที่ได้ฟัง

2. ชี้นสอน

2.1 ครูแจกเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือพร้อมด้วยกระดาษสำหรับคัดให้กับนักเรียนทุกคน

2.2 นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจเนื้อความที่จะคัดประมาณ 10 นาที

2.3 นักเรียนแต่ละคนฝึกคัดลายมือเรื่อง หม้อดินกับหม้อทองเหลือง ลงในกระดาษด้วยตัวหวัดแกมบรรจงครั้งบรรทัด 1 จบ ภายในเวลา 15 นาที

ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ภายหลังจากที่ได้ฝึกคัดลายมือ

4. ชั้นประเมินผล

ตรวจผลงานการคัดลายมือของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการคัดลายมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการทดลองสอนพบว่า

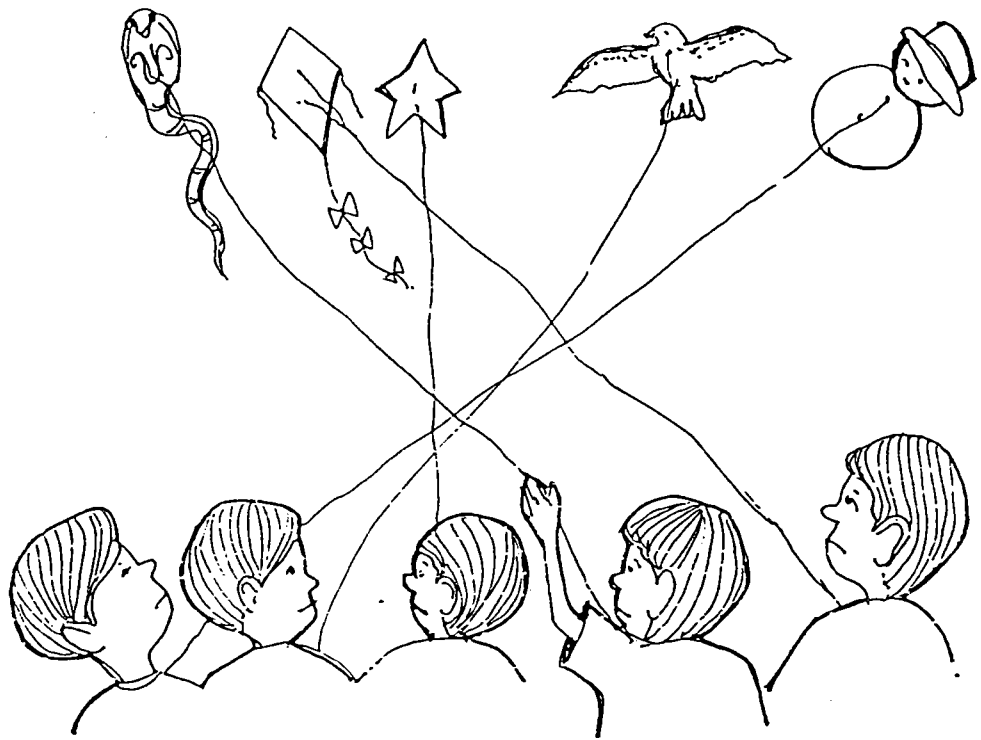
1. นักเรียนตั้งใจคัดอย่างมาก พยายามคัดให้สวยที่สุด
2. นักเรียนตอบคำถาม และยกตัวอย่างประกอบได้เป็นจำนวนมาก

ไก่ได้พลอย

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

เมื่อไก่แจ้ขี้เขี่ยดินหาอาหาร	บังเอิญพานพบพลอยอันมีค่า
จึงรำพึงถึงพลอยที่ผ่านมา	ถึงแม้ว่าเจ้าของพบคงพอใจ
เขาคงเก็บเอาไปใส่ในหัวแหวน	เพื่อทดแทนของเก่าเอาใจใส่
แต่กับเราประโยชน์เจ้าน้อยกระไร	สู้เม็ดข้าวเดียวไม่ได้แน่นอน
ว่าแล้วไก่ขี้เขี่ยไปในแปลงอื่น	มิได้ชื่นชมพลอยที่พบก่อน
ผู้ใดพบหรือได้ไปไม่เคียดร้อ	ไก่มุ่งจรหาอาหารประจำวัน
โบราณว่าของดีมีคุณอยู่	เฉพาะผู้รู้จักใช้เป็นแก่นมั่น
คนพบพลอยจึงเห็นเป็นสำคัญ	ส่วนไก่นั้นข้าวมีค่ากว่าพลอยเอ๋ย

ว่าว

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ว่าวเป็นเครื่องเล่นที่มีรูปร่างๆ ทำด้วยกระดาษ ผ้า หรือวัสดุอื่นๆ โครงทำด้วยไม้ไผ่ ว่าวกำเนิดครั้งแรกที่ประเทศจีนเมื่อสองพันห้าร้อยปีมาแล้ว ว่าวแพร่หลายเข้าไปในอเมริกา และออสเตรเลียในศตวรรษที่ ๑๗ และ ๑๘ ประโยชน์สำคัญของว่าวคือเพื่อความเพลิดเพลิน แต่ก็มีผู้พัฒนาว่าวเป็นรูปร่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันพืชผล ใช้ยกสิ่งของหนัก ๆ ใช้บรรทุกอุปกรณ์ทางอุตุนิยมวิทยา อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ ใช้บรรทุกคน รัสเซียเคยใช้ว่าวเป็นประโยชน์ในการทำสงคราม

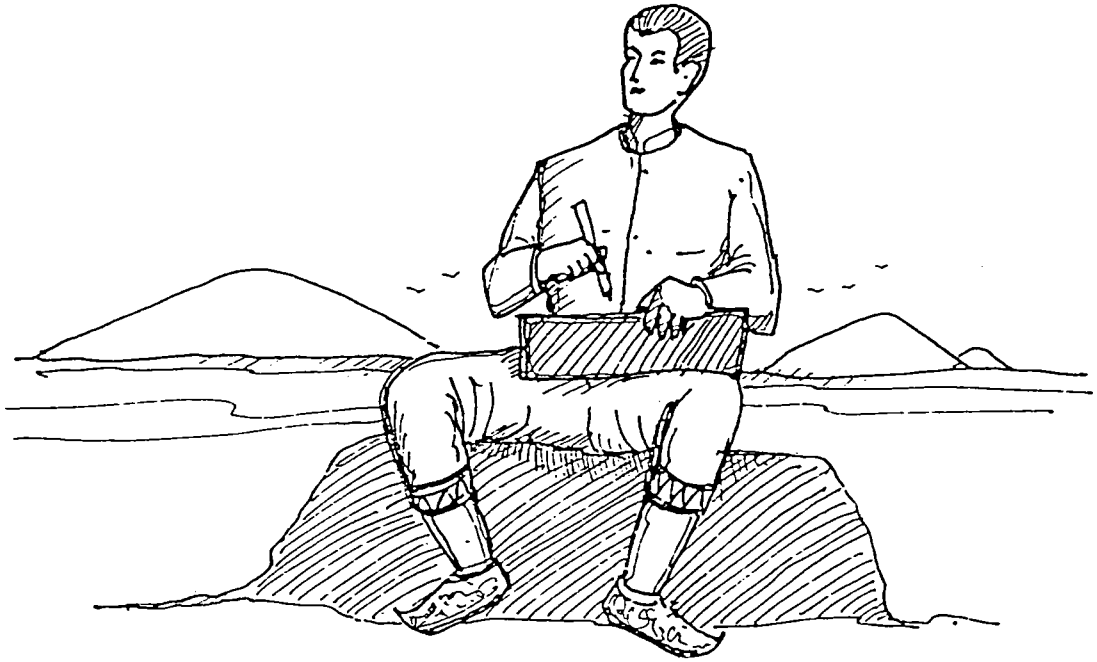

ทำไมคนเราจึงดื่มน้ำทะเลไม่ได้

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

นกทะเลและสัตว์เลื้อยคลานหลายชนิด จะมีต่อมพิเศษสำหรับขับถ่ายเกลือออกจากร่างกาย โดยเฉพาะนกนางนวล สามารถดื่มน้ำทะเลได้ถึงร้อยละ ๑๐ ของน้ำหนักตัว และสามารถกำจัดเกลือส่วนเกินที่ร่างกายไม่ต้องการในเวลาเพียง ๓ ชั่วโมงเท่านั้น

แต่มนุษย์ทำเช่นนั้นไม่ได้ เนื่องจากร่างกายของมนุษย์ไม่มีต่อมพิเศษดังกล่าว การดื่มน้ำทะเลเข้าไปในปริมาณมาก ทำให้ไตต้องทำงานหนักมาก ในการกำจัดเกลือส่วนเกินให้ขับออกมาพร้อมกับปัสสาวะ ซึ่งในน้ำทะเลมีเกลือผสมถึงร้อยละ ๓.๕ ในขณะที่ไตของมนุษย์มีความสามารถกำจัดเกลือที่อยู่ในปัสสาวะได้เพียงร้อยละ ๒.๒ เท่านั้น มนุษย์จึงดื่มน้ำทะเลแทนน้ำไม่ได้

สุนทรภู่

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

สุนทรภู่เกิดวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๓๒๕ ที่ตำบลบ้านกล่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มีนิสัยเจ้าชู้ ชอบดื่มสุรา แต่เก่งทางการประพันธ์ สุนทรภู่ได้รับยกย่องให้เป็นรัตนกวีเอกของไทยและของโลก ท่านมีชีวิตที่เจริญรุ่งเรืองมากในสมัยรัชกาลที่ ๒ ได้บรรดาศักดิ์เป็นพระสุนทรโวหาร ท่านได้ชื่อว่าเป็นบรมครูกลอนแปด สมัยรัชกาลที่ ๓ ชีวิตสุนทรภู่ตกอับ แล้วมารุ่งเรืองอีกครั้งสมัยรัชกาลที่ ๔ อยู่ไม่นานก็ถึงแก่อนิจกรรม งานกวีของท่านทันสมัยใช้ได้ตลอดเวลา

ผลงานเด่นของสุนทรภู่ ได้แก่ พระอภัยมณี นิราศเมืองแกลง นิราศภูเขาทอง สุภาษิตสอนหญิง ขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม ฯลฯ

(สามารถ พงศ์ไพบุลย์และคณะ. (๒๕๒๑). สอนเข้าม. ๑ เตรียมสอบได้ ป. ๖. กรุงเทพฯ : ไซเอ็ดพับลิชซิ่ง.)

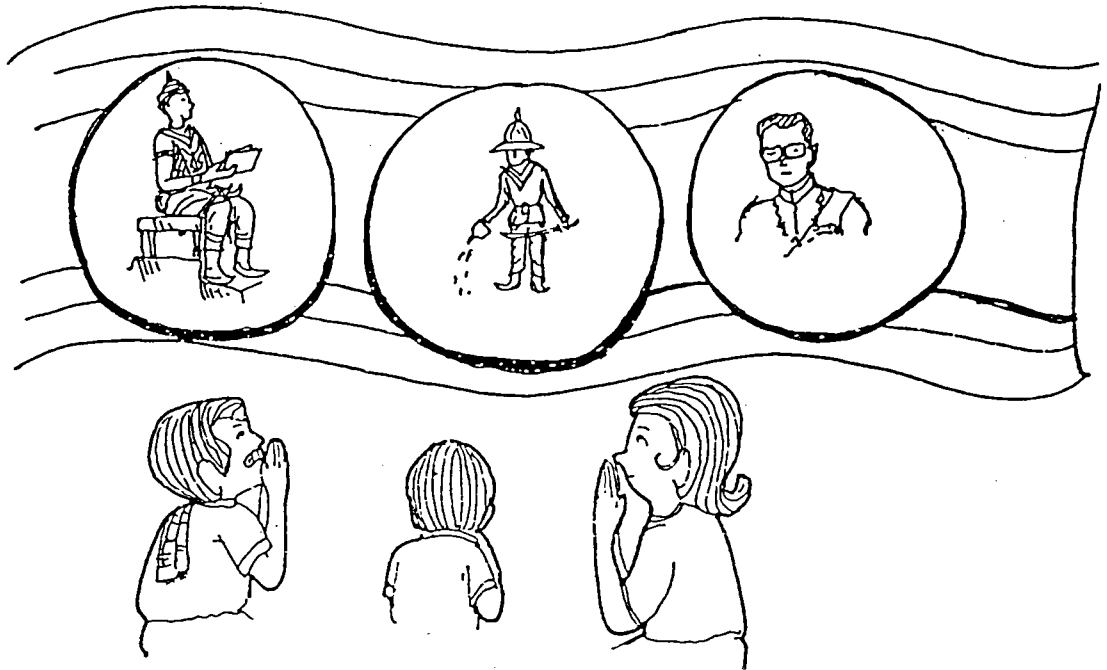

กินเพื่อแม่

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

สัญลักษณ์แห่งคนดีมีหลากหลาย
วัฒนธรรมไทยแท้มีนานเนา
มารยาทการกินเด็กควรฝึก
กินพอเหมาะกินครบถ้วนหน้ากัน
โบราณเปรียบปลาช่อนตัวเดียวแท้
เด็กจงนเก็บปลาได้อย่างไร

เด็กหญิงชายมิได้ไม่อายุเขา
มาขัดเกล้าเขาวชนคนสำคัญ
จิตสำนึกสิ่งดีที่สร้างสรรค์
การแบ่งปันประเสริฐนักจักสุขใจ
เรื่องจริงแนกินได้นานผ่านสมัย
สอนสั่งไว้เพื่อแม่และเจ็จุน

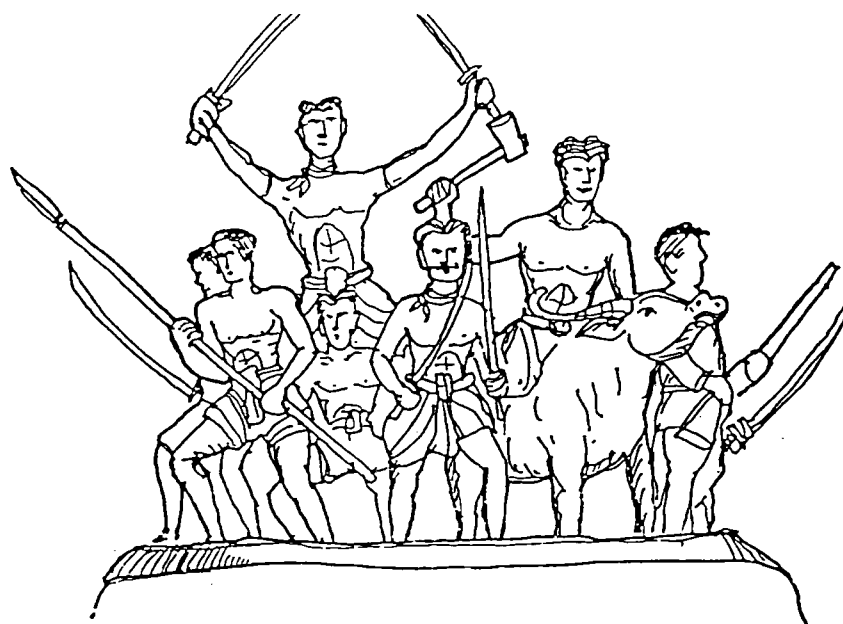

รุ่มเกล้า รุ่มเกศ

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

เกิดมาเป็นคนไทย	จงภูมิใจในชาติเรา
แผ่นดินถิ่นกำเนิด	แต่ก่อนเก่าเรายูมา
สุโขทัยเรืองรอง	เมืองอู่ทองสืบพารา
กรุงศรีอยุธยา	มาจนถึงธนบุรี
รัตน โกสินทร์สมัย	สืบชาติไทยสืบสุขศรี
ด้วยพระบารมี	กษัตริย์ดีในดวงใจ
พ่อขุนรามคำแหง	ทรงกล้าแกร่งแผ่นดินไกล
ทรงคิดลายสือไทย	จารึกไว้ในศิลา
สมเด็จพระนเรศวร	พระคุณควรเทิดบูชา
กู้ชาติกู้ประชา	ทรงรักษาแผ่นดินไว้

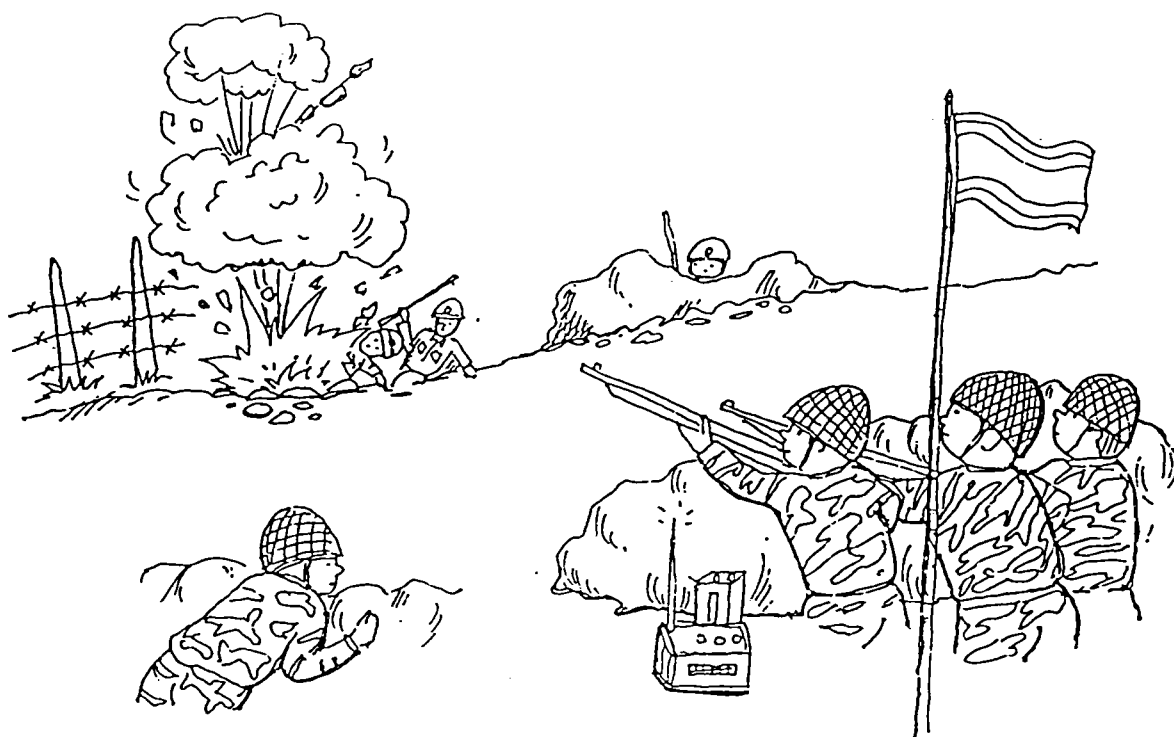
(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๐). หนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ : กรุงเทพฯ :
 กุรุสภา)

ชาวบ้านบางระจัน

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

พ.ศ. ๒๓๐๕ เนเมียวสีหบดี แม่ทัพพม่ายกกองทัพมาตีไทย ทางด้านเจดีย์สามองค์ จ.กาญจนบุรี ขณะเดินทัพผ่านมาทาง อ.วิเศษไชยชาญ จ.อ่างทอง ได้เกิดการปะทะต่อสู้กับชาวบ้านบางระจัน เขาเหล่านั้นได้ร่วมใจกันต่อต้านข้าศึก โดยได้รับการช่วยเหลือจากเมืองหลวง ทั้งอาวุธ และเสบียงอาหาร แต่ต่อมาอาวุธและเสบียงอาหารเหล่านี้ถูกข้าศึกแอบขโมยโจมตีไปได้ เมืองหลวงจึงตัดความช่วยเหลือ ชาวบ้านต้องช่วยตัวเอง ค้ำยันการหล่อปืนใหญ่ขึ้นมาใช้ แต่เพราะความรีบเร่ง คุณภาพของปืนจึงไม่ดีพอ ทุกครั้งที่ใช้อย่างปืนจะแตกแล้วใช้การไม่ได้ พม่าเห็นได้ทีจึงรีบโจมตีอย่างรวดเร็ว ในที่สุดชาวบ้านบางระจันก็พ่ายแพ้แก่ข้าศึกเพราะขาดอาวุธ หลังจากที่ต่อต้านข้าศึกเอาไว้ได้นานถึง ๗ เดือนด้วยกัน

สยามานุสสติ

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ใครรานใครรุกค้ำ	แดนไทย
ไทยรบจนสุดใจ	ขาดดิน
เสียเนื้อเลือดหลังไหล	ยอมสละ สิ้นแล
เสียชีพไปเสียสิ้น	ชื่อก้องเกียรติงาม
หากสยามยังอยู่ยั้ง	ยืนยง
เราก็เหมือนอยู่คง	ชีพด้วย
หากสยามพินาศลง	ไทยอยู่ ได้ฤา
เราก็เหมือนมอดม้วย	หมดสิ้นสกุลไทย

(พระราชนิพนธ์ รัชกาลที่ ๖)

(หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (๒๕๑๗). วดรึกษาไทยเพลงอมตะจากวรรณคดี. วดนพานิช :
กรุงเทพฯ.)

คนไทยไม่แล้งน้ำใจ

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

คนไทยได้ซึมซับเอาความมีน้ำใจช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน รู้จักการให้ การเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ การทำบุญทำทาน วัฒนธรรมอันดีงามเช่นนี้ปรากฏอยู่ในจิตใจของคนไทยโดยทั่วไป ด้วยเหตุนี้ยามเมื่อคนไทยประสบทุกข์ภัย อดอยากเดือดร้อนจากพายุ น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ คนไทยจะช่วยกันบริจาคเงินทอง สิ่งของแก่ผู้ประสบภัยพิบัติเหล่านั้น คนไทยไม่แล้งน้ำใจ มีอะไรก็ช่วยเหลือแบ่งปันกัน น้ำใจเปรียบเสมือนสายน้ำที่ไหลหล่อเลี้ยงไปไม่เลือกแผ่นดิน ยังชีวิตให้คงอยู่ โดยไม่เลือกเผ่าพันธุ์ ความมีน้ำใจจึงเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย

ชวานากั๊บงูเห่า

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ฤดูหนาวชวานาเห็นงูเห่า	นอนซบเซาบนคันทนาเพราะความหนาว
เป็นเหน็บชาน่าจะม้วยด้วยถึงคราว	ชวานาพบเรื่องราวสังเวชใจ
จึงจับตัวงูเห่าเอามาอุ้ม	งูได้ไอคนคุ้มกระดิกได้
แล้วต่อมาก็แข็งแรงอย่างรวดเร็ว	เห่าฟ้อฟ้อแล้วไปกัดคนคน
พิษงูร้ายเล่นซุ่มซบในร่างกาย	จนชวานานอนตายตามเหตุผล
ก่อนจะตายชวานาร้องเพราะเหลือทน	งูเห่ากัดจนคนต้องวายปราณ

พ่อกับลูก

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ชายชรามีลูกอยู่หลายคน
 พ่อสอนสั่งสักเท่าใดไม่วยเออ
 อยู่ต่อมาพ่อให้หาแขนงไผ่
 แล้วพ่อเอาแขนงไผ่หาไปนั้น
 ปรากฏว่าไม่มีใครหักมัดได้
 ส่งกิ่งไผ่ให้ลูกหักถ้วนทุกคน
 พ่อจึงว่าถ้าลูกผูกรักกัน
 ใครคิดร้ายจะทำลายคงพ่ายไป

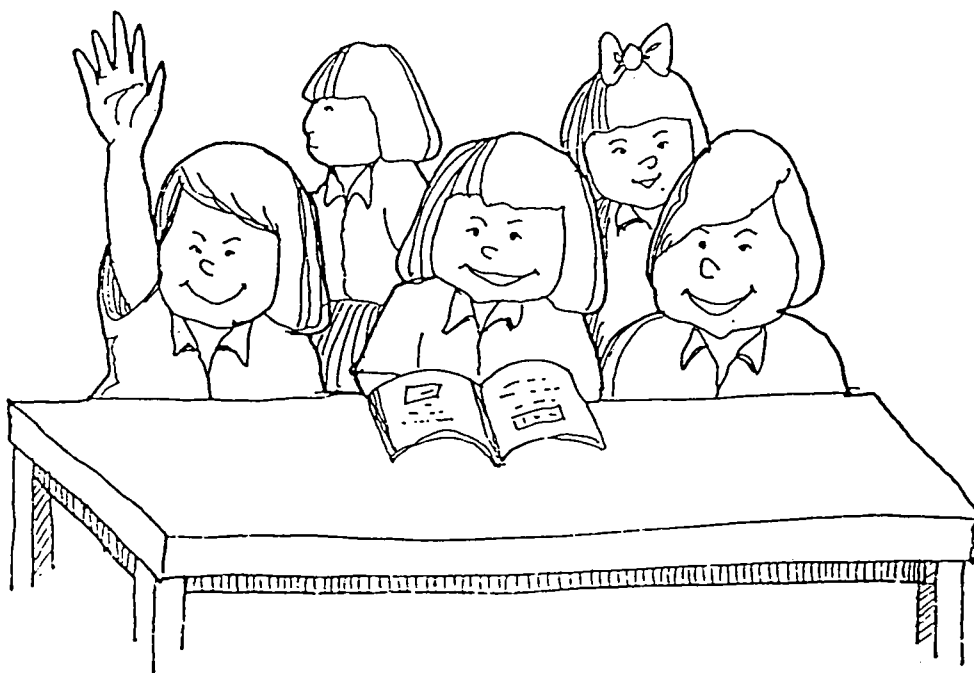
ลูกคือต้นทะเลาะกันอยู่เสมอ
 พ่อพ่อปล่อยลูกก็เริ่มทะเลาะกัน
 ลูกทุกคนต่างเอาไปไม่นึกพรั่น
 มัดรวมกันให้ลูกหักทีละคน
 พ่อจึงให้แก้มัดเพื่อวัดผล
 ปรากฏผลต่างหักได้สมดังใจ
 กำลั้งนั้นมันคงไม่สงสัย
 เหมือนกิ่งไผ่มัดรวมกันย่อมมันคง

คำมั่นสัญญา

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร	ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
แม้อยู่ในใต้หล้าสุธาธาร	ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
แม่เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ	พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม่เป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา	เชยศกาโกสุมปทุมทอง
แม่เป็นถ้ำอำไพใคร่เป็นหงส์	จะร่อนลงสิงสู่เป็นคู่สอง
ขอติดตามทราวมสงวนนวลละออง	เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป
	จากพระอภัยมณี - สุนทรภู่

ความเพียร

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

หมั่นเพียรเรียนรู้แต่	ยังเยาว์
เมื่อเติบโตตามเวลา	เล่าห์รู้
หากินกอบการเอา	ประโยชน์ ตนเฮ
เพียรชอบประกอบกุ้	ก่อสร้างตนเกษม
มีเพียรประคองได้	ชุมทรัพย์
มากประมาณ โภภินับ	ไปถ้วน
เป็นพื้นภาคภูมิรับ	การร่ำ เรียนนา
ความสุขสมบัติถ้วน	เสร็จได้โดยเพียร

พระศรีสุริโยไท

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

พระศรีสุริโยไททรงเป็นมเหสีของพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา ทรงได้รับการยกย่องว่า เป็นวีรสตรีไทยที่มีความกล้าหาญและความเสียสละ เพื่อป้องกันพระสวามีและราชอาณาจักรจากการรุกรานของต่างชาติ พระเจ้าหงสาวดีคิงเบงชเวตี้กษัตริย์พม่ายกทัพเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา พระมหาจักรพรรดิทรงยกทัพออกไปพร้อมด้วยพระราชโอรส พระศรีสุริโยไทตามเสด็จไปด้วย ทพไทย และทัพพม่าปะทะกันที่ทุ่งลุมพลี พระมหาจักรพรรดิทรงชนช้างกับเจ้าเมืองแปร กองหน้าฝ่ายพม่า ช้างของพระมหาจักรพรรดิเสียทีและวิ่งหนี พระเจ้าแปรขับช้างไล่ตาม พระศรีสุริโยไทเห็นพระสวามีเสียทีและล่าถอยจึงทรงไสช้างเข้าไปขวาง ช้างของพระเจ้าแปรได้ล่าง แต่ช้างทรงของพระศรีสุริโยไทแหงนหางย พระเจ้าแปรได้ที่จ้วงฟันด้วยพระแสงของ้าว ต้องพระอัสสาชถึงราวพระถัน และสิ้นพระชนม์

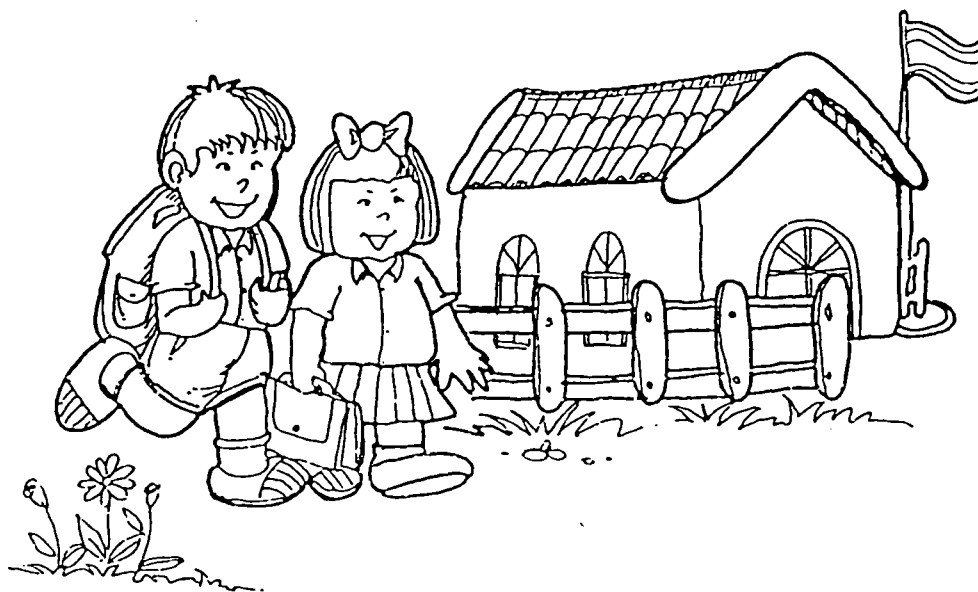

หม้อดินกับหม้อทองเหลือง

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

หม้อสองใบลอยน้ำมาด้วยกัน ใบหนึ่งเป็นหม้อดินอีกใบหนึ่งเป็นหม้อทองเหลือง ขณะที่ลอยไปตามกระแสน้ำ หม้อทองเหลืองได้เอ่ยชวนหม้อดินขึ้นว่า “ถ้าไม่ยากจนน้ำ จงเข้ามาลอยใกล้ข้าสิ ข้าจะคอยดูแลประคับประคองเจ้าเอง”

“ขอบใจในความกรุณา” หม้อดินกล่าวตอบ “แต่เรต่างกันต่างลอยอยู่ห่างๆ กันอย่างนี้นะ ดีแล้ว เพราะหากเราเข้าไปลอยใกล้ๆ เจ้า และถูกกระแสน้ำพัดเข้ากระทบกัน เราคงโดนกระแทกแตกแน่ๆ”

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยแก้ว

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนให้เต็มกำลัง ให้รู้จริงและให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้อย่างนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถูก ว่าวิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ประกอบกิจการ สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้บกพร่องหรือขาดไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำอับเฉาและเสื่อมค่า ดังนี้ นักเรียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณาให้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ จักได้รักเรียนและตั้งใจเรียนด้วยความอุตสาหะอดทน นอกจากความตั้งใจและความหมั่นขยันแล้วยังต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาคารวะ ความอ่อนน้อม เพื่อให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย”

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (๒๕๔๐). “พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล” ประทับ
 แห่งการศึกษา พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : กุสุสภา ลาดพร้าว.)

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยกรอง

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง	เหมือนหนึ่งยุงมีดีที่แววขน
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน	ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบควรเรียกมनुสสา
เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา	เปรมปรีดาคืนวันสุขสันต์จริง
ใจสกปรกมีคิ้วและร้อนร่า	ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง
เพราะพูดผิดทำผิดจิตประวิง	แต่ในสิ่งนำตัวกลัววบาย
คิดดูเถิดถ้าใครไม่ยกตก	จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย
ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย	ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนอย

(พระธรรมโกศาจารย์. (๒๕๔๐). "หัวข้อธรรมในคำกลอน" หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. ๖. กรุงเทพฯ : กุรุสภา.)

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาสำหรับฝึกคัดลายมือ
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาสำหรับฝึกคัดลายมือ

ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาเนื้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

- ถ้าท่านแน่ใจว่าเนื้อความนั้น มีความเหมาะสมกับเกณฑ์ ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง +1
- ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าเนื้อความนั้น มีความเหมาะสมกับเกณฑ์ ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง 0
- ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าเนื้อความนั้น ไม่มีความเหมาะสมกับเกณฑ์ ให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง - 1

แบบประเมินความเหมาะสมของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ

เนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือ ครั้งที่..... เรื่อง.....

ข้อที่	เกณฑ์	ความเหมาะสม		
		+ 1	0	- 1
1	เนื้อความมีความเหมาะสมกับวัย พัฒนาการ และ ความสนใจของเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6			
2	เนื้อความมีการสอดแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดี ที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ฝึกคัดลายมือ			
3	มีปริมาณของเนื้อความที่เหมาะสมกับเวลาที่ กำหนดให้			
4	เนื้อความมีสาระสำคัญสอดคล้องกับแนวคิด จากเนื้อหาในบทเรียนที่กำหนดไว้ในหนังสือเรียน ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตร ประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามที่ แนบมาด้วย			

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

รายนามประธานที่ปรึกษาการทำวิจัย

รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม

สาขาวิชาการประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายนามกรรมการสอบและที่ปรึกษาทางสถิติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาและตรวจสอบเครื่องมือการทำวิจัย

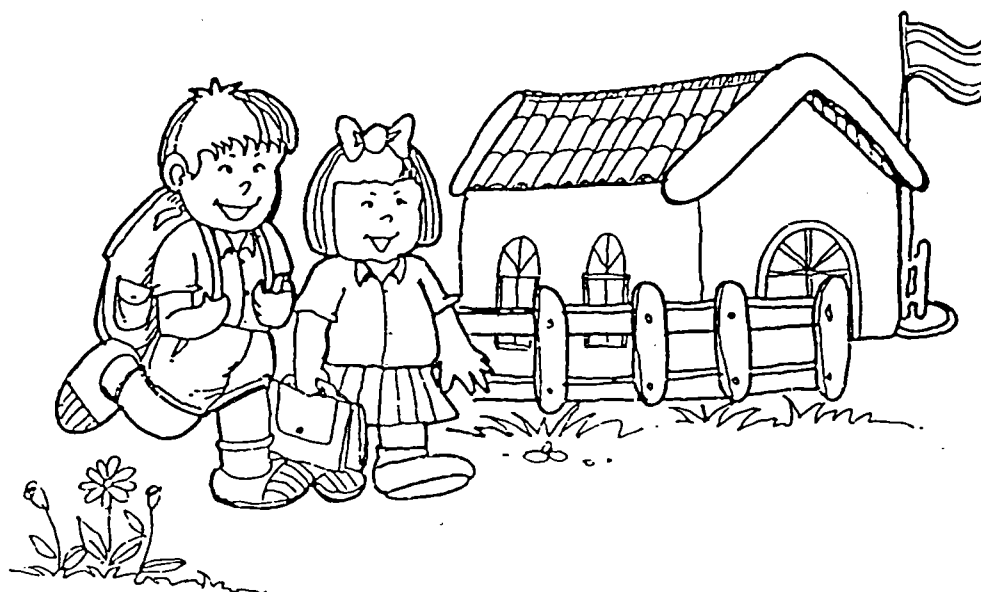
1. อาจารย์ธนาดี ธีรภัทรสกุล อาจารย์ระดับ 7 รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
(ฝ่ายประถม)
2. อาจารย์พรรณนิภา สันติพงษ์ อาจารย์ระดับ 7 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
(ฝ่ายประถม)
3. อาจารย์นัยนา คณานุรักษ์ อาจารย์ระดับ 7 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ผู้ช่วยตรวจแบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

1. อาจารย์ไทรรัตน์ พิพัฒน์โภคผล อาจารย์ระดับ 7 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ภาคผนวก ง

ผลงานนักเรียน

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยแก้ว

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนให้เต็มกำลัง ให้รู้จริงและให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้เช่นนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถูก ว่าวิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ประกอบการงาน สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้บกพร่องหรือขาดไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำอับเฉาและเสื่อมค่า ดังนี้ นักเรียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณาให้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ จักได้รักเรียนและตั้งใจเรียนด้วยความอุตสาหะอดทน นอกจากความตั้งใจและความหมั่นขยันแล้วยังต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาการะ ความอ่อนน้อม เพื่อให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย”

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (๒๕๔๐). “พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูนักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล” ประทับ
แห่งการศึกษา พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา ลาดพร้าว.)

ก่อนทดลอง

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของวิชาเขียนอยู่ที่การเรียนแต่อย่างใด”

วิชาจริงและให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้อย่างนั้นจำเป็นที่จะต้องเข้าใจให้ถูกว่า

วิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ประโยชน์

งาน สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้ามีความรู้มาพร้อมหรือขาดไปจะทำ

ให้ชีวิตตกต่ำลำบากและเสื่อมค่า ทั้งนี้ ผู้เขียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณา

หาให้รู้ซึ่งศิลปะวิธีและคุณค่าของวิชาความรู้ จากที่ได้เรียนและตั้ง

ใจเรียนด้วยศรัทธาและศรัทธา ความตั้งใจและความหมั่นแน่ว

แล้วยังต้องพยายามฝึกหัดหมั่นมาตลอด ความอดทน ความตั้งใจ

ก็เมตตาเป็นลาของครูด้วย”

หลังทดลอง

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนที่ทำการเขียนที่มำสั่ง ให้รู้จักและ

ให้สำเร็จ การจะเขียนให้ได้อย่างนั้นจำเป็นต้งทำใ้ให้ถูกวิธีว่าความมีในสมมติ

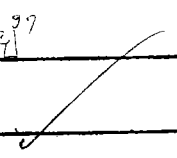
สำคัญทงบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ระบอบการงาน สร้างความเจริญค่า

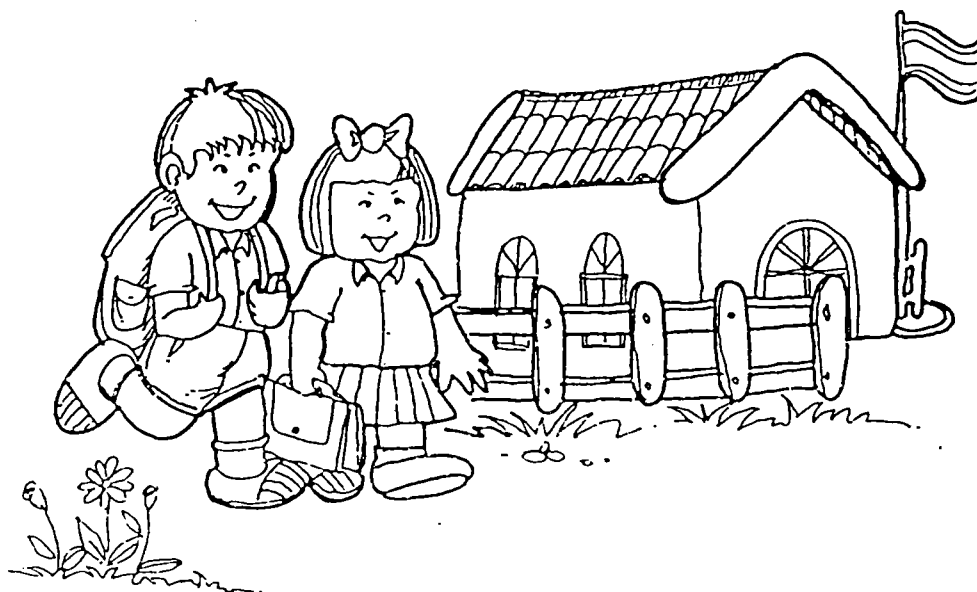
ดังนี้ นักเรียนทงหลายจึงต้งคิดพิจารณาใ้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของ

วิชาความรู้ จึงใ้ฝึกเขียนและต้งใ้รู้ระบอบความดีสำหรับตนเอง นอกจากความ

ดีใจและความรื่นรมย์แล้วต้งต้งพยายามฝึกหัดใ้มีสมาธิและความ

น้อย เพื่อใ้ใ้ใ้ที่เมตตาเห็นอกเห็นใจคนอื่น

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยแก้ว

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนให้เต็มกำลัง ให้รู้จริงและให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้เช่นนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถูก ว่าวิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ประกอบการงาน สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้บกพร่องหรือขาดไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำอับเฉาและเสื่อมค่า ดังนั้น นักเรียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณาให้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ จักได้รักเรียนและตั้งใจเรียนด้วยความอุตสาหะอดทน นอกจากความตั้งใจและความหมั่นขยันแล้วยังต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาคารวะ ความอ่อนน้อม เพื่อให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย”

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (๒๕๔๐). “พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล” ประทับ
แห่งการศึกษา พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา ลาดพร้าว.)

ก่อนทบทวน

“หน้าที่สำคัญโดยเนืองนิจของนักเขียนอยู่ที่ การเขียนให้เต็มกำลัง”

ให้กำลังใจ และ ให้กำลังใจ การจะเขียนให้ได้ อย่างนั้น จำเป็นต้องเข้าใจ ถึง ว่า

วิชาความรู้ เป็นสมบัติล้ำค่าของคุณค่า สำคัญของคุณค่ามาใช้ประกอบภาวณ ด้วย

ความศรัทธาในจิตใจ ทำความชอบใจของเรื่อทไปจะทำให้ชีวิตต่างอย่างและ

เตือนคำ ดังนี้ นักเขียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณา ให้รู้ชัดถึงประโยชน์ และคุณค่า

ของวิชาความรู้ จึงได้รู้เขียนและ ทวีคูณเขียนด้วยคุณสมบัติของวิชาและ อรรถา ภาวณ

ความตั้งใจ และ ความมุ่งมั่นนั้นแล้ว ยังต้องพยายามฝึกฝน ให้ได้ผลมาการจะ

ความอ่อนแอ เพื่อ ให้เป็นคนที่มีเกียรติอันสูงส่งด้วย”

หลังภาคสอง

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนให้เต็มที่

ให้จริงจังและให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้อย่างนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถก

ว่าวิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลมาใช้ประกอบกิจการงาน

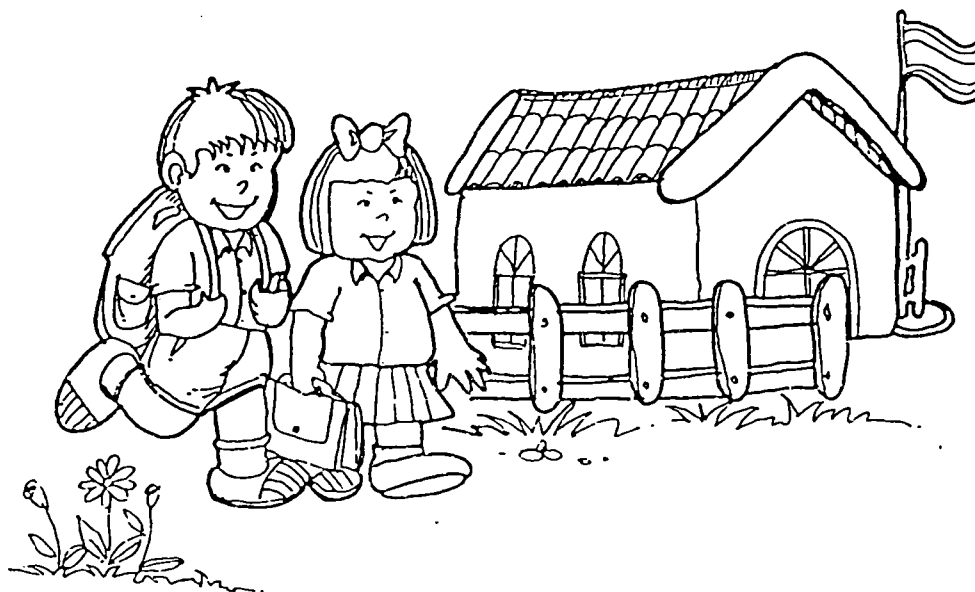
สร้างความสำเร็จมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้ขาดหรือขาดไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำ

อุปสรรคและสิ่งกีดขวาง ดังนั้น นักเรียนทั้งหลายจึงต้องพิจารณาหาวิธี ซึ่งถึงประโยชน์

และคุณค่าของวิชาความรู้ จำได้เรียนและตั้งใจเรียนด้วยความอดทนทะเยอทะยาน นอกจาก

ความตั้งใจและความขยันหมั่นเพียรแล้วยังต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาคารวะ ความอ่อนน้อม

เพื่อให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย”

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยแก้ว

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนให้เต็มกำลัง ให้รู้จริงและให้สำเร็จ การจะเรียนให้ได้เช่นนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถูก ว่าวิชาความรู้เป็นสมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ประกอบการงาน สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้บกพร่องหรือขาดไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำอับเฉาและเสื่อมค่า ดังนั้น นักเรียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณาให้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ จักได้รักเรียนและตั้งใจเรียนด้วยความอุตสาหะอดทน นอกจากความตั้งใจและความหมั่นขยันแล้วยังต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาการวะ ความอ่อนน้อม เพื่อให้เป็นที่เมตตาเอ็นดูของครูด้วย”

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (๒๕๔๐). “พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครูนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล” ประทับ
 แห่งการศึกษา พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : กุรุสภา ลาดพร้าว.)

ก่อนหน้าของ

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนอยู่ที่การเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ให้รู้จัก
และให้สำเร็จ เราจะเรียนให้ได้เป็นอย่างดีนั้นจำเป็นต้องเข้าใจตัวเอง ว่าเราตามรู้เป็น

สมบัติสำคัญของบุคคล สำหรับบุคคลนำมาใช้ประกอบการทำงาน สร้างตามเงื่อนไข

มันคงในชีวิต ถ้าตามรู้พวกพ้องหรือจากใจไปจะทำให้ชีวิตตกต่ำล้มเหลว และเสื่อม

ต่ำ ดังนี้ นักเรียนทั้งหลายจึงต้องคิดพิจารณาให้รู้ซึ่งถึงประโยชน์และคุณค่าของ

วิชาตามรู้ จึงได้รักเรียนและตั้งใจเรียนตามมาตรฐานที่กำหนด นอกจากตาม

ตั้งใจและตามหมั่นขวนขวายซึ่งต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาการะ ตามข้อ

นี้” เพื่อให้เป็นที่เมตตาชื่นตาของครูด้วย”

หลังการสอน

“หน้าที่สำคัญโดยเฉพาะของนักเรียนคือการเรียนให้ได้มากที่สุด ในวิชาหนึ่งและในวิชาอื่นๆ

การจะเรียนให้ได้ดีทางนั้นจำเป็นต้องเข้าใจให้ถ่องทั่ววิชาความรู้อย่างสมบูรณ์ของบุคคล สำหรับ

บุคคลนั้นมาใช้ประกอบการงาน สร้างความเจริญมั่นคงในชีวิต ถ้าความรู้นั้นพร้อมหรือขาดไป

จะทำให้ชีวิตตกต่ำอันแสนสาหัสยิ่งนัก ดังนั้น นักเรียนทั้งหลายจึงต้องตั้งใจพิจารณาให้รอบคอบ

ประโยชน์และคุณค่าของวิชาความรู้ จากใจเรียนและตั้งใจด้วยความอดทนสม่ำเสมอ นอกจาก

สิ่งอื่นใดแล้ว ยังต้องพยายามฝึกหัดให้มีสัมมาการจะ ความอ่อนน้อม

พิเศษซึ่งเป็นคุณสมบัติของครูอาจารย์”

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยกรอง

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง	เหมือนหนึ่งยังมีดีที่แววขน
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน	ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบควรเรียกมนุสสา
เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา	เปรมปรีดาค้นวันสุขสันต์จริง
ใจสกปรกมีดมีวและร้อนเร่า	ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง
เพราะพูดผิดทำผิดจิตประเวง	แต่ในสิ่งนำตัวกลัวอบาย
คิดดูเถิดถ้าใครไม่ยกตก	จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย
ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย	ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนอช

(พระธรรมโกศาจารย์. (๒๕๔๐). "หัวข้อธรรมในคำกลอน" หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. ๖. กรุงเทพฯ : กุรุสภา.)

ก่อนนอน

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

เด็กนอนหลับใหลไม่ตื่น

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

ใจดีใจดีใจดีใจดีใจดี

แบบทดสอบวัดการคัดลายมือ

ฉบับร้อยกรอง

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง	เหมือนหนึ่งขุมมีดีที่แววขน
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน	ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบควรเรียกมनुสสา
เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา	เปรมปรีดาคืนวันสุขสันต์จริง
ใจสกปรกมีคิ้วและร้อนร่า	ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง
เพราะพูดผิดทำผิดจิตประวิง	แต่ในสิ่งนำตัวกลัวอบาย
คิดดูเถิดถ้าใครไม่ยอมยก	จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย
ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย	ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนอ

(พระธรรมโกศาจารย์. (๒๕๔๐). "หัวข้อธรรมในคำกลอน" หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. ๖. กรุงเทพฯ : กุรุสภา.)

กอนทลอง

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง

เหมือนหนึ่งขุมมีดีที่แวววับ

ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน

ย่อมเสียที่ที่มันได้เกิดมา

ใจสะอาด ใจว่าง ใจสงบ

ถ้ามีครบ ควรเวียนขว่ขวา

เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา

ประปรายคือวันสี่สี่สี่จริง

ใจลึกปรกมัวและร้อนแฉะ

ใจวี่ง่าควรรู้จักว่าผู้สูง

เพราะพอดินทำพินิจตาประวิง

แต่ในสิ่งน่าท้อแล้วอวย

คิดแต่คิดใครไม่ยอมยกตก

จงวัยยกใจขึ้นรับพรของอวย

ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย

ก็ล้มมาขี้เก๋อมาอย่าเขี้ยวแฉะ

หลังคาถาของ

เป็นมนุษย์ เป็นได้เพราะใจสูง

เหมือนหนึ่งขุมมิดีที่เขวชน

ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน

ข่อมเสียก็ที่ตามได้เกิดมา

ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสูง

ถ้ามีครบครบเรียกว่ามนุษย์

เพราะทำอกพอดทุกเวลา

เปรมปราศวันสิ้นวันแท้จริง

ใจสักปรกมิดมัวและร้อนร้าว

ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง

เพราะผลผลิตทำผิดจิตประวิง

แต่ในสิ่งจอตวต้ออขาย

คิดเหตุเกิดถ้าใครไม่ยอมถาก

จงรับอกใจตามรับขมขมาย

ใจใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย

ก็ล้มหมายที่เกิดมาอย่าเขื่อนเคย

แบบทดสอบวัดการตัดลายมือ

ฉบับร้อยกรอง

(เวลา ๑๕ นาที คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง	เหมือนหนึ่งยังมีดีที่แววขน
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน	ย่อมเสียที่ตนได้เกิดมา
ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ	ถ้ามีครบควรเรียกมนุษย
เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา	เปรมปราศวันสุขสันต์จริง
ใจสกปรกมีคิ้วและร้อนร่า	ใครมีเข้าควรเรียกว่าผีสิง
เพราะพูดผิดทำผิดจิตประวิง	แต่ในสิ่งนำตัวกลัวอบาย
คิดดูเถิดถ้าใครไม่ยอมตก	จงรีบยกใจตนรีบชวนขวย
ให้ใจสูงเสียได้ก่อนตัวตาย	ก็สมหมายที่เกิดมาอย่าเชื่อนอย

(พระธรรมโกศาจารย์. (๒๕๔๐). "หัวข้อธรรมในคำกลอน" หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. ๖. กรุงเทพฯ : กุรุสภา.)

วิชาภาษาไทย

เมื่อมองมายังใจไม่ได้เพราะใจสูง

เหมือนคนสูงมองคนที่เตี้ย

ถ้าใจต่ำใจไม่ได้แต่เพียงคน

ย่อมเห็นที่ต่ำได้ก็จริง

ใจสูงอาจ ใจสูงอาจ ใจสูง

ถ้ามีใครมองด้วยสายตา

เพราะทำถูกพอตกจากเวลา

ไปมองที่ดาวที่สว่างส่องถึงใจ

ใจสูงอาจมองและใจสูง

ใจสูงที่มองด้วยสายตา

เพราะพูดผิดก็ผิดใจประจักษ์

แต่ใจสูงก็ต่างใจสูง

คิดดูเถิดถ้าใจไม่ออกจากตา

จรรีบยกใจออกห่างไป

ใจที่ใจสูงเลยได้ก่อกองตา

ก็สูงจนยากใจใจจากตา

บทสังเขปของ

ไปนรกนรกขี้นไปไม่ได้เพราะใจสูง

แต่มีองค์หนึ่งอยู่มีดีที่แว่นาม

ถ้าใจต่ำไปไม่ได้แต่เพียงจิต

ย่อมเสียใจที่ตกได้เกิดมา

ใจสะอาด ใจสว่าง ใจสงบ

ถ้ามีครบควรเรียกว่าคนดี

เพราะทำถูกพูดถูกทุกเวลา

เปี่ยมปรีดีทั้งคืนวันสุขสันต์จิริง

ใจสกปรกมีกลิ่นและร้อนระอุ

ใจมืดดำคือเงาที่ไร้สี

เพราะพูดผิดทำผิดจิตประวิง

แต่ใจที่สงบจืดจางล้วนสบาย

จิตอุทิศใจใครไม่ขงกตา

จงรีบขงใจตามวัยของอายุ

ให้ใจสงบเสียใจกับคนดี

ที่สั่งมาขงใจเกิดมาอย่าเสียใจ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางนฤมล พัทธปิยะกุล
วันเดือนปีเกิด	4 มกราคม 2508
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	672 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2516	ประถมศึกษา จากโรงเรียนศรีอุลย์
พ.ศ.2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.กศ.สูง) จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ (กรุงเทพมหานคร)
พ.ศ.2529	กศ.บ. (ภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2544	กศ.ม. (การประถมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

การศึกษาแบบฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

บทคัดย่อ
ของ
นฤมล พ็ชรปิยะกุล

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
วิชา ปถ 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และวิชา ปถ 693 การวิจัยทางการประถมศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตุลาคม 2544

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแบบฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จำนวน 54 คน โดยการ
สุ่มอย่างง่าย ระยะเวลาทดลอง 15 ครั้ง ครั้งละ 15 นาที

แบบแผนการทดลองครั้งนี้เป็นแบบ One group pretest posttest design สถิติที่ใช้
ทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ t - test แบบ Dependent Samples

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

พัฒนาการด้านลายมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการฝึกด้วยแบบฝึกคัด
ลายมือสูงกว่าก่อนได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

**THE EFFECTS OF HANDWRING EXERCISE ON THE HANDWRITING
DEVELOPMENT OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS
OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT
DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY)**

AN ABSTRACT

BY

NARUMOL PATCHARAPIYAGUL

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree of Educational Elementary
At Srinakharinwirot University**

October 2001

The purpose of this research was to study the effects of handwriting exercise on the handwriting development of Prathom Suksa six students.

The samples were 54 Prathom Suksa six students of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary) in the first of 2001 academic year. There were simple randomly sampling. Fifteen times, fifteen minutes for each time were used for the experiment.

The research design was One group pretest posttest design. The data were analyzed by using t - test for Dependent Samples.

The results was as follow :

The handwriting development of Prathom Suksa six students was significant higher after practice than before at the level of .001